VANDAAG

108STE JAARGANG — NO.: 282 DONDERDAG 5 DECEMBER 1991

AMIGOE

Prekè

Dát is nu de weg van de minste weerstand, Dito!

STEEN BLIJKT ERNSTIG MISHANDELD

Spoedberaad in Bonn over Duitse gijzelaars

Jihad zet strijd voort na vrijlating Anderson

BAYRUT - De Islamitische Jihad heeft aangekondigd zijn strijd voort te zetten tot alle Arabieren die door Israel worden gevangen gehouden, vrij zijn. De schimmige Libanese groepering liet woensdag haar laatste gijzelaar, de Amerikaan Terry Anderson, gaan. Er blijven nu van het Westen nog twee Duitse gijzelaars in het Midden Oosten achter. In hun vaderland viel Anderson juist een stormachtig onthaal ten deel. Aan het licht is wel gekomen dat Alann Steen tijdens zijn gevangenschap zo mishandeld is dat hij blijvend hersenletsel heeft opgelopen.

De Islamitische Jihad zei in de verklaring waarin de vrijlating van de Amerikaanse journalist Anderson werd aangekondigd, dat zij had besloten de kwestie van de Westerse gijzelaars los te koppelen van de zaak van de honderden gevangenen die de joodse staat vasthoudt. "Deze scheiding betekent absoluut niet dat dat wij onze pogingen staken om alle gevangenen over de hele wereld te bevrijden met alle middelen en op alle manieren die wij passend vinden". "Wij zullen niet rusten voor al onze broeders terug zijn", aldus de Islamitische Jihad in een verklaring die in Damascus werd uitgegeven.

AANSLAGEN

De Islamitische Jihad -- de naam betekent Heilige oorlog -- liet in april 1983 voor het eerst van zich horen met een zelfmoordactie tegen de Amerikaanse ambassade in Bayrut. Bij die bomaanslag kwamen zeventien Amerikanen om het leven. Zes maanden later volgde een dubbele aanslag met vrachtwagens geladen met explosieven. Daarbij werden 242 Amerikaanse mariniers en 58 Franse parachutisten gedood. De toenmalige Amerikaanse president Ronald Reagan zag zich door de aanslag gedwongen de Amerikaanse troepen uit Libanon terug te trekken.

De Islamitische Jihad wordt geleid door Imad Moughneyeh, een man die een groot aanhanger is van de denkbeelden van Irans overleden geestelijk leider ayatollah Ruhollah Khomeini. Moughneyeh woont sinds 1987 in een hotel in de Iraanse hoofdstad Teheran. Voor zijn regelmatige bezoeken aan Libanon om de gijzelaars en hun bewakers te controleren maakt hij gebruik van een Iraans paspoort, zo is vernomen uit fundamentalistisch Islamitische bronnen. Moughneyeh heeft de afgelopen weken met de afgezant van de Verenigde Naties, Giandominico Picco over de vrijlating van de gijzelaarsonderhandeld. De leider van de Islamitische Jihad en de VN-vertegenwoordiger ontmoetten elkaar in Damascus en in Libanon, aldus Libanese zegslieden.

SPOEDBERAAD

De Islamitische Jihad strijdt nog steeds voor de vrijlating van de Arabieren die Israel gevangen houdt. De joodse staat wil hen alleen laten gaan in ruil voor de vrijlating of de teruggave van de stoffelijke resten van Israelische militairen die in Libanon worden vermist.

De Duitse bondskanselier Helmut Kohl is woensdag in spoedberaad bijeengekomen met enkele ministers om de kwestie van de twee Duitse gijzelaars in Libanon te bespreken: Thomas Kemptner (30) en Heinrich Struebig (50). Een van hen is ernstig ziek, zo meldde een krant in Bayrut woensdag. Vandaag zou Kohl een ontmoeting in Bonn hebben met de Italiaan Giandomenici Picco, die namens de VN in Libanon onderhandelt over de vrijlating van Westerse gijzelaars. Aan het overleg nemen de ministers van Buitenlandse zaken en van Justitie, Hans-Dietrich Genscher en Klaus Kinkel, deel.

Volgens inlichtingen in Bayrut zouden ze op vrije voeten worden gesteld in ruil voor de vrijlating van de gebroeders Hamadi, die in Duitsland vastzitten wegens moord, gijzeling en vliegtuigkaping. VN-onderhandelaar Picco werkt aan een ingewikkeld akkoord met gijzelnemers, waarbij de Westerse gijzelaars in Bayrut, Libanezen die vastzitten in Israel en Israelische vermisten in Libanon worden vrijgelaten.

MISHANDELD

De Duitse federale recherche (BKA) ontving dinsdag een foto van de twee gijzelaars, zo liet een woordvoerder woensdag weten. Picco had de foto het afgelopen weekeinde van de ontvoerders ontvangen. Bonn ziet dit als een "positief signaal", aldus het ministerie van Buitenlandse zaken. Kemptner en Struebig werkten voor de Duitse liefdadigheidsorganisatie Asme-Caritas toen zij op 16 mei 1989 werden ontvoerd in Bayrut. Zij zijn kennelijk in handen van de familie van de gebroeders Hamadi die in Duitse gevangenissen hun straf uitzitten.

De Amerikaanse ex-gijzelaar Alann Steen heeft blijvend hersenletsel opgelopen nadat zijn ontvoerders hem met het hoofd tegen een muur hadden geslagen. Dit heeft een Amerikaanse militaire arts woensdag gezegd. Steen (52), die dinsdag vrijkwam, is de tweede ex-gijzelaar die aan mishandeling heeft blootgestaan gedurende jaren van gijzeling door fundamentalistische Islamieten. Zijn lotgenoot Joseph Cicippio (61), die maandag vrijkwam, heeft last van een soort bevriezingsverschijnselen aan handen en voeten. Hij is twee winters lang in de buitenlucht geketend geweest. Toen hij in september 1986 ontvoerd werd, is hij met stokken bewusteloos geslagen. Steen, die voor zijn ontvoering al last had van hoge bloeddruk, kreeg van zijn ontvoerders geen medicijnen tegen deze kwaal. Wel kreeg hij verzorging voor een hoofdwond.

BIJZONDER

Ondanks het slechte weer hebben donderdagmorgen honderden mensen Terry Anderson in Wiesbaden verwelkomd. Hij werd na aankomst meteen naar een militair ziekenhuis gebracht. Een Amerikaans militair vliegtuig vervoerde hem van Damascus naar Wiesbaden.

Anderson, die meer dan zeseenhalf jaar gevangen zat, werd vergezeld door zijn vrouw Madeleine en zijn dochter Sulome. Het was de eerste ontmoeting met zijn zesjarig dochtertje die hij nooit heeft kunnen zien. Bij het afdalen van de vliegtuigtrap wierp de 44-jarige journalist zich in de armen van zijn zuster Peggy. Zij heeft tijdens de gehele periode dat Anderson in gevangenschap zat campagne gevoerd voor zijn vrijlating en ervoor gezorgd dat hij niet vergeten werd. Voor de ogen van tientallen fotografen en cameramensen omhelsden ze elkaar langdurig. "Iedereen was geweldig", zei de Amerikaanse journalist geëmotioneerd. "Wat zal ik zeggen? Het was zo lang."

Amerikaanse vlaggen, spandoeken met teksten die aan duidelijkheid niets te wensen overlieten en een Kerstboom schiepen een speciale sfeer. Anderson, het levend symbool van het Libanese gijzelingsdrama, kreeg een bijzondere ontvangst. "Het langst vastgezeten, maar het minst vergeten", stond op een spandoek. Anderson moet enkele dagen in Wiesbaden blijven, waar hij uitgebreid medisch onderzocht zal worden. De onderzoeken hebben plaats in een vleugel van het militair ziekenhuis, waar sinds 1981 al meer dan 120 Amerikaanse ex-gijzelaars ondergebracht werden. Anderson had in het ziekenhuis een korte ontmoeting met de twee andere gijzelaars die deze week werden vrijgelaten, zijn landgenoten Joseph Cicippio (61) en Alann Steen (51). Cicippio, boekhouder aan de Amerikaanse universiteit van Bayrut, zal in de loop van donderdag naar de Verenigde Staten terugkeren.

Vrijlating vertraagd

■ *DAMASCUS - Terry Anderson zag dan eindelijk na ruim zes jaar zijn droom, welke in een nachtmerrie leek te eindigen werkelijkheid worden: de mogelijkheid vrij zijn mening te kunnen uiten en vrij te kunnen gaan en staan, waar hij wilde. De aankomst in Syrië liet langer op zich wachten dan was bedoeld als gevolg van weersomstandigheden. Tijdens een persconferentie in het ministerie van Buitenlandse zaken in Damascus getuigde hij van zijn vreugde.*
(AFP-satellietfoto)

WASHINGTON - President George Bush van de Verenigde Staten heeft zich woensdag verheugd getoond over de vrijlating van Terry Anderson, maar er tegelijk op gewezen dat het gijzelaarsdrama pas voorbij is als alle gevangenen vrijgelaten worden.

PanAm no drie in VS

NEW YORK - PanAm is de Derde Amerikaanse luchtvaartmaatschappij die dit jaar strandt.

Alle drie hebben zij met elkaar gemeen dat zij na een paar jaar hun pogingen hebben moeten opgeven omdat zij de kop niet boven water konden houden. Eerder moesten al hun kop buigen Eastern en Midway. De recente Golfoorlog heeft in de luchtvaart ook veel ellende berokkend.

PanAm staakt activiteiten

■ *MIAMI -Pan American Airways, de Amerikaanse pionier op luchtvaartgebied, met ook een lange traditie ten aanzien van de Nederlandse Antillen, heeft zijn activiteiten met onmiddellijke ingang gestaakt. Op de luchthaven van Miami moesten vakantiegangers maar proberen hun PanAm-passage in te ruilen voor een trip met een andere luchtvaartmaatschappij. Veel personeel met een lange staat van dienst stond als gevolg van deze ontwikkeling van de ene dag op de andere op straat.*

Kritiek VS op nieuwe nederzetting

Israël naar Washington met 'verreikende voorstellen'

TEL AVIV/WASHINGTON - De Amerikanen kritiseerden Israel woensdag opnieuw door het oprichten van een nieuwe militaire post op de bezette westelijke Jordaanoever te veroordelen. Israel heeft toegezegd volgende week met verreikende voorstellen te willen komen voor zijn gesprekspartners het Midden Oosten-overleg.

De VS toonden zich "bijzonder verontrust" het bouwen van een nieuwe post op de Jordaanoever en dit nog wel "aan de vooravond van de hervatting van de bilaterale gesprekken". Aldus een woordvoerster van het ministerie van Buitenlandse zaken. Eerder had de Amerikaanse regering Israel enigszins in bescherming genomen door dinsdag aan te kondigen dat zij bij de Verenigde Naties zal aandringen op het intrekken van een resolutie die het Zionisme gelijk stelt aan racisme. Bovendien verboden de Amerikanen woensdag cameraploegen de lege stoelen van de Israelische vertegenwoordigers te filmen. "Dat zou een slag onder de gordel zijn", stelde een Amerikaanse woordvoerster.

Israel maakte woensdag bekend dat het volgende week "verreikende voorstellen" zal doen aan zijn Arabische onderhandelingspartners. "De overeenkomst over zelfbeschikking die wij de Arabische bewoners van de bezette gebieden zullen aanbieden, zal zeer gedetailleerd zijn", aldus de Israelische ambassadeur in Washington. Naar verluidt zal Israel de Palestijnen het recht aanbieden op inspraak over de verdeling van land en water, op volledige zeggenschap over gezondheids- en handelsvraagstukken en op het oprichten van een eigen Palestijnse politie. Ook zou Israel zich willen terugtrekken uit een deel van de veiligheidszone die het land zelf heeft afgekondigd in het zuiden van Libanon.

Na dreiging represailles VS

Libië arresteert mogelijke aanstichters ramp Lockerbie

JEDDAH - De twee verdachten in de Lockerbieramp, Mohammed Al-Maqrabi en Amin Khalifa Fhimah, bevinden zich in Libie in arrest. Zij zouden sinds maandag verhoord worden.

Het nieuwe hoofd van de Libische veiligheidsdienst, kolonel Yussef Al-Dibri, heeft woensdag in een verklaring in het internationale Saudische dagblad Al-Sharq Al-Awsat gezegd, dat een Libische rechter de twee verdachten in de Lockerbieramp heeft laten arresteren. De twee Libiers werden op 14 november in staat van beschuldiging gesteld door de Amerikaanse en Britse justitie omdat zij de bomaanslag op het Pan-Am vliegtuig eind 1988 zouden hebben georganiseerd.

Kolonel Al-Dibri zei verder dat zijn regering de voorkeur geeft aan hulp van de Verenigde Naties om de dreiging van represailles door Washington of Londen af te wenden in plaats van in te gaan op hun verzoek om uitlevering van de twee. Het is weliswaar niet ongebruikelijk dat daders berecht worden door het land waar de misdaad werd begaan, maar tussen Libie en de VS en Groot-Brittannie bestaan geen uitleveringsverdragen.

Al-Dibri zei nog geen antwoord te hebben gekregen op het aanbod van de Libische regering om Amerikaanse en Britse rechters onderzoek in Libie te laten doen. "Andere partijen" die Al-Dibri verder niet wilde noemen, zijn erin geslaagd de schuld in de schoenen van Libie te schuiven, zei hij. "De werkelijk schuldige loopt vrij rond na erin geslaagd te zijn Libie te beschuldigen en zou andere misdaden kunnen begaan," aldus de kolonel.

Behalve de mannen die de aanslag op het PanAm vliegtuig gepleegd zouden hebben, hebben de Libische autoriteiten ook de Libiers in preventieve hechtenis genomen, die volgens de Franse justitie de aanslag uit 1988 op een passagiersvliegtuig boven Niger op hun geweten hebben. "Met hun ondervraging is nog niet begonnen in afwachting van beeindiging van het gerechtelijk vooronderzoek naar het Amerikaanse vliegtuig."

Donderdagmorgen zal op verzoek van Libie in Cairo een vergadering van de permanente vertegenwoordigers van Arabische landen bij de Arabische liga over de uitleveringsverzoeken plaatsvinden. Al-Gaddafi bracht al een bezoek aan de Egyptische president Hosni Mubarak om over de zaak te overleggen.

"Belichaamt slechtste in VS-politiek"

Duke kandidaat voor presidentschap van VS

WASHINGTON - De Amerikaan David Duke, voormalig leider van de racistische blanke organisatie Ku Klux Klan en bewonderaar van Adolf Hitler, gaat meedingen naar de nominatie van de Republikeinse partij voor het presidentschap van de Verenigde Staten. Dat heeft hij woensdag tijdens een persconferentie in Washington verklaard.

De 41-jarige Duke zei aan zoveel mogelijk voorverkiezingen te willen meedoen, maar voegde er aan toe te laat te zijn voor de in februari te houden verkiezingen in de staat New Hampshire. Aan de uitslag van die eerste voorverkiezing wordt in de VS grote waarde gehecht. Duke deed vorige maand nog een vergeefse poging om tot gouverneur te worden gekozen van de staat Louisiana. Hij verzamelde toen toch nog 39 procent van de stemmen.

Het Witte Huis gaf kort na de mededeling van Duke een verklaring uit waarin diens kandidatuur scherp werd veroordeeld. "Wij geloven dat Duke het slechtste in de Amerikaanse politiek belichaamt. Hij staat voor racisme en andere kwalijke zaken waarvoor geen plaats hoort te zijn in het Amerikaanse leven", aldus Witte Huis-woordvoerder Marlin Fitzwater.

Andespakt bant alle A-B en C-wapens

CARTAGENA - In de Andespact-landen is het bezit en de aanmaak van massa-vernietigingswapens voortaan verboden. Dit besluit viel tijdens de top-conferentie van Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru en Venezuela in de Colombiaanse badplaats Cartagena.

De presidenten uit deze landen veroordeelden elke vorm van bewapeningswedloop. Wat betreft de kernwapens en de biologische en chemische wapen spraken zij af deze te vernietigen als zij die in bezit hebben en zich verder van fabricage te onthouden. Ten behoeve van de eventuele aanwending van kernenergie reserveren de presidenten zich wel het recht om op dit gebied studies te verrichten.

Personeel LRD: 'Antwoorden De Paula onbevredigend'

Groeiend verzet tegen joint-venture LRD/PTT

WILLEMSTAD — **Waarom verkoopt een regering het bedrijf, waarvan ze zelf zegt dat het haar grootste deviezen en inkomsten genererende onderneming is, voor de helft aan een buitenlandse maatschappij? Deze vraag willen vakbonden, oppositiepartijen en bovenal het personeel van het bedrijf beantwoord zien, waar de regering 49 procent van de aandelen in het bloeiende lokale telecommunicatiebedrijf Landsradio wil verkopen aan PTT-Telecom. Minister de Paula, die gisteren een informatie-ochtend hield voor het personeel van Landsradio kon deze vraag niet adequaat beantwoorden, menen de verontruste personeelsleden, die voor de gelegenheid een zwarte strik hadden opgespeld.** Volgens de getekende intentieverklaring zijn zowel de Antillen als Curaçao gebaat bij een niveauverhoging van de telecommunicatie, zal de eilandelijke economie worden versterkt, de telecommunicatie op de Antillen in de toekomst veilig zijn gesteld en biedt PTT-Telecom ervaring en know-how.

"De in de intentie-verklaring aangehaalde argumenten zijn geen van alle zwaar en zinnig genoeg om te rechtvaardigen waarom PTT-Telecom in zulk een grote mate erbij moet worden gehaald," zegt Don Martina, de leider van de oppositiepartij MAN. Hij wijst er op, dat de Landsradio al langer dan 80 jaar bestaat en in de loop der tijden een goede reputatie heeft opgebouwd. "De Landsradio is in de loop der jaren steeds met de ontwikkelingen meegegaan, de eilandelijke economie wordt niet versterkt als de helft van de winsten wegvloeien, het telecommunicatiesysteem is nu al veilig gesteld en eventuele know-how kunnen we ook van elders krijgen zonder daarvoor de helft van onze winsten uit onze grootste inkomstenbron te hoeven opofferen," zegt Don Martina.

Voor de regering zal het niet zo gemakkelijk zijn verantwoording af te leggen: Van de onderhandelingen met de PTT - die naar verluidt vele maanden hebben geduurd - was op de Antillen vrijwel niemand op de hoogte, over de inhoud van de door partijen op 3 oktober getekende intentie-verklaring is tot vandaag geen informatie verstrekt.

Minister van Financiën Gilbert de Paula, die evenals gezaghebber Wilsoe en J. van Moorsel (PTT-Telecom) de intentie-verklaring tekende, hield woensdag voor het personeel van de Landsradio een informatie-ochtend. Op aandringen van de regerings voorlichtings dienst werd de pers er bij gehaald. Maar alleen als waarnemer, waardoor geen vragen mochten worden gesteld. Die kwamen wel overvloedig van de zijde van het personeel. Maar de tot vier keer toe door personeelslid Erwin Martina gestelde vraag welke criteria hebben gegolden om "alleen met PTT-Telecom in zee te gaan", werd onbevredigd beantwoord. Ten slotte kondigde Erwin Martina aan "dan maar" inlichtingen te zullen laten inwinnen via de ambtenarenvakbond ABVO.

APPLAUS

Een ander personeelslid, Melvin Richards, eiste onder luid applaus van de rest van de werknemers dat de regering een deel van het aandelenpakket aan het personeel en burgers van Curaçao te koop aanbiedt. Ondanks het verweer van De Paula en zijn vijf aanwezige adviseurs bleef Richards, onder luide aanmoedigingen, aandringen. De Paula beloofde ten slotte "met het eilandgebied Curaçao dat de toekomstige aandeelhouder wordt" hierover te zullen overleggen. Maar dat riep vanuit de zaal weer de reactie op dat de regering momenteel de enige aandeelhouder is en de kwestie moet zijn geregeld voordat de decentralisatie naar het eilandgebied plaatsheeft.

De minister ging overigens niet in op de inhoud van de intentie-verklaring en zei dat "het niet mijn keus is geweest een samenwerking met PTT-Telecom op gang te brengen, maar die van het eilandsbestuur van Curaçao".

Als de Antilliaanse regering en het bestuurscollege van Curaçao hun zin willen doordrijven, moeten het Antilliaanse parlement en de Curaçaose eilandsraad voor 1 januari hun goedkeuring hechten aan de ondertekende intentieverklaring, anders verliest - volgens een nadrukkelijk vastgelegde clausule - de intentieverklaring "alle geldigheid".

DECENTRALISEREN

"De voorgenomen joint-venture is een plan, dat niet in het belang is van Curaçao. Het is namelijk de bedoeling om eerst te decentraliseren. Dus krijgt elk eilandgebied zijn eigen telecommunicatiebedrijf. Dat is onzin. In Nederland is er ook maar een telecommunicatiedienst. Zelfs als hier alle vijf eilanden uiteenvallen, pleiten nog allerlei praktische en financiële redenen voor het behoud van een centraal telecommunicatiebedrijf", zegt een personeelslid.

Decentralisatie is overigens niet eenvoudig tot stand te brengen. Volgens de huidige stand van zaken kan internationale telecommunicatie op de Antillen alleen worden gepleegd via Curaçao of St. Maarten. Van deze twee eilanden zijn de overige drie afhankelijk. "In de intentieverklaring wordt weliswaar over decentralisatie gesproken, maar de belangen van de drie kleine eilanden zijn in geen enkel opzicht veilig gesteld", zegt de betrokken landsradiowerknemer verder.

Hij wijst er tevens op, dat het besluit tot decentralisatie van de Landsradio een opportunistische kwestie is geweest. "In 1988 chanteerde Claude Wathey met het dreigement zijn steun aan de regering te zullen intrekken, indien de St. Maartense landsradio niet werd overgedragen aan het bestuurscollege van St. Maarten. Dat gebeurde toen daarom ook".

In de intentieverklaring staat voorts, dat "het land en de PTT de intentie uitspreken om de in deze verklaring gekozen uitwerking voor de privatisering in principe ook voor de andere eilandgebieden te hanteren". Don Martina hierover: "De Landsradio is nu een geheel, maar valt enkel en alleen terwille van de samenwerking met PTT-Telecom uiteen in vijf eilandelijke diensten. Die worden dan later elk weer door PTT-Telecom voor 49 procent overgenomen en dan weer samengevoegd. Waar zijn we eigenlijk mee bezig? En trouwens: Na die samenvoeging is het de PTT, die dan de meerderheid zal bezitten in het uiteindelijk tot stand gekomen overkoepelend bedrijf".

TOESTEMMING

De Antilliaanse regering en het eilandgebied zijn, vooruitlopend op de parlementaire toestemming, al met de voorbereidingen begonnen om PTT-Telecom binnen te halen. Er zijn commissies benoemd, die een teer en gecompliceerd proces moeten begeleiden: De privatisering van de Landsradio en daarna het samensmelten van de twee telecommunicatiebedrijven die Curaçao telt, namelijk een dat zich uitsluitend met de plaatselijke verbindingen bezighoudt, Setel geheten, en het andere dat belast is met de internationale telecommunicatie. Vooral dit laatste zal volgens ingewijden "een vrijwel niet te volbrengen taak" worden.

Beide bedrijven hebben een loodzware top, hun eigen technici en apparatuur, en in sommige gevallen - ondanks de aan Setel opgelegde, beperkte werksfeer - zelfs hun eigen verbindingen met het buitenland, zoals de datacommunicatie. De personeelsleden van Landsradio zijn bovendien ambtenaren, die van Setel werknemers van een particulier bedrijf, voor wie geheel andere loonschalen en arbeidsvoorwaarden gelden.

Don Martina zegt ten slotte het Nederlandse beleid ten opzichte van de Antillen niet te kunnen rijmen. "PTT-Telecom is weliswaar geprivatiseerd en nu een volledig commercieel opererend bedrijf, maar de aandelen zijn voor 100 procent in handen van de Nederlandse regering. Als Den Haag ons economisch minder afhankelijk wil maken van de ontwikkelingshulp, waarom staat de Nederlandse regering dan toe, dat een van haar eigen bedrijven onze meest lucratieve onderneming overneemt?"

Nieuwe vuilniswagen voor vrije zone

WILLEMSTAD — Dito Mendes de Gouveia woonde in zijn functie van president commissaris van Curinde afgelopen dinsdag de officiële ingebruikname van de nieuwe vuilophaalwagen voor de Vrije Zone bij. Verder staa op de foto van links naa rechts: Vanky Moreno va Moreno Brandao & Sons, Er Smeulders, Curinde dire teur, en twee medewerke van Curinde.

Met wegvallen Panam

St. Maarten verliest belangrijke carrier

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Met het faillissement van de Amerikaanse carrier PanAm is St. Maarten een belangrijke luchtverbinding met de VS kwijtgeraakt. PanAm voerde gisteren de laatste vlucht uit naar de Juliana luchthaven. De luchtvaartmaatschappij vloog 6 maal per week vanuit Miami naar Philipsburg.

Curaçao, Aruba en Bonaire merken niets van het verdwijnen van deze carrier, aangezien PanAm niet (meer) op deze bestemmingen vloog. Panam heeft in het verleden wel vluchten naar Willemstad uitgevoerd, maar staakte die al meer dan 10 jaar geleden. Ook Aruba kon vroeger rekenen op Panamtoestellen en voor het nieuws van het faillissement van Panam was er sprake van dat deze carrier weer naar Oranjestad zou gaan vliegen.

Intussen werd bekend dat de meeste PanAm-routes door Continental Airlines worden overgenomen. Continental vliegt al naar St. Maarten en zal derhalve hoogstwaarschijnlijk het aantal vluchten uitbreiden. Ook American Airlines vliegt naar Philipsburg.

De St. Maartense overheid is kennelijk ook in onderhandeling met de carrier Delta Airlines, die als hoofdkwartier Atlanta heeft. Niet lang geleden vonden er besprekingen plaats tussen St. Maartense overheidsvertegenwoordigers en Delta-officials over de introductie van vluchten naar Philipsburg. Delta, die een van de weinige maatschappijen is die de 'luchtvaartstrijd' zal overleven, zou ook naar andere Caribische bestemmingen vluchten willen beginnen.

Volgende week weer staatkundige top op St. Maarten

WILLEMSTAD — In de week van 9 december wordt op St. Maarten weer een staatkundige bijeenkomst gehouden als vervolg op de eilandentop die enige tijd geleden op Curaçao werd gehouden. Ook deze vergadering geldt als voorbereiding op de staatkundige werkconferentie die in januari a.s. op Bonaire gehouden wordt en waarbij behalve de eilanden en de Antilliaanse regering ook de Nederlandse regering vertegenwoordigd zal zijn in de persoon van minister Ernst Hirsch Ballin.

Gedeputeerde/woordvoerder van staatkundige struktuur van Curaçao, Dito Mendes, maakte gisteren tijdens de begrotingsbehandeling melding van deze vervolgtop waarbij de 'Antilliaanse partijen' voor de laatste keer bijeenkomen vóór men Nederland ontmoet. De standpunten zijn wat de eilanden betreft vrij duidelijk: behalve Statius, dat te kennen gaf in de Nederlandse Antillen te willen blijven, willen alle eilanden een andere staatkundige constructie: Curaçao en Bonaire willen een aparte status binnen het koninkrijk, zo ook St. Maarten. Saba wil een soort kroon-provincie van het moederland worden. Tijdens de jongste top zei gedeputeerde Nora Sneek van St. Eustaius dat haar eiland wel in de Antillen wil blijven "al zijn we de laatste ster op de vlag".

Op Curaçao zijn alle politieke partijen het er over eens dat dit eiland de status van land binnen het koninkrijk moet krijgen. Mendes zei op dinsdag dat er een "harde strijd" (tegen Nederland) gevoerd moet worden om dat te bereiken. Ook de eilandsraad van Bonaire bepaalde onlangs dat men die status nastreeft. Politiek Den Haag echter wil niets weten van de versplintering van de Antillen.

Tijdens de januari-top in Kralendijk zal ook de wijziging van het statuut ter sprake komen.

TeleCuraçao heeft problemen met de zender

WILLEMSTAD — Trouwe TeleCuraçao-kijkers zal het opgevallen zijn, dat de ontvangst van kanaal acht de laatste dagen te wensen overlaat. Dat heeft te maken met een technisch mankement aan de ATM-zender op Seru Ararat waardoor het vermogen van de zender gedaald is, verklaarde vandaag de technische man van de ATM, Roderich Pietersz aan de Amigoe.

Hij zei dat het relatief onschuldige probleem zich enige dagen geleden voordeed en dat technici bezig zijn een en ander te verhelpen. Dat zou in de loop van vandaag zover kunnen zijn, aldus Pietersz, die meldde dat de gevolgen van de storing niet in alle wijken gelijk zijn: is de ontvanger dichter bij de zender, dan zijn de gevolgen minder storend dan voor degenen die verder weg van het tv- station wonen.

Nieuwe weg naar Banda 'Bou spoedig ter sprake

WILLEMSTAD — **Er komt vroeg of laat een nieuwe weg naar Banda 'Bou; mogelijk wordt de bestaande weg verbreed en veranderd in een tweebaans weg. Dat zijn allemaal plannen die echter nog niet helemaal uitgedokterd zijn en dat komt vooral omdat er geen gelden voorhanden zijn, bleek gisteren uit antwoorden van gedeputeerde Dito Mendes op vragen van de raadsleden en dan met name Bennie Demei (MAN). Demei was verbolgen over het feit dat hij diverse voorstellen had ingediend om verbetering te brengen in de huidige wegverbindingen van 'de stad' naar Banda 'Bou, maar dat nooit enige reactie werd ontvangen. Mendes zei dat de overheid weldegelijk met deze zaak bezig is geweest, alleen weet men nog niet hoe zo'n groot project te financieren.**

Volgens Mendes zijn reeds verschillende alternatieven bestudeerd, waaronder een toeristenweg die via Bullenbaai zal leiden. Dat brengt echter weinig verlichting in de moeilijke verkeerssituatie die zich op spitsuren voordoet. Mendes wees op de vele miljoenen guldens die nodig zullen zijn voor het aanleggen van hetzij een nie uwe, alternatieve ve keerweg of verbreding va de bestaande weg.

Deze kwestie werd met d - intussen vertrokken - ve tegenwoordiger van de EG op de Antillen (Marc Wolf besproken, maar die voeld absoluut niets voor EG-mede financiering van zo'n weg "Deze meneer zei dat daa zeker geen EG-gelden voo beschikbaar zouden kome omdat het allemaal niet z erg gesteld is met de weg. Ik ben blij dat de man weg i en dat spoedig zijn opvolge komt. We zullen dit projec direct met hem aankaarten, zei de PNP-bewindsman, gis teravond.

Mendes gelooft overigen dat zelfs als de EG bereid i gelden beschikbaar t stellen ook hier zelf wat inge bracht moet worden. De bestaande 'wegenpot' van de overheid heeft zeker niet vol doende middelen, dus zal o een andere manier een bi drage van weggbruikers gev raagd moeten worden. Moge lijk zou dat kunnen gesc hieden in de vorm van een individuele bijdrage van auto bezitters. Vast staat volgens hem dat geen enkele derde instantie bereid zal zijn te helpen aan de bouw van zo'n nieuwe weg als op Curaçao zelf niets bijgedragen wordt.

Prijsuitreiking Paradise Walk-In

WILLEMSTAD — Vanavond worden de prijswinnaars van de Paradise Walk-In bekend gemaakt. Om kwart over vijf 's middags, tijdens de uitzending van het radioprogramma Sunset op Radio Paradise, verricht presentator Jacques Visser de trekking uit de 675 kaarten die bij de Caribbean Bottling Co. zijn ingeleverd. De Paradise Walk-In was een groot succes. "We hebben vijftienhonderd T-shirts weggegeven. Bijna de helft van de mensen heeft minstens tien keer meegedaan. Het was elke avond gezellig bij de Koredor met zowel jonge als oudere mensen. De Paradise Walk-In is in haar opzet geslaagd", aldus organisator Jacques Visser. De Paradise Walk-In werd georganiseerd door Radio Paradise, Paradise Sport en Diet 7-Up.

Vanavond is het werkelijk Sinterklaasavond bij Radio Paradise. De trouwe deelnemers van de Paradise Walk-In maken kans op verschillende prijzen. Ook Rudolf de Wit, van het nieuwe fitness-centrum Sundance, kijkt tevreden terug op de Paradise Walk-In. "De mensen vonden het leuk en gezellig. Jonge en oude mensen kwamen, weer of geen weer", aldus een enthousiaste De Wit. Veel van de Walk-in-deelnemers namen tijdens de open dagen een kijkje in het pas geopende fitness-centrum Sundance aan de Koredor. "De Paradise Walk-In is een origineel idee en zeker voor herhaling vatbaar", aldus De Wit.

"Geen spectaculaire resultaten op korte termijn"

CDM en scheepswerf Cuba bundelen krachten met 'akkoord van Havana'

WILLEMSTAD — **De N.V. Curaçaose Dok Maatschappij is per 1 januari aanstaande een feit. Vorige week donderdag werd in Havana de houdstermaatschappij, waarin CDM en de Cubaanse scheepswerf Casablanca beide participeren, officieel opgericht voor een periode van vijftien jaar. Het 'akkoord van Havana' werd ondertekend door Mario Evertsz (CDM) en Francisco Soberon (Acemex Cuba). De CDM hoopt hiermee haar capaciteit te verdubbelen, haar greep op de regionale markt te versterken teneinde haar bestaan op lange termijn veilig te stellen.**

Vanaf begin volgend jaar zal N.V. CDM bestaan uit twee scheepswerven op twee - maritiem - strategische plaatsen in de regio. De houdstermaatschappij zal verantwoordelijk zijn voor de algehele bestuurlijke leiding in de twee scheepswerven, zowel wat betreft operationele, commerciële en financiële als personeelsaspecten in de bedrijfvoering.

Cuba heeft een van de grootste vloten in Latijns-Amerika en repareert jaarlijks ongeveer 46 schepen. In de dokken van CDM worden jaarlijks zo'n 120 schepen gerepareerd, terwijl de dokkencapaciteit vrijwel dezelfde is als die van Casablanca: drie dokken, twee drijfdokken en een droogdok. Bij CDM werken ruim 500 mensen in vaste dienst waarbij men jaarlijks nog op zo'n vierhonderd losse arbeiders een beroep doet. Cuba werkt daarentegen met ruim 2000 arbeiders, die allen op afroep tewerk worden gesteld.

Deze discrepantie in capaciteit en afgeleverd werk wordt door Mario Evertsz verklaard uit de bureaucratische gang van zaken in het - nog steeds - communistische Cuba.

SPECTACULAIR

De participatie met de scheepswerf van Cuba, Empresa Nacional de Astilleros, betekent niet dat op korte termijn verwacht kan worden dat de resultaten van CDM spectaculair zullen verbeteren, aldus Evertsz. Er zal door de Cubanen nog heel wat geleerd moeten worden op het gebied van efficientie en dat zal veel tijd vergen. Niet het commerciële gewin op korte termijn maar de positieversterking op de regionale markt heeft de CDM-directie doen besluiten in zee te gaan met Cuba. Het economisch argument heeft het ook gewonnen van de politieke omstandigheid. Bovendien waren er meer kapers op de kust om met de Cubanen samen te werken. Hier won het opportunisme het eveneens van 'nog onduidelijke politieke ontwikkeling', aldus Evertsz.

De markt van de scheepsreparatie in is volle ontwikkeling in het Caribisch gebied. Concurrentie van zowel Venezuela (twee scheepswerven) als Mexico ligt op de loer. Met de samenwerking tussen Curaçao en Cuba heeft de CDM al in een vroeg stadium een potentiële concurrent 'uitgeschakeld', aldus Evertsz. CDM heeft ook toegehapt omdat de interesse om een aandeel te verkrijgen in de Cubaanse scheepswerf zeer ruim is gebleken: maar liefst negentien bedrijven - waaronder een uit Nederland - onderhandelden met de Cubanen over samenwerking. De CDM werd uitgekozen, vanwege haar gebleken kundigheid en efficiëntie. Bovendien gaf de door de jaren heen opgebouwde vertrouwensrelatie de Cubanen de nodige fiducie om te kiezen voor Curaçao.

Mario Evertsz ziet de totstandkoming van de N.V. CDM bovendien als een uitdaging. "CDM-werknemers hebben bewezen dat zij, in tijden waarin het er minder rooskleurig voorstond, uitdagingen aankunnen."

In de praktijk betekent een en ander dat de capaciteit van de CDM vergroot wordt en dat schepen zowel in Curaçao als in Casablanca kunnen worden gerepareerd. Deze verdubbeling van de capaciteit en de bundeling van krachten betekent, zo verwacht de CDM-directie, dat op de lange termijn de vraag naar scheepsreparaties in de markt groter zal worden dan het aanbod en heeft tot gevolg dat de tarieven omhoog kunnen wat een winstverhogend effect heeft en 'daar gaat het uiteindelijk om'.

Mario Evertsz (CDM) en Franscisco Soberon (Acemex Cuba) ondertekenden donderdag jl. in Cuba het 'akkoord van Havana', waarmee de houdstermaatschappij N.V. CDM, waarin beide scheepswerven participeren, een feit is geworden. Gezaghebber Wilsoe en gedeputeerde Isebia tekenden als getuigen.

Historisch pand Postmuseum morgen feestelijk opgeleverd

WILLEMSTAD — **De sleutels van het historische pand aan de Keukenstraat/hoek Kuiperstraat worden morgenmiddag door de Stichting Monumentenzorg Curaçao feestelijk overgedragen aan de nieuwe huurder, Maduro & Curiel's Bank. Op de bovenverdieping zijn drie appartementen gerealiseerd, op de begane grond wordt het Postmuseum gehuisvest, dat op 16 december officieel de deuren opent.**

Het uit 1693 stammende gebouw, werd enige jaren geleden verworven door de Stichting Monumentenzorg Curaçao. Onder de supervisie van de Stichting werd een grondige restauratie uitgevoerd, die met de oplevering van morgen officieel wordt afgesloten.

Curaçao krijgt er met deze restauratie niet alleen andermaal een fraaie blikvanger bij, maar wordt ook een (toeristische) attractie rijker. De nieuwe huurder heeft de benedenverdieping kosteloos ter beschikking gesteld voor de vestiging van een Postmuseum, de eerste in zijn soort in het Caribisch gebied.

De Stichting Monumentenzorg neemt al 37 jaar lang een à twee restauratieprojecten per jaar voor haar rekening. Onlangs werd een begin gemaakt met het opknappen van het bekende pand Belvédère in Otrobanda.

Leerlingen St. Thomas Mavo niet naar school

WILLEMSTAD — **De tachtig leerlingen van het St. Thomas College zijn vanmorgen in staking gegaan toen zij vernamen dat het RK-schoolbestuur besloten had tot sluiting van de school. Met deze actie willen zij de gedeputeerde van onderwijs ertoe bewegen met hun te spreken over de op handen zijnde sluiting.**

De tachtig leerlingen leefden al langere tijd in onzekerheid over het voortbestaan van hun school. Sinds het gebouw in Otrobanda geruime tijd ontruimd moest worden en de leerlingen een tijdelijk onderkomen kregen toegewezen in een school in Zuid Bonam bestond bij de leerlingen de vrees dat 'er wat ophanden was'.

Het RK-schoolbestuur heeft de beslissing om de St. Thomas College Mavo - geleidelijk - te sluiten, moeten nemen op basis van de terugloop van het aantal leerlingen, aldus voorzitter Jonckheer-Mensing. Dat is overigens een trend die bij alle mavo-scholen is ingezet, waar de scholen te Otrobanda niet aan lijken te ontkomen, vervolgt zij.

Twee katholieke mavo's in Otrobanda is genoeg, meent het schoolbestuur. De beslissing om juist het St.Thomas College te sluiten is genomen op basis van het aantal leerlingen. "Het is logisch om de school met de minste leerlingen te sluiten."

De te sluiten school heeft vijf klassen en beschikt over een school met twintig lokalen, terwijl een school voor Middelbaar Administratief Onderwijs niet meer kan uitbreiden vanwege gebrek aan lokalen, aldus de voorzitter in een persbericht.

Besloten is om het St. Thomas College te sluiten en de betreffende MAO-school te verplaatsen naar het gebouw van die school aan de Hoogstraat.

De sluiting zal geleidelijk gebeuren: zo zal er geen nieuwe eerste klas meer komen. Kinderen die naar de tweede klas gaan, zullen in de gelegenheid gesteld worden een andere mavo uit te kiezen. De derde en vierde klas worden gehandhaafd en gehuisvest in het gebouw aan de Hoogstraat dat een MAO-school zal worden, aldus het bestuur.

Buurttennis

WILLEMSTAD — In het kader van het tennisprojekt van Sedreko "Tennis in buurten" worden er de komende dagen informatie- en kontaktavonden voor ouders georganiseerd. Ouders van kinderen uit de wijk Mundu Nobo worden op 6 december in het gebouw van Sedreko, Saliña 63, verwacht. Op 9 december is er een avond voor de ouders uit Barber in de St. Jansschool te Barber. En in Soto tenslotte kunnen de ouders op 10 december in de Don Sarto school terecht. Aanvang van alle avonden is 19:00 uur.

In november kwam de regen

WILLEMSTAD —Na zonneschijn komt regen: op Curaçao ging dit omgekeerde gezegde in november in ieder geval op want die maand viel er heel wat regen na een uitzonderlijk droog 1991. De meteo maakt bekend dat de totale regenval nogal varieerde: op Scherpenheuvel werd 175 mm regen gemeten en bij de Kas di Orashon op Barber 249 mm.

Volgens cijfers van de meteo viel vorige maand op het station Hato 173.2 mm neerslag, hetgeen ruim 50% boven de normale cijfers ligt. Vooral 16 november was een heel natte dag toen 54.3 mm regen gemeten werd. Op 14 dagen viel meer dan 1 mm regen (verdeeld over 133 uur). Het totaal aan neerslag voor 1991 is nu 326.2 mm geworden, hetgeen nog steeds 30.3% minder is dan het gemiddelde.

De zon scheen gemiddeld zes en een half uur in november: 14% minder dan normaal. 5 November was de zonnigste dag met 9 uur en 48 minuten zonneschijn. De gemiddelde temperatuur was vorige maand 27.6 graden C. Het warmst werd het op 9 november rond half 1 's middags: 33.1 graden, het koelst was het op 16 november om 20 over 7 's ochtends: 22.4 graden.

De gemiddelde windsnelheid was in november 6.5 m/s, met een uitschieter op 2 november vlak voor midderracht: 16.4 m/s.

WILLEMSTAD — Drie mannen die vannacht omstreeks 2:00 uur in een auto aan de F.D. Rooseveltweg schoten in de lucht losten, konden door de politie worden aangehouden. Het betrof de 28-jarige F.E.J. en de 19-jarigen A.P.C. en E.E.M. De politie vond behalve de revolver waarmee de schoten werden afgevuurd nog een pistool in de auto aan. De zaak blijft bij de recherche in onderzoek.

Begroting goedgekeurd

WILLEMSTAD — **Rond een uur vanmiddag is de eilandsbegroting van Curaçao voor het jaar 1992 met daarop een tekort van 85 miljoen gulden goedgekeurd. De MAN en DP stemden tegen (5), de FOL/SI- PNP-leden stemden voor (15). Oppositielid Chin Behilia (Nos Patria) kon niet aan de stemming deelnemen omdat hij in het ziekenhuis is opgenomen.** De raad heeft enkele dagen gebakteerd over deze begroting. Bij de stemmotivering zei Demei van de MAN dat zijn fractie het op verschillende punten niet eens is met het beleid en enkele maatregelen die op het laatste moment genomen werden, terwijl Bentoera van de DP opmerkte dat het beleid ook zijn partij tegen de borst stuit. Daarnaast zou de overheid de waarschuwingen van de Centrale Bank en de Nederlandse Bank-directeur Duisenberg ter harte moeten nemen en moeten ophouden met op grote schaal lenen. De regeringspartijen op hun beurt keurden het voorgestelde beleid wel goed.

De eilandsraad is nog niet klaar en zette de vergadering om twee uur 's middags voort met de behandeling van nog een aantal agendapunten.

WILLEMSTAD — Bij een nummerkantoor aan de Mahumaweg hebben gemaskerde mannen gisteravond de verkoopster van haar handtas beroofd. Terwijl één man zijn hand tegen haar gezicht hield, bedreigde een ander haar met een mes, dat hij tegen haar keel hield. De derde greep de tas, waarin haar portomonnee met f 75,- zat. De recherche verricht nader onderzoek.

Volgend jaar lezingen MCB

WILLEMSTAD — Bij de afsluiting van de lezingencyclus Salomon "Monchi" Casseres, die de Maduro en Curiel's Bank ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan het afgelopen jaar organiseerde, is bekend gemaakt dat de lezingen in 1992 zullen worden voortgezet. Vanaf maart werden er lezingen voor kleine ondernemers gehouden over onderwerpen als belastingen, reclame, verlenen van service en dergelijke. De opkomst was telkens zo groot, dat de MCB besloten heeft in 1992 met de cyclus door te gaan. De data van de lezingen zullen begin volgend jaar bekend worden gemaakt.

WILLEMSTAD — **De hoofdprijzen van de 25e trekking van de Landsloterij zijn heden gevallen op de volgende nummers:**
Eerste prijs: f.100.000,-: nr. 13323;
Tweede prijs: f. 30.000,-: nr. 28741
en derde prijs: f. 10.000,-: nr. 6522.

Pieten bij Pasadia

WILLEMSTAD— Op initiatief van de leerlingen van het Radulphus College hebben Sint en zijn Pieten vandaag verschillende instellingen bezocht en mooie cadeautjes uitgedeeld. Vanochtend rond tien uur veroorzaakten deze (lieve) Pietjes toch nogal wat consternatie bij het kinderdagopvangverblijf Pasadia in Emmastad. Iedereen had lol, vooral de Pieten...

Barbecue UPAH

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Unie van Antilliaanse Gepensioneerden (UPAH) organiseert voor haar leden dit jaar weer een speciale dag ter afsluiting van het jaar 1991. Op 15 december worden de leden om tien uur 's ochtends verwacht in Franky's Reception Center aan de Jan Noorduynweg. Op vertoon van de lidmaatschapskaart kan men tot ongeveer vier uur van een BBQ genieten. Informele kleding wordt op prijs gesteld.

NU OP ARUBA!

CLOPAY Garage deuren
Beveilig uw huis en garage met een automatische deur!
Laag in aanschaf,
Laag in onderhoud!

Voor informatie: **W E M A - Ponton** of
NAYO TRADING
Tel. 26897 - Fax 28440
Ook Uw adres voor SATELLITE ANTENNES!

LOTTO ARUBA

9 December 1991
PROME PREMIO:

Afls. 30.000,-

PA SOLAMENTE
Afl. 3,00

LOTTO ARUBA

TIELEMAN'S
x-mas SALE
ON SHREDDERS

** 10 % CASH **
** DISCOUNT! **

DESKTOP SHREDDER & LETTEROPENER

DESKSIDE PERSONAL SHREDDER

HEAVY-DUTY OFFICE SHREDDERS

TIELEMAN'S OFFICEMACHINES NV 22148

CATERING ????
Natuurlijk naar
Joycelyn de Nobrega
Pos Abao 31 , telefoon 24766

Kwaliteit, ervaring, hygiëne en lage prijzen. Wij zorgen voor een goedverzorgd buffet voor alle gelegenheden.
Bestel tijdig !

"Wat U elders in dollars betaalt, betaalt U bij ons in Florins"

WIN 100 FLORIN CASH

the mystery shopper

DEL MONTE
MYSTERY SHOPPER OP ARUBA!

Niemand weet wie hij is!
Maar als hij u in een supermarkt aanhoudt en hij vindt 5 of meer produkten van Del Monte* in uw winkelwagentje...
Geeft hij u 100 Florin Cash!
Schrik niet wanneer u produkten van Del Monte* koopt en 100 Florin Cash krijgt!

U heeft kans om twee keer te winnen:
Afl 100 's morgens en Afl 100 's middags!

Morgen in : **GREEN HILL SUPERMARKT**

*Uitsluitend produkten uit de U.S.A.
Agent: CONSALES ARUBA N.V.

PUEBLO SUPERMARKET

Specials geldig 6, 7 en 8 dec. 1991

SANTA CRUZ — maandag t/m donderdag 8 - 12 uur 14.30 - 19.00 uur
ORANJESTAD — maandag t/m donderdag 8 - 1 uur 14.00 - 20.00 uur
PONTON — maandag t/m donderdag 8 - 12 uur 14.30 - 19.00 uur
DISCOUNT SAN NICOLAS — maandag t/m donderdag 8 - 12 uur 14.30 - 19.00 uur
BOULEVARD — Hele week non stop 8 - 20.00 uur

ALLE 5 PUEBLO ZAKEN GEOPEND:

150 PARKEER PLAATSEN

vrijdag: tot 20.00 uur
zaterdag: non-stop 8.00 - 20.00 uur
zondag: 9.00 - 13.00 uur

SLAGERIJ:

Roastbeef	500 gram	f. 4.25
Stoofvlees	500 gram	f. 3.55
Soepvlees	500 gram	f. 2.95

BELEG:

Ham	100 gram	f. 1.10
Leverkaas	100 gram	f. 1.30
R.P. Loaf	100 gram	f. 1.20

SUPERMARKET:

Vlasic Olives	7 oz.	f. 2.53
Sue Bee Honey	8 oz.	f. 1.97
Planters Cocktail Peanuts	16 oz.	f. 4.27
Dole Raisins	12 oz.	f. 2.35
Orchids X-mas towel	1 rol	f. 1.50

FRESH FRUITS

Grootste groente-fruit afdeling van Aruba

Iedere week importeren wij verse groenten en fruit waaronder:
peren-appels-druiven
navelsinaasappels-tangerine
en tangelos enz.enz.enz.
Nergens op Aruba vindt U een grotere sortering

Voor het heerlijke avondje van Sinterklaas-
Marsepein-taaitaai-pepernoten-banketletters-chocoladeletters-speculaas-bonbons en nog veel meer!

BEZOEK ONZE BAKKERIJ IN PUEBLO AAN DE BOULEVARD
DAGELIJKS GROTE KEUZE VERS BROOD EN GEBAK

Aan de kassa wordt U nog sneller afgehandeld door in gebruikname van het ultramoderne barcode systeem. De producten worden niet meer ingetikt doch over een lees element geschoven. U krijgt bij betaling direct Uw kassaslip met alle artikelen en prijzen erop. Het afrekenen van Uw inkopen gaat sneller en opstoppingen worden voorkomen.

In Pueblo Boulevard:
De best gesorteerde
LIQUOR SHOP VAN ARUBA
Grote sortering wijnen.

Wij hebben ook
SPEEDLINE
voor minder dan tien artikelen.

"WE HEBBEN IEDERE DAG GEBRADEN HELE KIPPEN"

VERSE KERSTBOMEN - VERSE KERSTBOMEN

Gezellig en goed winkelen bij PUEBLO

ALLE GOEDE DINGEN IN [redacted] ....

PUEBLO SUPERMARKET

GEEFT DE KOMENDE [redacted] MAANDEN AAN ALLE KLANTEN VAN HAAR SUPERMARKTEN DE GELEGENHEID OM MEE TE DINGEN NAAR ÉÉN VAN DE [redacted]

TOYOTA COROLLA TERCEL 1992 MET AIRCO

* **EERSTE TREKKING:**
  31 DECEMBER 1991
  (t.g.v. Eind van het Jaar)
* **TWEEDE TREKKING:**
  9 FEBRUARI 1992
  (t.g.v. Valentijndag)
* **DERDE TREKKING:**
  29 FEBRUARI 1992
  (t.g.v. Carnaval)

Voorts bij iedere trekking als prijzen
Zenith Kleuren televisie,
Zenith video player,
Microwaves

TOTAAL **f. 70.000,-** AAN PRIJZEN.

ZEVENTIG DUIZEND FLORIN

BIJ AANKOOP VAN IEDERE VIJF EN TWINTIG FLORIN (F.25.00) ONTVANGT U EEN DEELNAME BON

U NEEMT AAN ALLE TREKKINGEN DEEL. DE CAMPAGNE BEGINT VANDAAG.

Het is weer Pueblo die de toon aangeeft!!

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN: 20.30 uur **Soap Dish** (comedy, 14 jr.).

****

BOTICA (nachtdienst)
Pabao brug: Popular, tel.: 32147.
Pariba di brug: San Lucas, tel.: 45119.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter R. Guda, Irenestraat 21, tel.: 21839/21380.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter B. Britt-Croes via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen. **tel.: 115.**

****

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): [illegible] dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11 00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32899): geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

TELEARUBA
DONDERDAG: 18.00 Cartoons; 18.45 Profile; 19.15 Showbiz Today; 19.45 CIFEPE-programma; 20.00 Telenoticias; 20.30 Special: 'Tangled Lives'; 21.30 CNN International Hour; 21.45 Movie; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

VRIJDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 18.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

****

Regering volgt advies SER
Minimumlonen volgend jaar fors omhoog met 11 procent

ORANJESTAD — Minister van welzijnszaken Fredis Refunjol heeft bevestigd dat de regering besloten heeft het minimumloon, zoals voorgesteld door de SER, per 1 januari aanstaande met elf procent op te trekken. De daarvoor benodigde landsverordening verschijnt spoedig. De regering is niet ingegaan op het minderheidsvoorstel van de vakbonden in de SER om tot verhoging van zestien procent over te gaan. Dit zou volgens de regering te grote gevolgen hebben gehad voor de loonspiraal.

Een meerderheid van de Sociaal Economische Raad (SER) adviseerde op 12 augustus de regering, minimumlonen categorieën II en III te verhogen met elf procent. Een minderheid van de raad oordeelde zelfs, dat dit zestien procent zou moeten zijn. Het advies werd gegeven naar aanleiding van een verzoek van de minister-president gedateerd 6 mei 1991.

"Daar er sprake is van bijzondere omstandigheden", aldus de SER in haar advies, "zoals het achterwege blijven van aanpassing van de minimumlonen sinds december 1988, kunnen de verhogingen op basis van artikel 13 lid 3 op elk willekeurig tijdstip ingaan". De raad adviseerde echter als ingangsdatum 1 januari 1992 aan te houden. Het bedrijfsleven heeft hierdoor voldoende tijd om zich op het hogere minimumloon categorie II in te stellen. Teneinde sociaal-politieke spanningen rondom de minimumlonen te vermijden, adviseert de raad om, conform de geest van de landsverordening Minimumlonen, ieder jaar omstreeks oktober opnieuw te bezien in hoeverre er ruimte aanwezig is voor een aanpassing van de minimumlonen.

DIRECTIE ARBEID

Directie Arbeid is van oordeel dat alle categorieën van het minimumloon verhoogd moeten worden conform de verordening minimumloon. Zij adviseert de regering per 1 juni 1992 de volgende minimumlonen vast te stellen: categorie I: 1.077,75 florin, categorie II: 938,90 florin en categorie III: 397,95 florin.

Per 1 januari 1993 zal categorie II opgetrokken moeten worden tot het niveau van categorie I, zodat slechts sprake zal zijn van twee categorieën, te weten categorie I (alle sectoren met uitzondering van huishoudelijk personeel 1.077,75 florin en categorie II (huishoudelijk personeel) 397,95 florin.

Volgens directie Arbeid wordt in de commerciële sector reeds ver boven de huidige categorie II van de minimumlonen uitbetaald, waarbij overheveling van categorie II naar categorie I geen enkel probleem voor de commerciële sector mag teweeg brengen.

ECONOMISCHE ZAKEN

Directie Economische Zaken is tegen een verhoging van het minimumloon, omdat de inflatie sterk aan het toenemen is en een verdere loonstijging de concurrentiepositie van Aruba in de regio (verder) zal verslechteren.

In een inflatoire situatie wordt het financieel evenwicht sterk verstoord voor zowel de overheidsfinanciën als de betalingsbalans. Directie Economische Zaken schrijft de inflatie over de periode december 1988-oktober 1990 (11,1%) voor een aanzienlijk deel toe aan lokale factoren waaronder de lonen. Verhoging van het minimumloon zal leiden tot een loonstijging en dus de inflatie verder aanwakkeren. Zij adviseert eerstens de economie in evenwicht te brengen alvorens te denken aan aanpassing van het minimumloon.

Bij dit standpunt plaatste de SER de volgende kanttekening: in de eerste plaats is de stellingname dat inflatie zowel de overheidsfinanciën als de betalingsbalans negatief zou beïnvloeden niet hard gemaakt c.q. hard te maken. Verder hoeft een aanpassing van de minimumlonen niet automatisch te leiden tot verhoging van het gemiddelde loon; slechts verhoging van het gemiddelde loon (indien dit niet gepaard zou gaan met een evenredige stijging van de arbeidsproduktiviteit) kan leiden tot verslechtering van de concurrentiepositie en het aanwakkeren van inflatie.

Het advies ten slotte om eerst de economie in evenwicht te brengen alvorens te denken aan aanpassing van het minimumloon strookt niet met de doelstelling van de landsverordening minimumlonen. De doelstelling van de landsverordening is namelijk om 'geleidelijk' te geraken tot een minimumloon op het niveau van 925,40 florin. Het instrument daartoe dient te zijn jaarlijkse indexering van het minimumloon categorie II, tenzij de economische omstandigheden dit niet toelaten.

Uitgangspunt voor de raad is de doelstelling van de landsverordening Minimumlonen, zoals gewijzigd in 1988. Jaarlijks hadden de minimumlonen aan onderzoek moeten worden onderworpen, waarom dit niet gebeurd is, is de raad niet bekend. Anderzijds is de raad van mening dat het feit dat de minimumlonen categorie II en III de afgelopen jaren niet zijn geïndexeerd, niet genegeerd mag worden ofschoon dit niet betekent dat de achterstand ingehaald moet worden.

De raad gaat dan in op het jaarlijks onderzoek van directie Arbeid naar ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in een aantal economische sectoren, hetgeen een basis biedt om tot formulering van een standpunt te geraken. Uit het onderzoek gehouden in oktober 1990 blijkt dat de detailhandel het laagst gemiddelde loon kende, namelijk 1.176,73 per maand. In deze sector verdiende twaalf procent het minimumloon i.e. 686,90 florin per maand, terwijl 31 procent tussen 686,90 en 925,40 florin (minimumloon categorie I) verdiende. Naar schatting genoot 57 procent een gemiddelde maand-inkomen van ongeveer 1.480 florin. Ongetwijfeld zal verhoging van het minimumloon verder doorwerken in de beloningsstructuur.

Afhankelijk van de gemaakte veronderstellingen zal de doorwerking op het gemiddeld loon variëren van 25 tot zeventig procent, i.e. een stijging van het minimumloon van tien procent zal leiden tot een stijging van het gemiddeld loon van 2,5 tot zeven procent. Hetzij opgemerkt, dat indien het huidige gemiddeld loon in detailhandel hoger ligt dan in september 1990 de doorwerking eveneens lager zal zijn. Het uiteindelijke effect van een loonkostenstijging op de concurrentiepositie van Aruba en op het inflatietempo is afhankelijk van het aandeel van de personeelskosten in de totale kosten en verhoging van de arbeidsproduktiviteit. De personeelskosten maken minder dan vijftig procent in de zowel het horecawezen als in de detailhandel en de groeiende markt biedt redelijke perspectieven voor verhoging van de arbeidsproduktiviteit.

Uit het bovenstaande trekt de raad de conclusie, dat er wel ruimte aanwezig is voor het verhogen van het minimumloon categorie II zonder dat dit noemenswaardige gevolgen hoeft te hebben voor de concurrentiepositie en het inflatietempo. De meerderheid van de raad taxeert deze ruimte op maximaal elf procent-verhoging; een minderheid meent dat ruimte aanwezig is voor een verhoging van zestien procent.

Voor wat betreft het minimumloon voor huishoudelijke arbeid (categorie III), dat een te verwaarlozen invloed heeft op de economie, vindt de Raad dezelfe verhoging, i.e. elf procent, uit sociaal oogpunt verantwoord.

Buurtbewoners in geweer tegen minister Kelly

ORANJESTAD — Na de afwijzing van haar eis in het kort geding tegen minister Charro Kelly te hebben geanalyseerd, heeft de commissie Verontruste Buurtbewoners Cas Paloma en omgeving, op juridisch advies, besloten in hoger beroep te gaan tegen dit vonnis.

Milton Ponson Sr., van voornoemde commissie, verklaarde gisteren dat de buurtbewoners van mening zijn dat deze afwijzing meer berust op het feit dat de overheid niet in strijd met wettelijke bepalingen (die niet bestaan) heeft gehandeld en dat er geen rekening wordt gehouden met de belangen en rechten van de buurtbewoners. De buurtbewoners zijn verder van oordeel — aldus Ponson — dat in een rechtsstaat de overheid door het niet bestaan van zekere wettelijke bepalingen niet kan doen en laten wat haar goed dunkt en rekening dient te houden met de belangen en rechten van anderen.

"De buurtbewoners van Cas Paloma en omgeving zijn daarom vastberaden in de strijd om voor hun belangen en rechten op te komen", zo besloot Milton Ponson zijn verklaring.

■ *ORANJESTAD — Op Aruba verblijft momenteel Nederlands ex-international Johnny Rep, een van de topvoetballers uit de jaren zeventig en tachtig. Tijdens een onderhoud met de coördinator en de adviseur van de minister van sport, Michael Croes en Rob van der Bent, werd gesproken over de mogelijkheid van het aantrekken van een nationale voetbaltrainer voor Aruba. Johnny Rep toonde belangstelling voor een dergelijke functie, zo berichtte Bureau Voorlichting gisteren.*

Rep maakte zijn debuut op internationaal terrein in 1971 met Ajax, dat in hetzelfde jaar Europees kampioen werd. Het winnende doelpunt van Ajax werd door Johnny Rep himself gescoord. Hij maakte met het Oranje-elftal twee WK-finales mee: tegen Duitsland in 1974 en tegen Argentinië in 1978. Rep speelde twee jaar voor Valencia (Spanje) en van 1977-1979 voor Bastia (Corsica). Hij nam in 1986 afscheid van het betaald voetbal en is momenteel speler en trainer van de amateurclub ZFC.

Johnny Rep op bezoek

Eigenaren speelautomaten verliezen kort geding

ORANJESTAD — "De overheid heeft aangekondigd, dat met ingang van 1 december 1991 strafrechtelijk zal worden opgetreden tegen het exploiteren van speelautomaten in openbare gelegenheden. De rechter is van oordeel, dat deze maatregel gezien de tijdens het proces naar voren gebrachte feiten, geenszins als onrechtmatig kan worden bestempeld. De vordering van de eigenaren van speelautomaten werd dan ook door rechter mr. Ch. Heeregrave afgewezen en de eisers werden tot het betalen van de proceskosten veroordeeld.

De beoordeling in het vonnis van deze zaak, die op Aruba wekenlang de aandacht trekt van voor- en tegenstanders van de speelautomaten, was als volgt:

Met betrekking tot de stelling van eisers dat artikel 266 van het Wetboek van Strafrecht een dode letter zou zijn en dat de overheid deswege niet tot vervolging zou mogen overgaan, alsmede de aangevoerde omstandigheid dat de speelautomaten gedurende lange tijd zijn gedoogd, oordeelt de rechter als volgt:

Het is niet de taak van de (kort geding)rechter om in te grijpen in bevoegdheden van de overheid wanneer deze optreedt op grond van aan haar gegeven wettelijke bevoegdheden, zoals in casu het beleid van het openbaar ministerie om tot vervolging en tot inbeslagneming over te gaan. De rechter kan slechts toetsen of de overheid eventueel onrechtmatig handelt doordat zij van haar bevoegdheden gebruik maakt voor een ander doel dan waarvoor deze gegeven zijn. Voorts kan de rechter ingrijpen als de overheid bij voorbeeld in redelijkheid niet tot een bepaalde beslissing heeft kunnen komen, dan wel haar handelwijze een daad van willekeur is.

De omstandigheid dat de overheid een tijd lang niet tot vervolging van bepaalde misdrijven, zoals in casu het misdrijf van artikel 266 van het Wetboek van Strafrecht, is overgegaan, betekent nog niet dat zij haar recht op vervolging heeft prijsgegeven. Per slot van rekening is de overheid gebonden aan het toepassen van bepaalde prioriteiten in verband met personeelsbezetting en beschikbare financiële middelen welke haar somtijds dwingt om bepaalde misdrijven enige tijd niet te vervolgen. Het moge zo zijn dat de overheid geruime tijd heeft gedoogd dat eisers speelautomaten exploiteren, zulks neemt niet weg dat de overheid het recht heeft om alsnog tot vervolging over te gaan indien zij het moment daarvoor opportuun acht. Van willekeur is geen sprake daar het eisers bekend is dat zij nog steeds zonder vergunning handelen.

In de onderhavige zaak is echter meer aangevoerd. Er is met name een beroep gedaan op het feit dat de overheid heeft toegezegd niet te zullen optreden alvorens nieuwe wetgeving in werking zou zijn getreden. Zij stellen aanzienlijke schade te hebben geleden doordat zij, uitgaande van de gewekte verwachtingen, enorme investeringen hebben gedaan. In dit verband moet vooraf worden gesteld dat eisers door de aanschrijvingen van de minister van justitie in 1986 en 1987 genoegzaam op de hoogte waren gesteld, dat binnen afzienbare tijd zou worden opgetreden tegen het exploiteren van speelautomaten buiten de casino's. Diegenen die nadien nog investeringen op dat gebied hebben gedaan, hebben dat voor eigen rekening en risico gedaan.

Eisers hebben genoegzaam aannemelijk gemaakt, dat door de overheid in de loop van 1990 is toegezegd dat niet strafrechtelijk zou worden opgetreden tegen het exploiteren van speelautomaten buiten de casino's, zulks in afwachting van de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving, waarbij een overgangstermijn van minimaal zes maanden in acht zou worden genomen. Die overgangstermijn was ook opgenomen in het in oktober 1990 ingediende ontwerp kansspelverordening.

Waarop konden eisers redelijkerwijs vertrouwen, uitgaande van het gegeven dat voormelde toezegging was gedaan? Uitgaande van de geenszins ondenkbeeldige mogelijkheid dat de nieuwe wetgeving begin 1991 in werking zou treden — gedaagde heeft gesteld dat het in de bedoeling lag dat de nieuwe wetgeving per 1 januari 1991 in werking zou treden — hadden eisers er redelijkerwijs rekening mee moeten houden dat in ieder geval eind 1991 het moment zou zijn gekomen dat door de overheid zou worden opgetreden.

■ *ORANJESTAD — In Hyatt Regency presenteerden de Antilliaanse Brouwerij en Licores Aruba het nieuwe produkt Amstel Light. De eerste fles werd geopend door Statenvoorzitter Felix Flanegin, op de foto met general manager Luis Posner, Pim Fangman commercieel manager en Rose Kramers PR-vrouw van de Antilliaanse Brouwerij.*

PATTAYA - De Kampucheaanse verzetsgroepen en regering hebben dinsdagochtend in de Thaise badplaats Pattaya informele besprekingen gevoerd over de veiligheid van Rode Khmerleiders in hun land.

De bijeenkomst van de Opperste nationale raad (ONR) werd enkele uren uitgesteld en begon later op de dag. Dat heeft de Kampucheaanse minister van Buitenlandse zaken, Hor Namhong, meegedeeld. De Rode Khmer eiste maandag dat de Verenigde Naties onmiddellijk achthonderd militairen naar Kampuchea sturen om de Rode Khmer en overige led van de ONR, die fungeert a overgangsregering, te be chermen. Vorige week we Rode Khmerleider Khieu Sa phan na terugkeer in z land door een woedend menigte aangevallen, omd hij verantwoordelijk word gehouden voor de dood va zeker een miljoen mens eind jaren zeventig.

Khieu Samphan zei dat d VN-troepen niet alleen hem en de ONR moete beschermen maar ook poli tieke neutraliteit in het doo burgeroorlog verscheurd Kampuchea moete brengen.

De Spaanse regering zal volgend jaar een deel van haar meerderheidsbelang in BANCO EXTERIOR verkopen als eerste stap in de gedeeltelijke privatisering van de staatsbanken. De staatsdeelneming wordt verminderd van 69,7 procent tot mogelijk 51 procent. Dat moet de staatskas ongeveer 70 miljard peseta (F 1,2 miljard) opleveren. Banco Exterior is de grootste van de vijf staatsbanken en de op vier na grootste van alle banken in Spanje.

Toernooi sportvissers

ORANJESTAD — De winnaars van het grote vistoernooi The Toronto Star Great Salomon Hunt zullen ook dit jaar op Aruba uitkomen in het Tournament of Champions, gesponsord door Best Western/American Airlines.

De twaalf winnaars van de Salomon hunt worden zondag op Aruba verwacht. Het toernooi voor de kampioenen zelf wordt op dinsdag 10 december gehouden. Het reglement voor dit toernooi is heel eenvoudig: degene die op dinsdag de grootste vis vangt, wint het toernooi en wordt tot kampioen der kampioenen gekroond. Het toernooi werd vorig jaar gewonnen door Morley Train uit Ajax, Ontario (Canada) met een sailfisch van 65 pond.

Net als vorig jaar zal een tv-ploeg uit Canada opnames maken van het toernooi voor een dertig minuten durende tv-special op het Canadese tv-kanaal The Sports Network (TSN). Voorts zullen sportjournalisten van verschillende bladen eveneens op Aruba aanwezig zijn.

De groep sportvissers met hun dames en andere bezoekers (in totaal veertig personen) zullen in Best Western Manchebo/Bucuti Beach Resort worden ondergebracht. Het derde toernooi wordt woensdag 11 december besloten in Best Western Talk of The Town.

Aruba Verkeerssituatie rotonde gewijzigd

ORANJESTAD — Vanaf 12 december aanstaande zullen wijzigingen worden aangebracht in de verkeerssituatie bij de rotonde tegenover Cas di Cultura. Het verkeer komende uit de richting San Nicolas, Vondellaan en Smithboulevard (Talk of the Town Hotel) moet per voornoemde datum voorrang verlenen aan alle verkeer op de rotonde.

Verkeersborden zullen de automobilisten erop wijzen hoe zij bij deze rotonde moeten manoeuvreren. Uit een bericht van Bureau Voorlichting blijkt, dat de wijzigingen werden aangebracht nadat functionarissen van politie en Publieke Werken de situatie bij de rotonde hadden bestudeerd.

Door de aangekondigde wijzigingen hopen de functionarissen, dat vooral het verkeer, dat de Stadionweg of Vondellaan wil inrijden vanuit de richting San Nicolas en de Smithboulevard sneller zal kunnen doorstromen.

Toerisme groeit

ORANJESTAD — In september dit jaar is het aantal toeristen op Aruba gestegen, maar zijn de bezettingsgraad van de hotels en het gemiddeld verblijf per toerist gedaald.

Er kwamen dit maal 39.595 toeristen en tegen 34.772 toeristen in september vorig jaar. De bezettingsgraad van de hotels daalde van 68,6 procent naar 64.5 procent, terwijl het gemiddeld verblijf (nachten) eveneens omlaag ging van 7.6 naar 7.0 nachten per toerist.

De meeste toeristen in september dit jaar kwamen uit de Verenigde Staten (18.424), gevolgd door Venezuela (8.249), Nederland (2.771), Brazilië (2.005), de Nederlandse Antillen (1.915) en Canada (1.220).

Aruba aanwezig op Caribbean Festival

ORANJESTAD — Op het Caribbean Festival in Miami is Aruba aanstaande zondag vertegenwoordigd met de folkloristische groepen Flor di Kibrahacha en Ola Tropical.

De groepen vertrokken vanmorgen met de Air Aruba naar Miami onder leiding van Freddy Martijn. Vrijdag treden de groepen op in Marina-stage Bayside Marketplace en zaterdag in Hotel Intercontinental.

AIB neemt hypotheek Silvermoon over

■ORANJESTAD — *Tot driemaal toe moest gisteren de ondertekening van de akte voor notaris mr. Tjon-A-Jong worden uitgesteld omdat de Aruba Investment Bank (AIB) nog enkele zaken moest afronden. Uiteindelijk was het dan zo ver.*

In aanwezigheid van Aruven-directeur Chito Paris, Aruven-commissaris Mitchi Henriquez en Aruven-advocaat mr. Caspar Hese nam de AIB de hypotheek van drie miljoen dollar van Silvermoon Company over. Voor Silvermoon waren aanwezig de heer Ottinger en mr. Roy Brown. De Aruven kon een cheque van drie miljoen dollar in ontvangst nemen, waardoor de groep Ottinger aan haar verplichtingen ten aanzien van Aruven voor de koop van Aruba Sheraton Hotel heeft voldaan.

Smokkel limonade baart frisfabrikanten zorgen

ORANJESTAD — Met alle respect voor de vrije markt maken de limonadefabrieken op Aruba zich ernstige zorgen over de wijze waarop tegen de concurrentie gestreden moet worden.

Terwijl in de loop der jaren de limonadefabrieken — Victoria Bottling Company (VBC)en Tropical Bottling Company — grote bedragen in hun bedrijven hebben geïnvesteerd, om gelijke tred te houden met de ontwikkelingen, worden op Aruba — voornamelijk vanuit Venezuela — soft drinks in grote hoeveelheden geïmporteerd.

Van Richard Schlagt van de VBC verneemt de Amigoe dat gisteren wederom vijftienhonded kisten met 2 literflessen Pepsi Cola werden ingevoerd, die vrij op de markt verkocht worden zonder dat er iets tegen gedaan wordt. De fabrikanten zijn van plan de regering aan te spreken over deze ongezonde gang van zaken en verzoeken in deze onmiddellijk maatregelen te treffen.

Het ernstig vermoeden bestaat, dat de zendingen als smokkelwaar uit Venezuela worden aangevoerd. Tevens wordt gezondigd tegen bestaande wetten op Aruba, omdat personen zonder verblijfs- of werkvergunning de ingevoerde limonade aan de man brengen. Het gevolg is dat de produktie van de fabrieken op Aruba, die wel aan alle sociale en arbeidswetten moeten voldoen, drastisch daalt.

Hierdoor loopt ook de werkgelegenheid van de lokale bevolking ernstig gevaar. Bij de twee fabrieken zijn ruim 120 mensen werkzaam. Inderdaad worden de ingevoerde soft drinks goedkoper verkocht dan die van de Arubaanse fabrieken, hetgeen gevolg is van het feit dat de importeurs geen 'overhead' kosten hebben. Overigens is de op Aruba gemaakte limonade aanmerkelijk beter van kwaliteit dan de ingevoerde.

Niet alleen de limonadefabrikanten klagen, want er is gebleken dat bij voorbeeld ook de fabriek waar wc-papier en andere papierartikelen worden gemaakt te kampen heeft met dit soort oneerlijke concurrentie. Dit bedrijf heeft reeds aangekondigd hierdoor geen dertiende maand te kunnen betalen.

Nieuw bestuur Kiwanisclub

ORANJESTAD — In Casa del Mar had de installatie plaats van het nieuwe bestuur van de Kiwanisclub Palmbeach onder voorzitterschap van Humphrey Hardeveld. De overige bestuursleden zijn Jossy Laclé (vicevoorzitter), Tico Monte (secretaris), Alvin Wever (penningmeester) en de directors Yubi Toppenberg, mr. Roy Brown, Bert Woei-A-Tsoi, Hugo van Trikt, Javier Wolter en Julio Curiel.

Voorzitter Hardeveld sprak over verscheidene programma's die de club dit jaar zal uitvoeren voor de Arubaanse gemeenschap.

Kabinetscrisis dreigt in Albanië

TIRANA - In Albanie, dat al een aantal maanden te kampen heeft met grote economische en politieke chaos, is woensdag ~~ook~~ nog een regeringscrisis uitgebroken. De leider van de Democratische partij (DP), Sali Berisha, kondigde het vertrek van zijn partij uit het coalitiekabinet aan omdat de socialistische partij, de vroegere communisten, verkiezingen vervroegde verkiezingen afwijst. Maar in de DP lijkt een scheuring ophanden.

Directrice Tele Aruba legt functie niet neer

ORANJESTAD — De directrice van TeleAruba Jane Lampkin, die nog ziek thuis is, is niet van plan om als directrice op te stappen. Zij reageerde hiermee op de 'geruchten', die verspreid worden dat zij vertrekt als directrice. Geruchten die zij categorisch tegenspreekt.

Zelfs een radiostation riep gisteren het bericht van haar vertrek om, kennelijk zonder zich eerst behoorlijk op de hoogte te hebben gesteld van de feiten. Jane Lampkin zei niet te weten waar deze berichten vandaan komen; ze vermoedt uit kringen die haar graag zien vertrekken.

Zij wenste niet in te gaan op de berichten dat haar vertrek mogelijk een van de voorwaarden is tussen MEP en PPA, na hun meningsverschil. Er kan dus ook niet gesproken worden van een 'gouden handdruk' ter afscheid, want zij heeft geen ontslagaanvrage ingediend en zal dit ook niet doen.

Minister Elio Nicolaas, die wegens drukke werkzaamheden niet bereikbaar was, liet via zijn secretaresse weten dat er van de geruchten rond het ontslag van de directrice van TeleAruba niets klopt.

Sport Agenda

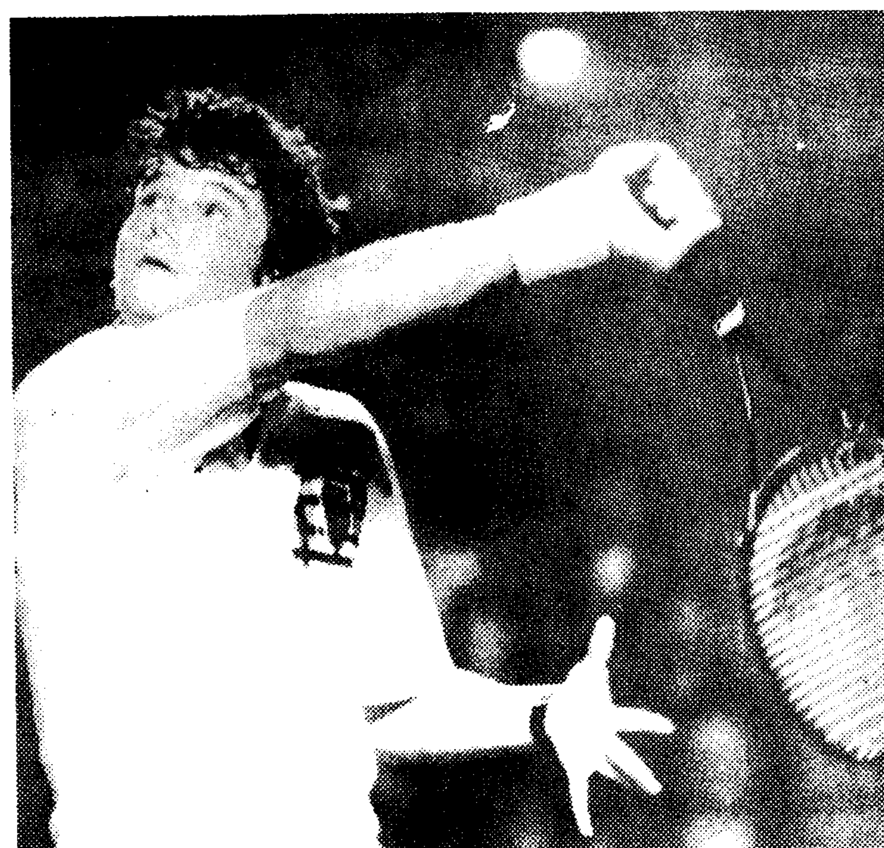
SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

RICHARD KRAJICEK: meer dan 100 plaatsen gestegen in 1991

GRIEKENLAND MET KLEURLOOS SPEL VERSLAGEN: 2-0

Ajacieden Bergkamp en Blind zorgen voor treffers

Oranje naar Zweden zonder enige creativiteit of originaliteit

THESSALONIKI - In orginaliteit noch creativiteit wijkt het Nederlands elftal langer af van andere voetbalnaties. De kwalificatie voor de Europese titelstrijd werd woensdag bereikt met kleurloos spel. In Thessaloniki deed Oranje niets bijzonders.

Het resultaat stond voorop. Over de overwinning van 2-0 op Griekenland kon iedereen tevreden zijn. Nederland was daarmee de enige van het drietal favorieten in groep zes die van de onderlinge ontmoetingen een uitwedstrijd won. Dat bleek doorslaggevend.

Oranje kende in zijn kwalificatie-reeks, waarin verder Portugal, Finland en Malta de tegenstanders waren, nauwelijks hoogtepunten. De uitschieter van 8-0 op Malta, dankzij een briljante Van Basten, was welhaast wonderbaarlijk. Verder was het zwoegen, zweten en vaak leunend op een behoorlijke defensie, die in acht duels slechts twee tegentreffers toestond.

Een jaar geleden deden de internationals van Oranje nog bij-de-hand over aanvallend voetbal. De vleugelspitsen, hoewel nauwelijks voorhanden, werden overdreven belangrijk gemaakt. Evenals enkele weken geleden tegen Portugal was daarvan tegen Griekenland weinig meer terug te vinden. Huistra zat opnieuw op de bank, ten koste van de defensief sterkere Erwin Koeman.

Oranje koos voor het resultaat. De wetenschap dat 0-0 ook voldoende was overheerste nadrukkelijk. Van Basten kreeg na een kwartier een onbehoorlijke schop van Kalitzakis en onttrok zich met een pijnlijke enkel verder van belangrijke werkzaamheden. Gullit kwam niet eens in actie. Vlak voor het duel had hij toch te veel last van de rugblessure. Bondscoach Michels ontstak in woede en liet zwaar geïrriteerd Kieft opdraven.

JAN WOUTERS: werker

Als wel vaker in de reeks naar Zweden hielden de werkers het Nederlands elftal op de been. Wouters en Van Tiggelen deden belangrijke inspanningen, Erwin Koeman, na het afzetten van de linksbuiten terug als zoneverdediger, deed het goed. Op de andere kant van het veld, als vanouds door de ploeg wat zwaarder bezet, was Blind opnieuw betrouwbaar.

Daarnaast onderscheidde Rijkaard zich van zijn Milanese ploeggenoten door de pijn wat meer te verbijten. Zwaar gehinderd door een spierblessure in zijn been leverde de teruggekeerde international een aanvaardbare prestatie, voordat hij zich halverwege de tweede helft liet vervangen door de verdienstelijke Winter. In de slotfase mocht Feyenoorder Bosz debuteren. Dit ging ten koste van Kieft.

De wedstrijd was toen al beslist. Dat de vrij beperkte Grieken, met dit keer een redelijk opvallende Saravakos, niet de hoop op een wonder kregen was te danken aan Van Breukelen. De doelman greep perfect in bij riante kansen van Saravakos en Tsiantakis. Het tweetal was in stelling gebracht door Ronald Koeman, die na een half uur met een belachelijke terugspeelbal traditioneel in de fout ging.

MOEDELOOS

Even later copieerde Witschge hem, dit keer was Papaioanov niet in staat te profiteren. Michels werd er moedeloos van. De bondscoach opperde dat het duo van Barcelona elkaar met het gestuntel had aangestoken. Al voor de rust overwoog Michels Witschge te vervangen voor Huistra. Aangezien Rijkaard en Van Basten geblesseerd rondliepen, durfde hij dit risico niet te nemen.

Toch werd Oranje in het toch goed bezette stadion van Iraklis vrijwel uitsluitend in verlegenheid gebracht door eigen gepruts. Op eigen kracht konden de Grieken haast niets. Bovendien raakte de thuisclub, lang in de race gebleven door een zeer geflatteerde overwinning in Athene op Portugal, bij het minste of geringste in paniek. Het kon haast niet anders of Oranje moest winnen.

De basis van de uiteindelijk zege werd gelegd door Bergkamp. De Ajacied, gedegeslagen door zijn aanwezige trainer Van Gaal, schoot in de 38ste minuut hard raak. Erwin Koeman, Rijkaard en Wouters tekenden voor de voorbereiding. Het geplande feest, waarvoor het Nederlandse gezelschap een dag langer in Thessaloniki moest blijven, kon beginnen.

De Grieken dreigden na de rust nog met twee hoekschoppen, genomen door Saravakos en overgekopt door Mitsibonas. Verder kwam de ploeg niet. Oranje, veelvuldig spelend op balbezit, bewaarde de toegift tot drie minuten voor tijd. Van Basten gaf een fraai voorzetje op Blind, die vallend inkopte. Dat was wel mooi.

Drie Nederlanders stijgen meer dan honderd plaatsen

DEN HAAG - Drie Nederlandse tennissers maken deel uit van een groep van veertien spelers, die dit seizoen meer dan honderd plaatsen stegen op de wereldranglijst.

Jan Siemerink klom 117 plaatsen naar nummer 26, Richard Krajicek overbrugde 103 plekken tot nummer 45 en Michiel Schapers overtrof de Hagenaar nog met een sprong van 106 plaatsen naar de 85ste positie.

De grootste held van het afgelopen ATP-circuit, met daarop tachtig toernooien (tot en met het officieuze wereldkampioenschap in Frankfurt), was Jimmy Connors. De Amerikaanse oldtimer (39) reikte tot de halve finales van de US Open en ging als een raket omhoog op de computerlijst, waarop hij nu als 49ste is terug te vinden. Begin van dit jaar bungelde 'Jimbo' op de 934ste plek.

Nog twee spelers stegen meer dan 200 plaatsen: de Duitser Lars Koslowski (nu 89ste) klom 227 treetjes, de Italiaan Gianluca Pozzi (73ste) ging 210 plaatsen omhoog.

Het droevigste jaar beleefde de Tsjechoslowaak Milan Srejber. Hij kelderde van de 84ste naar de 553ste plaats. De Amerikaan Jay Berger stond zelfs eind 1990 nog in de top twintig (18e), nu is hij pas terug te vinden als 385ste.

De meeste tennistitels kwamen dit jaar opnieuw terecht bij Amerikanen: dertien. Sampras won vier keer, Courier drie, Agassi twee, John McEnroe, Reneberg, Shelton en Chang ieder een. De Zweed Stefan Edberg en de Fransman Guy Forget wonnen individueel het meest: zes keer.

Nederland kwam in de landenklassering op de elfde plaats met twee overwinningen. Krajicek zegevierde in Hongkong, Siemerink was het sterkst in Singapore. Voorts haalden Siemerink (verlies in Wenen tegen Stich) en Schapers (nederlaag tegen Saceanu in Rosmalen) finales in het enkelspel.

Vorig jaar won alleen Mark Koevermans (in Athene) een toernooi voor Nederland, in 1989 kwam geen Nederlander tot winst. De dertien zeges voor Amerikanen steken schril af tegen de 24 van twee jaar geleden en ook tegen de zeventien van 1990.

LIJST MET ATP-WINNAARS

De lijst van winnaars van het ATP-circuit van 1991:

Edberg (Zwe/6), Forget (Fra/6), Sampras (Vst/4), Stich (Dui/4), Novacek (Tsj/4), Courier (Vst/3), Gustafsson (Zwe/3), Lendl (Tsj/3), Bruguera (Spa/3), Emilio Sanchez (Spa/3), Agassi (Vst/2), Becker (Dui/2), Baur (Dui/2), Korda (Tsj/2), Arrese (Spa/2), Muster (Oos/2), John McEnroe (Vst), Reneberg (Vst), Shelton (Vst), Chang (Vst), Svensson (Zwe), Kulti (Zwe), Saceanu (Dui), Steeb (Dui), Fontang (Fra), Jaite (Arg), Frana (Arg), Miniussi (Arg), Perez-Roldan (Arg), Volkov (Sov), Poljakov (Sov), Tsjerkasov (Sov), Tsjesnokov (Sov), Camporese (Ita), Cane (Ita), Pozzi (Ita), Fromberg (Aus), Cahill (Aus), Siemerink (Ned), Krajicek (Ned), Gomez (Ecu), Ivanisevic (Joe), Lavalle (Mex), Yzaga (Peru) en Hlasek (Zwi).

Lijst van aantal aces:

1. Forget 611 (In 73 partijen), 2. Ivanisevic 572 (56), 3. Stich 529 (68), 9. Krajicek 410 (46).

Punten met eerste service:

1. Forget 79 procent (In 73 partijen), 2. Ivanisevic 79 (56), 3. Lendl 77 (69), 4. Krajicek 77 (46).

Kerstboutenrit

WILLEMSTAD — De uitslag van de vierde wedstrijd van het Kerstbouten-toernooi van dinsdagavond 3 december bij bridgeclub Asiento op Rust & Burgh was als volgt:

1. Echtpaar Saladin 72.22%; 2. mevr. Bongers/heer Groot 67.13%; 3. Siegbert en Wim van Holland 59.72%; 4. echtpaar Van den Ende 57.87%; 5. heren Hirschberg/Serphos 57.18%; 6. echtpaar Hollman 55.79%; 7. heren Lubbers/Gompers 53.47%; 8. mevr. Bergsma/heer De Paula 51.01%; 9. heren Cox/Blufpand 50.23%; 10. dames Henriquez/Schnitger 50.00%.

De overige tien paren speelden onder vijftig procent.

De vijfde en voorlaatste wedstrijd wordt gespeeld op dinsdagabond 10 december om half acht op rust & Burgh.

Duitsland nog tegen Luxemburg

Nederland als zevende naar eindronde in Zweden

THESSALONIKI - Het Nederlands voetbalelftal heeft zich als zevende land geplaatst voor de eindronde van de Europese titelstrijd, die van 10 tot en met 26 juni in Zweden wordt gehouden.

Oranje won woensdagavond zijn laatste kwalificatie-interland in groep 6. Griekenland werd in Thessaloniki met 2-0 verslagen. Het afsluitende duel, Malta-griekenland, is daardoor niet meer van belang. Oranje verloor van de acht wedstrijden slechts een, uit bij Portugal. Verder werd nog een punt verspeeld bij Finland. De overige duels werden gewonnen.

Naast het automatisch gekwalificeerde gastland plaatsten zich eerder Frankrijk (zonder ook maar een verliespunt op te lopen), Schotland, Sovjetunie, Engeland en Joegoslavië. Duitsland moet op eigen veld nog minimaal een punt halen tegen Luxemburg om zich bij het rijtje te voegen.

Als dat lukt zal, vergeleken met het door Nederland gewonnen EK van 1988 de helft van het deelnemersveld nieuw zijn. Destijds waren Denemarken, Italië, Ierland en Spanje aanwezig. Nieuw zijn Frankrijk (kampioen van 1984), Joegoslavië, Schotland en Zweden.

De loting voor het EK vindt in januari plaats. Als titelverdediger is Nederland geplaatst in Goteborg. Hooguit voor de halve finales zal de ploeg eventueel uit moeten wijken naar Stockholm. De andere speelplaatsen zijn Malmo en Norrkoping.

STAND

De stand in groep 6 is, met slechts het duel tussen Malta en Griekenland nog te spelen, als volgt:

1. Nederland	8	13	(17-02)
2. Portugal	8	11	(11-04)
3. Griekenland	7	7	(10-08)
4. Finland	8	6	(05-08)
5. Malta	7	1	(01-22)

Nederland geplaatst voor EK in Zweden. Programma: 22 december Malta-Griekenland.

Almere is enige triathlon-stad

ALMERE - De organisatie van de enige hele triathlon in Nederland blijft voorbehouden aan Almere.

Woensdag viel Dordrecht af, dat eveneens een wedstrijd over 3,8 kilometer zwemmen, 180 kilometer fietsen en 42,195 kilometer lopen wilde houden. Eerder trokken de plannenmakers voor een triathlon rondom het Lauwersmeer zich terug.

De organisatie van het evenement in Dordrecht haakte af vanwege het weifelachtige gedrag van de hoofdsponsor. Een aantal atleten had zich al voorstander getoond van een tweede triathlon in Nederland.

Boksers DDR jarenlang systematisch gedrogeerd

BERLIJN - De boksers uit de voormalige DDR werden jarenlang systematisch gedrogeerd.

De anti-dopingcommissie van de Duitse sportbond (DSB) noemt 14 december tijdens een vergadering in Frankfurt/Main de namen van drie trainers die verantwoordelijk waren voor de ongeoorloofde middelen.

Belastend materiaal levert ook de oud-trainer van de legerclub uit Frankfurt an der Oder, Manfred Wolke. "We kregen pillen van een dokter", herinnert de Olympisch kampioen uit 1968 zich. "Maar de leden van de trainingsgroep, waarvan ik deel uitmaakte, hebben nooit iets geslikt. We smeten die troep meteen het raam uit". Na zijn eigen sportieve carrière, trainde Wolke de Olympisch kampioen van 1988, Henry Maske. "Ook hij heeft nooit iets gebruikt".

Onder de anabole steroidepreparaten bevond zich het spierversterkende mannelijke hormoon Oralturinabol, dat eerder bij onthullingen door atleten en zwemmers opdook. Volgens Wolke werd dit middel in alle Oostduitse sportscholen verstrekt. In sommige gevallen werd het hormoon voor een half jaar voorgeschreven, meestal begon de doping in de eerste drie weken in de winterse trainingskampen met een tablet per dag.

In de volgende zes weken werd de dosis verdubbeld, in de derde fase slikten de boksers drie pillen per dag. Het werd gecombineerd met een sterke eiwit-houdende drank en soms met een suikerhoudende injectie.

Kurt Maurath, voorzitter van de Duitse amateurboksbond, heeft "passende consequenties" in het vooruitzicht gesteld zodra de feiten op tafel komen. "Bij Westduitse sporters is in het verleden nooit doping gebruikt", zei hij. Gunter Debert, voormalig cheftrainer van de DDR-boksers en nu werkzaam voor de Duitse bond, vindt dat de clubs destijds hun eigen verantwoordelijkheid bij de trainingen hadden. Wolke meent dat Debert hiermee zijn eigen verantwoordelijkheden ontloopt.

Als protest tegen wanprestaties

Supporters NAC 'staken' en blijven weg van hun tribune

BREDA - De supporters van NAC's B-side, normaal de fanatiekste aanhangers van de club, volgen het thuisduel van zaterdag tegen RBC als "passieve" toeschouwers.

Ze protesteren daarmee tegen de slechte prestaties van de eerste divisieclub en gaan op de onoverdekte staantribune staan.

Een aantal B-siders deelt pamfletten uit en waagt een poging de vaste tribune van de groep leeg te houden. De bedoeling is dat er een spandoek komt te hangen, met een tekst in de trant van: "Eerst beter voetballen, dan komen we terug."

De nadruk ligt op het ludieke element. Titelpretendent NAC behaalde in achttien duels slechts twintig punten. Supporterscoördinator Harrie Aarts verwacht dat het gros van de fans gehoor zal geven aan de oproep van de initiatiefnemers. B-siders die toch op hun vertrouwde plek willen staan, zal dat volgens Aarts niet verboden worden.

Volgens de veiligheidscoördinator van NAC, Piet van Haperen, is het bestuur niet echt gelukkig met de actie. Vooral omdat de steun van de "twaalfde man", die een avondje NAC tot een gezellig uitje kan maken, goeddeels wegvalt.

McCallum wordt titel ontnomen

PANAMA - De wereldboksassociatie (WBA) heeft de Jamaicaan Mike McCallum de titel in het halfzwaargewicht afgepakt.

"Wegens overtreding van de regels", aldus WBA-official Elias Cordova. McCallum, die in de Verenigde Staten woont, heeft dit jaar twee gevechten geleverd die niet waren geautoriseerd. Op 13 december stapt hij in Atlantic City ook zonder toestemming de ring in tegen IBF-kampioen James Tooney.

De WBA besloot dat de Engelsman Steve Collins en de Amerikaan Reggie Johnson om de vakante titel mogen boksen. Ze hebben een maand de tijd gekregen het eens te worden over de financiën, de datum en de plaats van handeling.

McCallum werd op 10 mei 1989 wereldkampioen door de Engelsman Harold Graham op punten te verslaan. Hij verdedigde de titel eenmaal, in april tegen de Italo-Afrikaan Patrizio Sumbu Kalambay. Ook toen won hij op punten.

Uitslag competitieduel ongeldig

St. Etienne en Olympique moeten opnieuw spelen

PARIJS - De commissie van beroep van de Franse voetbal bond heeft Saint-Etienne gedeeltelijk zijn zin gegeven en bepaald dat de wedstrijd tegen Olympique Marseille in het eigen stadion mag worden overgespeeld.

Een datum moet nog worden vastgesteld. De tuchtcommissie had eerder besloten dat beide teams op neutraal terrein op herhaling moesten.

Tot annulering van het duel van 19 oktober, dat door Saint-Etienne met 1-0 werd gewonnen, werd besloten door de vele incidenten. Bij aankomst in het Geoffroy-Guichard-stadion werden de spelers van Marseille bekogeld door vijandige supporters.

Steraanvaller Jean-Pierre Papin kreeg een bierblikje tegen het hoofd en liet zich naar het ziekenhuis brengen in plaats van naar de kleedkamer. Volgens Saint-Etienne wendde Papin slechts een blessure voor, wat de international zelf heftig ontkende.

De aanhang van Marseille, dat door de uitspraak nu ineens vijf verliespunten minder heeft dan concurrent Monaco, liet zich tijdens de gewraakte wedstrijd ook niet onbetuigd en slingerde doelman Joseph-Antoine Bell van alles naar het hoofd. Het kwam de Zuidfranse club op een boete te staan.

Deze Week	Vorige Week	Aantal Weken	Titel / Artiest
01	01	07	KON IK MAAR EVEN BIJ JE ZIJN-gordon
02	03	08	ROODKAPJE-pater moeskroen
03	02	09	LET'S TALK ABOUT SEX-salt 'n' pepa
04	04	03	BLACK OR WHITE-micheal jackson
05	13	03	I LOVE YOUR SMILE-shanice
06	11	05	OVER AND OVER AGAIN-robby valentine
07	07	06	CHANGE-lisa stansfield
08	08	05	JAMES BROWN IS STILL ALIVE-holy noise
09	05	06	THE FLY-u 2
10	06	09	EVERYBODY'S FREE-rozalla
11	16	04	OBSESSION-army of lovers
12	20	03	GO-moby
13	17	03	RING MY BELL-dj jazzy jeff/fresh prince
14	25	02	SMELLS LIKE TEEN SPIRIT
15	12	07	HOLE HEARTED-extreme
16	09	12	JAMES BROWN IS DEAD-la style
17	10	06	NO SON OF MINE-genesis
18	22	03	STRO RACE-mannekoor karrespoor
19	19	05	THE SHOW MUST GO ON-queen
20	24	03	TURN DA MUSIC UP-2 brothers on the 4th floor
21	14	05	RADIO WALL OF SOUND-slade
22	35	02	GET READY FOR THIS-2 unlimited
23	16	08	35 KOEIEN-andre van duin
24	–	01	MYSTERIOUS WAYS-u 2
25	–	01	DAIMONDS & PEARLS-prince
26	34	02	THIS IS YOUR LIFE-londonbeat
27	32	02	THERE WILL NEVER BE..-bryan adams
28	37	02	STILL ON YOUR SIDE-rene froger
29	21	06	VRIENDEN VOOR HET LEVEN-danny de munk
30	18	08	HAIL HAIL ROCK 'N ROLL-garland jeffreys
31	–	01	IK VRAAG AAN SINTERKLAAS-h. temming
32	26	04	HITMEDLEY-CORRY KONINGS
33	29	04	SPENDING MY TIME-roxette
34	23	08	NUTBUSH CITY LIMITS-tina turner
35	–	01	SKAT STRUT-m.c. skat kat & the stray mob
36	–	01	ELKE VROUW-hanny
37	40	02	SHINING STAR-inxs
38	28	04	UNDER PRESSURE-boyz ll men & tony scott
39	36	06	DON'T LET THE SUN GO..-oleta adams
40	31	04	GIMME SOME-tony scott

ATP-lijst voor tennis-dames

DEN HAAG - De wereldranglijst voor het vrouwentennis heeft op 3 december de volgende stand:

1. Seles (Joe) 4434,40 punten, 2. Graf (Dui) 3289,39, 3. Sabatini (Arg) 3201, 4. Navratilova (USA) 2675,69, 5. Sanchez-Vicario (Spa) 2454,47, 6. Capriati (Vst) 1858,83, 7. Novotna (Tsj) 1845,78, 8. Marie Joe Fernandez (Vst) 1817,96, 9. Martinez (Spa) 1425,54, 10. Maleeva-Fragniere (Zwi) 1489,63, 30. Schultz (Ned) 593, 49. Bollegraf (Ned) 295,8, 65. Jagerman (Ned) 216,3.

Net op tijd met ontslagbrief

IOC-lid Helmick houdt toch eer aan zichzelf

LAUSANNE - De Amerikaan Robert Helmick heeft woensdag zijn lidmaatschap van het Internationaal Olympisch Comité met onmiddellijke ingang opgezegd.

De 54-jarige advocaat uit Iowa stuurde zijn ontslagbrief naar IOC-president Samaranch. Helmick wordt er door een onderzoekscommissie van beschuldigd 540.000 gulden van sportorganisaties te hebben ontvangen voor lobby-werkzaamheden.

De verdachtmakingen zouden woensdag tijdens een IOC-vergadering in Lausanne aan de orde komen. Helmick trad al in september af als voorzitter van het Amerikaans Olympisch Comité na een soortgelijke affaire. "Het is in het belang van het IOC en de sport in het algemeen dat ik mijn lidmaatschap opgeef", aldus Helmick in zijn brief aan Samaranch.

Voormalig Olympisch medaille-winnares Anita Defranz (roeien) wordt nadrukkelijk genoemd als nieuw IOC-lid. Volgens veel van de 93 overige IOC-leden is zij een heel geschikte kandidaat. Defranz neemt dan de plaats in van Robert Helmick.

Het opstappen van Helmick kwam voor IOC-voorzitter Juan Antonio Samaranch gunstig uit. De laatste dagen dreigden namelijk diverse IOC-leden, onder wie Prinses Anne van Engeland, hun lidmaatschap op te zeggen als de top van het internationaal sportorgaan niet krachtig tegen de Amerikaan zou optreden.

De advocaat uit de Verenigde Staten liet in een verklaring weten, dat hij de Olympische beweging niet wil beschadigen. "Mijn handelingen zijn door de IOC-leden niet goed begrepen", voegde hij eraan toe. Het moet Helmick duidelijk zijn geworden, dat voorzitter Mbaye van de speciale IOC-onderzoekscommissie deze week uitsluiting van de Amerikaan wilde aanbevelen.

Sport in het kort

HOCKEY / DEN HAAG -Het Nederlandse mannenhockeyteam gaat van 23 tot en met 26 januari op stage in de Olympische stad Barcelona. Op het veld van Terrasa, waar het toernooi tijdens de Spelen wordt afgewerkt, worden waarschijnlijk drie duels gespeeld, een tegen de Spaanse nationale ploeg en twee tegen clubteams.

* * * * *

VOETBAL / BUKAREST - Dinamo Bukarest, de club van technisch directeur Rinus Israel, heeft op de veertiende speeldag van de Roemeense competitie zijn derde verliespunt geleden. Dinamo speelde 0-0 bij Electroputere Craiova en heeft vijf punten voorsprong op rivaal Steaua. Petrolul Ploiesti zag de achterstand tot zes punten oplopen door een nederlaag van 4-0 bij Asa Electromures.

* * * * *

SCHAKEN / BERLIJN - De Baltische republieken Estland, Letland en Litouwen zijn toegelaten tot de wereldschaakbond FIDE. Tijdens het congres in Berlijn werd ook Madagasker aan de ledenlijst toegevoegd.

* * * * *

BASKETBAL / PARIJS - Basketbalspeler Valdemaras [illegible] wil een Litouwse basketbalbond, inclusief een nationale ploeg, opzetten. Komichius zoekt sponsors. Net als zijn vrienden Arvidas Sabonis en Rimas Kurtinai wenst hij niet meer de Sovjetunie te vertegenwoordigen.

* * * * *

VOETBAL / HANNOVER - De Duitse rechter heeft bepaald dat het verzekeringsbedrijf Sigma voetbalclub Hannover 96 het volle pond moet uitbetalen voor Frank Hartmann, die drie jaar geleden sportinvalide werd. Het gaat om een bedrag van bijna zes ton. De 31-jarige Hartmann, die ook bij Bayern München speelde, krijgt daarvan 350.000 gulden.

* * * * *

ATLETIEK / LONDEN -De Britse atlete Fatima Whitbread, voormalig wereldrecordhoudster speerwerpen, schakelt misschien over op golf. Ze raadpleegt volgende week een specialist voor een oude weer opspelende schouderblessure. Blijkt die te ernstig, dat vergeet Whitebread de Olympische Spelen en gaat ze zich wijden aan de golfsport. Die sprak haar als jong meisje al aan. Ze kan het balletje meer dan 200 meter ver slaan.

* * * * *

BOKSEN / BERLIJN - De dopingcontroles bij de wereldtitelstrijd boksen voor amateurs in Sydney zijn negatief uitgevallen. In totaal werden 47 boksers op het gebruik van stimulerende middelen onderzocht.

* * * * *

ALGEMEEN / KIEV - De sportlieden [illegible] zullen in Albertville en Barcelona aan de Olympische Spelen mee doen namens de Sovjetunie. Dat heeft oudsprinter Valeri Borzov, nu voorzitter van het Oekraïnsche Olympische Comité, bekend gemaakt. "De voorbereiding op de Spelen gaat verder onder de vlag van de Sovjetunie. We zien geen kans onze atleten op korte termijn vergelijkbare mogelijkheden te bieden", zei Borzov die in 1972 in München goud won op de 100 en 200 meter.

* * * * *

WIELRENNEN / ECHT - Met een nieuw sponsorcontract heeft Fred Rompelberg (45) de basis gelegd voor zijn 22ste proflicentie. De wielrenunie verstrekt alleen vergunningen als een renner verzekerd is van een inkomen. Dit wordt voor de Maastrichtenaar [illegible] door Majuna bv uit Echt, jarenlang organisator van de Nederlandse kampioenschappen op de weg.

* * * * *

VOETBAL / SITTARD - Het is vrijwel zeker dat Georg Kessler met ingang van volgend seizoen technisch directeur wordt bij Fortuna Sittard. De 59-jarige trainer maakte vrijdag in het duel met Feyenoord zijn comeback op de bank na een afwezigheid van drie weken. 'Sir Georg' werd begin november geopereerd aan de halsslagader. De opvolger van Han Berger, eind september op non-actief gesteld, hervatte alweer de training. Kessler wil volgende voetbaljaargang zijn huidige assistenten Voorn en Ruys het veldwerk laten doen indien hij in dienst treedt als technisch directeur.

Vuelta krijgt Tour-allures

Ronde van Spanje door de Pyreneeën

JEREZ DE LA FRONTERA - De Ronde van Spanje 1992 meet zich Tour-allures aan.

De Vuelta doet de Pyreneeën aan, het terrein dat de Tour volgend jaar links laat liggen. De Koninginnerit in de Ronde van Spanje eindigt 5 mei in Luz Ardiden na beklimmingen van de Portillon, de Peyresourde, de Aspin, Tourmalet en de klim naar Ardiden.

De vuelta telt tussen 27 april en 17 mei 21 etappes met een totale lengte van 3408 kilometer. De proloog is in Jerez de la Frontera, de ronde eindigt in het hartje van Madrid. Er zijn 36 bergpassen in de ronde opgenomen en 138 kilometer tijdrit, waarvan 106 individueel. Er worden twintig ploegen van negen renners uitgenodigd.

Tot de deelnemers behoort de Buckler-ploeg van Raas met Rooks, Nijdam en Vanderaerden, de TVM-ploeg met Theunisse, Millar en Skibby en de PDM-ploeg met Alcala. De komst van Erik Breukink is twijfelachtig. Breuking wil in 1992 twee grote rondes rijden, maar moet nog een keuze maken tussen Italië en Spanje. Uit Italië komt Gatorade naar de Vuelta, maar zonder de tandem Bugno-Fignon.

Etappeschema:

27 april: Proloog Jerez 9 km, 28 april: 2e etappe Cholana-Jerez 124 km plus ploegentijdrit 32 km, 29 april: 3e etappe Jerez - Cordoba 201 km, 30 april: 4e etappe Linares - Albacete 228 km, 1 mei: 5e etappe Albacete-Gandia 189 km, 2 mei: 6e etappe Gandia-Benicalm 198 km, 3 mei: 7e etappe Alqueiras-Model Sporis 52 km tijdrit, 4 mei: 8e etappe Lleida-Pia de Baret 196 km, 5 mei: 9e etappe: Vieilla-Luz Ardiden (Fra) 144 km, 6 mei: 10e etappe Luz St Sauveur-Sabinanigo 189 km, 7 mei: 11e etappe Sabinanigo-Pamplona 160 km, 8 mei: 12e etappe Pamplona-Burgos 198 km, 9 mei: 13e etappe Burgos-Santander 178 km, 10 mei: 14e etappe Santander-Lagos Covadonga 178 km, 11 mei: 15e etappe Cangas de Onis-Oviedo 163 km, 12 mei: 16e etappe Oviedo-Leon 162 km.

Verbindingen met Servië verbroken

Bonn voert druk op Belgrado verder op

BONN - Duitsland heeft woensdag de druk op de federale regering van Joegoslavie opgevoerd door met onmiddellijke ingang het lucht-, scheepvaart- en wegverkeer met de republieken Servie en Montenegro op te schorten.

Regeringswoordvoerder Dieter Vogel verklaarde dat overeenkomsten tussen Joegoslavie en Duitsland over luchtverkeer, binnenlandse waterwegen en het goederenvervoer over de weg werden opgeschort. "Deze maatregel is gericht tegen de republieken Servie en Montenegro, in het bijzonder tegen Servie", zei hij tijdens een persconferentie.

Wat betreft het luchttransport betekent dit dat Servische luchtvaartmaatschappijen niet meer mogen opereren op de Duitse luchttransportmarkt. "Ze beschikken niet langer over landingsrechten in Duitsland", zei Vogel.

VN-gezant Cyrus Vance, die dinsdag een bezoek bracht aan het al maanden belegerde Osijek, sprak woensdag met commandanten van het federale leger, de Joegoslavische minister van Defensie Kadijevic. Volgens VN-ambtenaren zou hij ook de Servische president Slobodan Milosevic ontmoeten.

'Papiamentu, indagando i ilustrando'

Boek Maduro waardevol maar met te sterke overtuigingen

= door Jules Marchena =

"AKINAN-NAN; TUR ERORESNAN; e ta bolbe bek atrobe..." Ergert u zich ook aan soortgelijke fraaie bloemen van ons dushi Papiamentu? Dan kwam gegarandeerd wel eens de verzuchting bij u op: "Daar moesten zij eens iets aan gaan doen".

Welnu, dan heb ik goed nieuws voor u; Antoine Maduro, de nestor van onze Papiamentisten is een van diegenen die zich kennelijk ook geel en groen ergeren aan de manier waarop het Papiamentu door velen geradbraakt wordt.

Hij schreef er een boek over: 'Papiamentu. indagando i ilustrando'; een boek boordevol interessante wetenswaardigheden, onze moedertaal betreffende. Een boek ook vol voorbeelden van slecht tot superslecht Papiamentu, met (en dat is voor mij de grootste waarde van dit boek) de juiste vorm; hoe het wel moet dus.

Mijns inziens voldoet dit boek, dat de diverse onderwerpen en voorbeelden in alfabetische volgorde behandelt, in een grote behoefte in onze maatschappij. Dit wil ik voorop stellen. Toch kan ik niet onverdeeld positief zijn in mijn beoordeling van 'Papiamentu. indagando i Ilustrando'.

Om te beginnen heeft het boek geen inleiding. Dit vind ik een groot tekort. Want van een werk met een dergelijke ambitie mag men een wetenschappelijke verantwoording verwachten waarin de auteur duidelijk maakt, welke zijn wetenschappelijke uitgangspunten zijn. Dit ontbreken van een introductie die als kompas moet dienen voor schrijver en lezer, wreekt zich in het werk zelf: naast de signalering van de vele fouten die de auteur dagelijks tegenkomt in tijdschriften, boeken en tijdens radio-uitzendingen enz., vindt men ook willekeurige opmerkingen over de etymologie van bepaalde Papiamentuwoorden, waarbij vaak het equivalent wordt gegeven in andere talen uit de regio.

Ook wijst de auteur hier en daar op typisch Papiamentse [illegible] wijzen. [illegible] af, wat [illegible] het boek wil bereiken. [illegible] doet m.i. afbreuk aan 'Papiamentu. indagando i Ilustrando'. Ik begrijp niet waarom de schrijver het in een boek over zuiverheid van taal nodig vond om ons te vertellen dat 'awa a pasa hariña' betekent: 'Hij heeft te diep in het glaasje gekeken'. En wat de guadaloupaanse vertaling ermee te maken heeft, ontgaat mij helemaal.

Kritiek heb ik ook op bepaalde slordigheden en oppervlakkigheden, waarbij de schrijver m.i. niet voldoende moeite gedaan heeft om zich helder uit te drukken, of waar hij bepaalde zaken poneert die voor velen niet zo vanzelfsprekend zijn, zonder dat hij het een en ander bewijst.

Zo lezen we op p.2. dat het woord AGLOMERASHON alleen gebruikt kan worden bij personen en dingen ('kos'). Daarom is voor hem 'un aglomerashon di awa' fout. Maar is awa geen ding? Of bedoelt de auteur met 'kos' voorwerp?

Op p.3. zegt de auteur dat de woordgroep 'E tèst alergoliko pa determina e sorto di alergianan' fout is en dat ze volgens mijn vriend Pedro Maduro als volgt moet luiden...

Het verwijzen naar een vriend om een bepaalde vorm te rechtvaardigen is niet wetenschappelijk; hoe komt Pedro Maduro aan die informatie?

Op p.7. stelt hij: "Het introduceren in onze taal van woorden die Spaans lijken maar het niet zijn, is funest voor diegenen die Spaans leren lezen en schrijven. Er bestaat een grote hoeveelheid (van deze woorden J.M.) die 'sabínan' (zg. wijzen, geleerden J.M.) hebben geconstrueerd en die zelfs de 'sabínan' in de war brengen.

Wie zijn de 'sabínan' die de schrijver in tweede instantie noemt? En waarom krijgt dat woord ook aanhalings- en sluittekens? Deze uitspraak is verwarrend. Zo zijn er meerdere passages aan te halen, waaruit blijkt dat de auteur niet altijd even nauwkeurig te werk gaat. Wij zullen het hierbij laten.

Ik heb ook kritiek van meer principiële aard: Antoine Maduro heeft in dit boek m.i. drie uitgangspunten verwerkt:

1. Het zuivere, ideale papiamentu is voor hem de taal zoals die vroeger gebruikt werd. Dat vroeger wordt dan niet expliciet nader bepaald (ook hier missen we een inleiding!), maar uit de tekst zelf kunnen we opmaken, dat 'vroeger' de tijd was van de auteur en verder terug tot in de tweede helft van de vorige eeuw.

2. Als we voor een begrip geen Papiaments woord hebben, moeten we darvoor liefst geen Nederlands of Engels woord overnemen, maar een Spaans woord, aangezien onze taal een Iberische basis heeft (op p.1. schrijft hij onder het lemma AFVOER: "Om onze taal te verrijken is het noodzakelijk om termen in te voeren die ze zelf niet bezit. En deze termen moeten we zoveel mogelijk halen uit het Spaans".

3. "Het zijn de kinderen op de speelplaats, aanhalige vrouwen, onevenwichtige, imbeciele en verwijfde mannen, infantiele, onbekwame en dwaze verslaggevers en Curaçaoënaars, Bonaireanen en Arubanen die in [illegible] hebben, die de voornaamste bedervers zijn van onze taal". (p.161).

Ik wil niet zeggen, dat ik het helemaal oneens ben, vooral met de eerste twee stellingen van de auteur. W.b. het eerste uitgangspunt: Ook ik ben ervan overtuigd, dat we het Papiamentu zuiver moeten houden. En dat houdt in, dat we respekt moeten hebben voor het papiamentu, zoals dat altijd gesproken en geschreven is (in dit laatste geval heb ik het uiteraard niet over de spelling). Dus de taal van vroeger is zeker een voorname factor bij de beoordeling of een taaluiting zuiver is. Mensen als Pierre Lauffer, Elis Juliana, Paul Brenneker en Antoine Maduro zelf hebben op dit gebied waardevol onderzoek verricht. Maar we mogen nu ook weer niet overdrijven; de taal is een levend iets dat zich ontwikkelt.

Er komen nieuwe begrippen in de maatschappij, die nieuwe benamingen met zich meebrengen (computer, fax); nieuwe vormen en combinaties verschijnen in de taal en oude taalelementen worden archaisch of verdwijnen zelfs helemaal.

Het is dan ook bijv. niet correct, dat Antoine Maduro op p. 18 onder 'Bosnan/demonstra' stelt, dat "als Alfredo Sintiago al vanaf 1898 BOSONAN een levensgroot pleonasme noemt, dan is het belachelijk om 90 jaar later aan te komen met BOSNAN". Als de spraakmakende gemeente anno 1991 vindt dat ze bos(o) met nan wil verbinden, dan heeft niemand het recht haar dat te verbieden.

Het zou trouwens zinloos zijn; ze doen het toch! En ze zullen het zeker niet nalaten omdat iemand in 1898 vond dat het niet mocht. De vraag of bos(o)nan acceptabel Papiamentu is of niet, kan pas beantwoord worden na een frequentie-onderzoek ervan onder een redelijk groot aantal papiamentusprekers. Pas als blijkt dat een niet te verwaarlozen percentage ondervraagden de vorm al dan niet gebruikt, kan er iets zinnigs over gezegd worden.

Voor wat betreft de stelling, dat in geval van keuze de voorkeur moet worden gegeven aan het Spaans: ook daar ben ik het in principe met Antoine Maduro eens. En we zijn in dit verband in goed gezelschap; ook dr. Enrique Muller schrijft in zijn proefschrift 'Inleiding tot de syntaxis van het Papiamentu' op p.33.:

"In veel gevallen kunnen woorden die nodig zijn om communicatie in het Papiamentu mogelijk te maken, maar die niet in het vocabulaire van het Papiamentu voorkomen, rechtstreeks uit het spaans worden overgenomen. Dit komt omdat het fonologisch systeem van het papiamentu het meest in overeenstemming is met dat van het spaans, zodat aanpassing van de overgenomen woorden slechts miniem hoeft te zijn".

Maar ook hier moeten wij oppassen voor overdrijving: Zo luidt bijvoorbeeld de ondertitel van het boek: 'Indagando i ilustrando'. Ik heb nog nooit van het woord "indagando" gehoord. Dank zij mijn spaans woordenboek weet ik dat indagar 'onderzoeken' betekent. Maar Papiaments is het voor mij zeker niet. Hetzelfde geldt voor het woord 'friolera' onder 'asina ku' (p.8.). Ik heb een onderzoekje gedaan (overigens zonder enige wetenschappelijke waarde!) onder Papiamentssprekende kennissen; geen van hen kende deze woorden.

Op p. 26 onder 'desvela of devela'? kiest Antoine Maduro voor devela, omdat o.a. het 'Diccionario de la Lengua Española' van 1984 deze vorm als de juiste aangeeft. Maar dit is geen juist argument; niet Spaanse linguïsten en woordenboeken maken uit hoe wij onze moe- [illegible] dat [illegible] instantie als volk zelf uit —ofschoon ik zoals reeds gezegd, wel vind, dat de spaanse vorm of het spaanse woord in veel gevallen richtinggevend mag zijn voor ons.

Voor het derde uitgangspunt kan ik weinig waardering opbrengen. Hier is sprake van een kwalijk vooroordeel, waar ik niet op in wil gaan, omdat ik het niet de moeite waard vind. Een uitzondering maak ik voor de invloed op onze taal van de Curaçaoënaars die in Nederland hebben gestudeerd. Deze groep is namelijk de enige waar de auteur in het boek serieus op ingaat:

Op p.9. bovenaan beweert hij: "De Curaçaoënaars die in Nederland gestudeerd hebben zijn de hoofdschuldigen van de heersende verwarring m.b.t. het gebruik van het wederkerend voornaamwoord". En op p.13 onder 'banda dje' merkt hij op: "Misschien zeggen ze in Groningen 'banda dje'. Maar op Curaçao zeggen we..." Even verder in hetzelfde lemma laat hij zelfs het woord 'idiotismo' vallen. Op p.42 onder 'funkshon' verzucht Antoine Maduro: "Het ongeluk van het Papiamentu zijn degenen die in Nederland gewoond of gestudeerd hebben".

Dit zijn heel krasse uitspraken, die nergens met bewijzen onderbouwd worden. Dat onze taal in de loop der decennia mede door het Nederlands beïnvloed is, heeft te maken met verschillende factoren: Een daarvan is het koloniale verleden. T.F. Smeulders schrijft in haar proefschrift 'Papiamentu en onderwijs' (Utrecht 1987) op p.65: "Terwijl vaak wordt verondersteld dat eerst met de komst van de Shell (1915) de 'vernederlandsing' van Curaçao zijn intrede doet, stellen wij hier vast, dat deze Nederlandse golf zich al geruime tijd daarvoor aankondigde".

En op p.83 schrijft ze: "Het succes van de Beurs- en Nieuwsberichten" en de "Amigoe di Curaçao" in deze jaren (rond 1916 J.M.) was mede te danken aan het feit dat, ... er ook in overheidsdiensten en bij het onderwijs veelal een beroep werd gedaan op geschoold personeel uit Nederland en Suriname. Deze nieuwe impuls van het Nederlands, waarbij het ambtelijk gesproken Nederlandse woord doordrong tot alle lagen van de bevolking..."

Ook het onderwijs van de fraters en zusters heeft een belangrijke rol gespeeld in dit verband, evenals het feit dat het Nederlands nog [illegible] wijs. De economische en dus culturele beïnvloeding..(!) vanuit Nederland mogen wij uiteraard niet vergeten (deze beïnvloeding wordt de laatste tijd weer sterker, hetgeen dit boek van Antoine Maduro des te noodzakelijker maakt!).

Natuurlijk speelt ook het feit dat veel Curaçaoënaars gedurende vele jaren in Nederland gewoond hebben en terugkomen met een sterk vernederlandst Papiamentu een rol. Maar de schrijver moet niet overdrijven; deze laatste groep vormt slechts een van de factoren die van invloed zijn op het steeds slechtere gebruik van het Papiamentu.

Dr. Enrique Muller schrijft in zijn proefschrift op p.21: "Historische gebeurtenissen hebben ertoe geleid dat een groot deel van de Curaçaose bevolking te kampen heeft met een negatief somatisch normbeeld (Hoetink 1962) en een negatief linguistisch normbeeld (Prins-Winkel 1973: 46). Voor dat deel van de bevolking korreleert de drang naar ontwikkeling met het streven naar identificatie met de groep die een hoge status bezit, de blanken, de Nederlanders".

Dit negatief linguïstisch normbeeld is er m.i. de oorzak van dat veel Curaçoënaars hun moedertaal niet belangrijk genoeg vinden, om haar goed en zuiver te willen gebruiken. Het probleem is dus veel ingewikkelder dan uit het boek van Antoine Maduro naar voren komt.

'Ilustrando' van Antoine Maduro is, dat het een waardevol boek is voor eenieder die het belangrijk vindt om het Papiamentu goed en zuiver te gebruiken. Helaas verliest dit boek iets van zijn wetenschappelijke waarde door de onduidelijke structuur en doordat de auteur te sterke overtuigingen heeft over bepaalde wezenlijke zaken, het papiamentu betreffende.

Overtuigingen die hij niet onder stoelen of banken steekt - zonder met bewijzen te komen. Maar m.i. blijft er genoeg interessants en waardevols over, dat ik dit boek kan aanbevelen.

Papiamentu. Indagando i ilustrando is gedrukt bij drukkerij Scherpenheuvel. Het heeft een harde kaft met mooie gouden letters en is uitgegeven door Sidney Joubert. Het is bij alle boekhandels verkrijgbaar.

* * * * *

VOETBAL / DORDRECHT -Zier Tebbenhoff heeft bij SVV Dordrecht'90 de training hervat. De twintigjarige Hagenaar moet voorlopig in de B-selectie zijn conditie op peil brengen. Tebbenhoff verscheen na een conflict met trainer Hans Verel enkele weken niet op de training.

GENEVE - De OPEC zal tijdens het nu voor de deur staande winterseizoen vasthouden aan zijn beleid van vrije olieproductie zoals men dit voert sedert de Golfcrisis. Dit is de mening van energie-experts.

Lezingen Amerikaanse psychologe

WILLEMSTAD — Vandaag arriveerde Kay Gendron ph. d. op Curaçao. In aansluiting op het seminar dat het Himalayan Institute of Yoga, Science and Philosophy uit de Verenigde Staten in april 1991 over "oude en moderne therapieën in de psychologie" heeft gehouden, heeft de Curaçaose afdeling van dit instituut besloten Kay Gendron uit te nodigen tot het geven van lezingen in de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

De data en de onderwerpen zijn als volgt: vrijdag 6 december "The art of joyful living", zaterdag 7 december "Marriage, parenthood and enlightment" en zondag 8 december "Creative use of emotional energy".

De lezingen in de UNA beginnen allemaal om 20:00 uur. Belangstellenden wordt verzocht reeds om 19:15 aanwezig te zijn teneinde hun (gratis) toegangskaarten af te halen.

Kay Gendron heeft psychologie gestudeerd in de Verenigde Staten en heeft zich gespecialiseerd in individuele therapie in gevallen van angstgevoelens, depressie en eigenwaarde, terwijl zij eveneens adviseert op spiritueel gebied.

Sneller telefoneren in Punda

WILLEMSTAD — Een nieuw telecommunicatie-netwerk voor Punda. Als het aan de Setel ligt zal dat in de nabije toekomst gerealiseerd worden. Naar aanleiding van een recent onderzoek onder de telefoonabonnees in Punda maakt Setel nu plannen voor verbetering en uitbreiding van het telefoonnet Punda. Volgens Setels nieuwsbrief zal in Punda een geheel nieuw schakelbord geïnstalleerd worden, waardoor een betere service mogelijk is. "Zoals veel van onze abonnee's in Punda weten, is het erg moeilijk om in Punda een lijn te krijgen", aldus Robert Andrea van de afdeling Planning en Design in de nieuwsbrief.

Er is een inventarisatie gemaakt van de bestemming van de diverse gebouwen in Punda, zodat er bij de aanleg van het nieuwe netwerk rekening mee gehouden kan worden. Grote klanten zoals banken en offshore bedrijven vereisen bij voorbeeld een ingewikkelde technologie. Wanneer een en ander plaats zal hebben wordt niet in de nieuwsbrief vermeld.

Veiligheid Isla

WILLEMSTAD — De ISLA heeft voor haar personeel een speciale editie van "Nos Isla" uitgegeven die helemaal aan veiligheid op het werk gewijd is. "Preventie is de sleutel", aldus directeur Edmundo Cardenas in deze bijzondere uitgave. Verschillende tips worden gegeven om ongelukken tijdens het werk zoveel mogelijk te voorkomen.

■ WILLEMSTAD — Onlangs benoemde de ALM vijf nieuwe vluchtadviseurs. Tegelijkertijd werden de diploma's van twee andere adviseurs gevierd, die hun training in Nederland hebben afgerond en hun diploma al vanaf vorig jaar hebben behaald. Deze zijn Senaira Pater-Minguel en Jeannette Simmons.

Degenen die nu hun diploma behaalden, zijn: Erwin Campagnard, Manuela Carolina, Marita del Prado, Mathilda Suydam en Eduardo Strick. Zij vormden de eerste groep die het theoretisch gedeelte van hun training compleet op Curaçao hebben gevolgd gedurende tien maanden. Daarna volgde het praktische gedeelte zowel op Schiphol als op luchthaven Hato, voordat zij hun diploma kregen.

Een vluchtadviseur (flight operations officer) doet alle voorbereidingen voor de uitvoering van een vlucht. Onder andere moet hij/zij de hoeveelheid brandstof berekenen en hoeveel gewicht een vliegtuig gaat vervoeren aan passagiers, bagage en vracht. Hij/zij maakt het vliegplan en bespreekt dit met de piloten voor deze het vliegtuig instappen. De vluchtadviseur is ook degene die contact kan opnemen met de kapitein tijdens een vlucht, als dit noodzakelijk blijkt.

Op de foto: zittend vlnr: Senaira Pater-Minguel, Mathilda Suydam, Marita del Prado en Manuela Carolina; staand vlnr: ALM-directeur Kitland Chong, Erwin Campagnard, manager vluchtafhandeling John Smith, Eduardo Strick, hoofdstation Curaçao Hans van der Kolk en Duty stationmanager Ruben Minguel.

Mini-musical in West-End

WILLEMSTAD — In het West-End gebouw in Otrobanda zal de jongerengroep van de Iglesia di Hesu Kristu e Kontesta op 14 december een mini-musical opvoeren. De musical, getiteld "Wie zal er voor mij zorgen", gaat over het leven van Curaçaose kinderen, die zonder vader opgroeien; kinderen van wie de moeder weg is om geld te verdienen en die dreigen te gaan stelen om te overleven. De aanvang is 17:00 uur.

Kaartjes voor deze Papiamentstalige musical (kinderen drie, volwassenen vijf gulden) zijn verkrijgbaar bij alle boekhandels, bij leden van de Iglesia Hesu Kristu e Kontesta en bij diverse andere adressen.

Fietsen in Verkeerspark

WILLEMSTAD — Het verkeerspark van de Vereniging Veilig Verkeer Curaçao zal aanstaande zondag geopend zijn voor kinderen beneden de 8 jaar. Zij worden mét hun fietsen vanaf 10:00 uur verwacht.

Vanaf 16:00 uur kunnen kinderen die dat willen voor het aanwezige publiek Kerst- of Nieuwjaarsliedjes zingen. Het park is geopend tot 17:00 uur en de toegang is één gulden.

Alles rond voor MCB-muziekfeest

WILLEMSTAD —Alles is rond voor het grootse muziekspektakel van de Maduro & Curiel's Bank de 'Culturele manifestatie'. Deze drie dagen durende muziekhappening met het optreden van formaties van toen (tot 1975) begint vanavond en duurt ook nog morgen en overmorgen in het Curaçao Festival Center.

Een en ander is een van de vele activiteiten die de MCB organiseert in verband met de viering van het 75-jarig bestaan van deze bank. Een groot aantal - nu niet meer bestaande - muziekformaties is voor deze gelegenheid weer te zien en te horen op de planken van het Festival Center.

Op de eerste avond (vanavond) is het combo-avond en zal men kunnen genieten van groepen zoals Combo Gewoon, Combo C, [illegible] Sta Rosa en Fecco's Combo. Morgen komen de 'beatband'-liefhebbers aan bod met het optreden van formaties als Bangladesh, Honey Bees, The three aces en Three Voices. Op de laatste avond is het de beurt aan conhunto's: dan treden op formaties als Perlas del Caribe, Melodia [illegible] Sonora Antilliana en [illegible]ralles del Caribe. De show begint op alle avonden om [illegible] uur, de mensen die moeten optreden worden verzocht om 7 uur present te zijn. Het publiek kan alle concerten gratis bijwonen.

WILLEMSTAD — Op zondag 15 december aanstaande wordt de Polar-Kerstboutenrit van de Automobiel Club Curaçao (ACC) verreden.

De rit start op de zandvlakte nabij Marinebasis Parera vanaf half negen 's morgens en de finish is vanaf elf uur 's morgens nabij het clubhuis van de ACC. En al vanouds geldt dat bij het voldoen van de contributie voor het rallyjaar 1992, de deelname aan deze Kerstboutenrit gratis is.

Inschrijfgeld bedraagt voor leden vijf gulden per persoon; voor niet-leden is dit 7,50 per persoon. De inschrijving vindt plaats in het clubhuis van de ACC te Parera alleen op woensdagavond 11 december tussen acht en tien uur.

■ WILLEMSTAD — In het kader van het 75-jarig bestaan van de Maduro en Curiel's Bank vond afgelopen zaterdag in het Curaçao Festival Centre een kindermiddag plaats. Kinderen van alle Antilliaanse eilanden en van Aruba waren uitgenodigd om op deze middag te genieten van muziek, dans en zang. De kinderen op de foto staan niet op Plaza Jojo Correa; het hier afgebeelde hoofdkantoor van de MCB is in het Festival Centre als decor nagebouwd.

Voor bezoekers Curaçao

Jos de Roo schrijft "ontdekkingsboek"

DEN HAAG/WILLEMSTAD — 'Curaçao, scenes and behind the scenes', de literaire voettocht speciaal voor Amerikaanse toeristen, van de hand van Jos de Roo, heeft een Nederlandstalige opvolger: 'Curaçao, een ontdekkingstocht' van dezelfde auteur. Jos de Roo, medewerker van de Caribische afdeling van Radio Nederland Wereldomroep en ook bekend van de Amigoe, presenteerde het eerste exemplaar van zijn werkje aan gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen, Edsel 'Papy' Jesurun. Dat gebeurde in aanwezigheid van een aantal genodigden in de ambtswoning van minister Jesurun.

De gevolmachtigd minister, die tevens de vierde druk van 'Curaçao, scenes and behind the scenes' overhandigd kreeg, was er blij mee. Niet omdat hij zelden of nooit eerste exemplaren krijgt aangeboden, maar omdat het hier toch om twee boeken ging die 'heel anders zijn dan de doorsnee toeristengidsen die over Curaçao zijn verschenen', zoals hij opmerkte.

"Op de eerste plaats, de tekst. Het is een verademing een tekst door te nemen die zowel in perfect en stijlvol Engels als Nederlands is geschreven. En dat zijn deze twee gidsen", aldus Jesurun.

Hij herinnerde eraan dat het toerisme in de Antillen — met uitzondering van Aruba — in de jaren zeventig en begin jaren tachtig een moeilijke periode doormaakte, maar dat toch in die benarde tijden een Europese Nederlander die Curaçao goed kende en kent de durf had een toeristengids in het Engels te schrijven en zelf de fotografie te verzorgen. "Hij was geen 'joiner' van welke 'bandwagon' ook, eerder de voerman hiervan. Een leidsman met durf". Mijn vriend Jos de Roo kan het ook niet helpen dat hij uit een land komt dat te gauw de beruchte wijsvinger hanteert, aldus de gevolmachtigd minister. "In de twee boeken die hij mij presenteerde, doet hij dat niet. Hij laat alleen en uitsluitend het positieve in woord en beeld naar voren komen. Uiterst logisch voor een toeristengids".

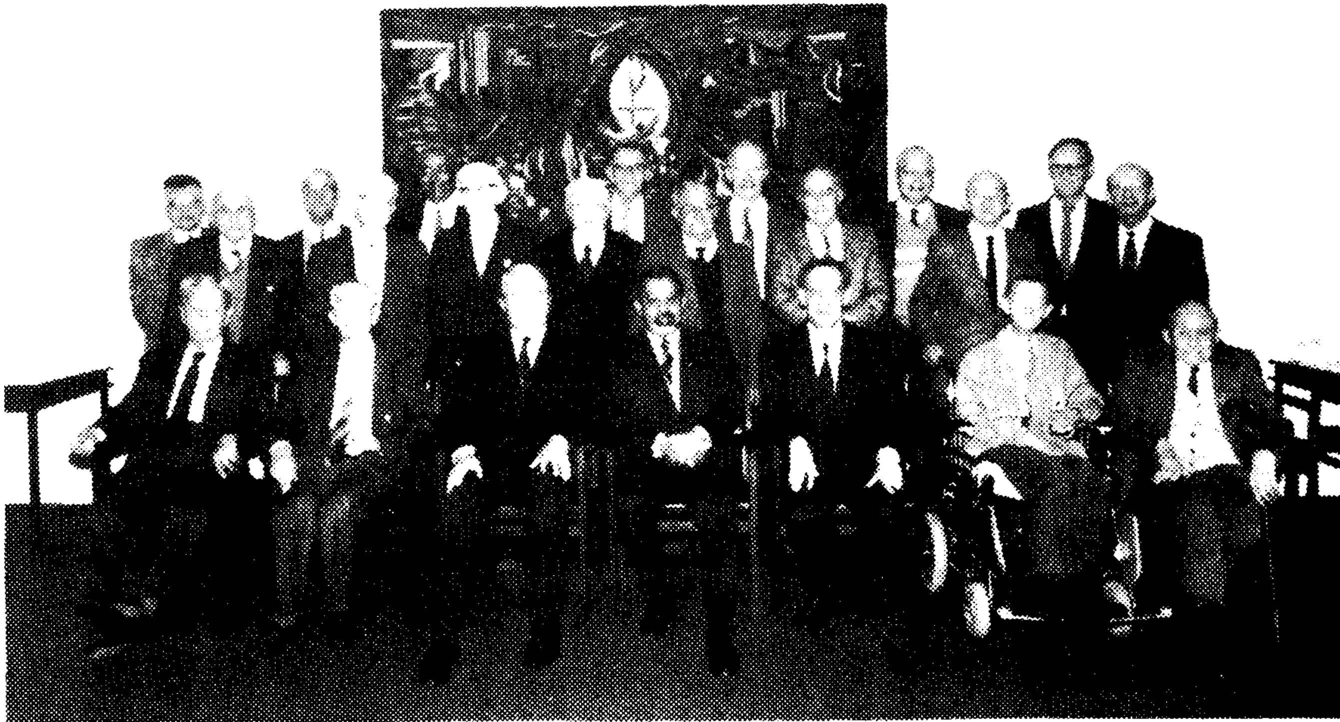
Jos de Roo zelf had bij de presentatie van de gidsen al duidelijk gemaakt dat het uit 1978 daterende initiatief geboren werd in een tijd dat het toerisme op Curaçao helemaal plat lag. Rob Bakker van Van Dorp/Eddine en Chris Schriks van Uitgeverij De Walburg Pers hadden hem gevraagd een gids te schrijven over Curaçao met wandelingen en tochten, waarbij de culturele en landschappelijke schat aan de doe-het-zelvende Amerikaanse toerist wordt getoond. Het duo had eerst een ander benaderd, maar die stelde te hoge financiële eisen. En dat kon niet, want het moest een boekje van onder een tientje worden. De uitgevers moeten — gezien het toeristische tijdsbeeld — een groot vertrouwen hebben gehad in het herstel van het Curaçaose toerisme, concludeert de auteur. "Ikzelf vond het gewoon lollig om alle culturele kennis en dan vooral die over de geheel eigen architectuur hapklaar te maken voor de toerist".

Het boekje blijkt een succes te zijn geworden. Er volgden twee nieuwe drukken van elk tienduizend stuks en de vierde druk is —zoals gezegd — net van de pers gekomen. Rob Bakker en Carel de Haseth hebben de edities bijgewerkt.

De sterke opkomst van het toerisme uit Nederland maakte het de moeite waard een Nederlandse versie in omloop te brengen. "Als ze allemaal verkocht zullen worden, zullen we tegen de vijftigduizend exemplaren in totaal hebben omgezet. Een aantal om trots op te zijn, vooral omdat het is gehaald vanuit het absolute niets. Althans vanuit een onverbeterlijk optimisme dat Curaçao zoveel moois te bieden heeft, dat het te eniger tijd wel een toeristische trekpleister moet worden", aldus Jos de Roo.

Het boek is bij alle Antilliaanse boekhandels verkrijgbaar.

Jesurun bezoekt Fraters van Tilburg

■ *DEN HAAG/WILLEMSTAD — Op 13 november was het 105 jaar geleden dat de fraters van Tilburg op Curaçao aankwamen. In Nederland heeft de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen Edsel Jesurun van die gelegenheid gebruik gemaakt om een bezoek te brengen aan het Generalaat van de fraters te Tilburg. Het werd een bijzonder bezoek daar verschillende fraters, die in de Antillen hebben gewoond en gewerkt aanwezig waren.*

De ministers bood een kleurenlitho van Curaçao uit het jaar 1864 aan de fraters aan en hield een korte toespraak waarin hij de belangrijke rol belichtte die de fraters hebben gespeeld in de vorming van een grote groep Antilliaanse jongeren.

Vlag voor 'Song of Norway'

■ *WILLEMSTAD — In verband met het bezoek van het cruiseschip 'Song of Norway' aan Curaçao, bood de CTDB kapitein Hansen een geschenkje en de Curaçaose vlag aan. Dit schip zal de Annabaai iedere maandag aandoen tot april 1992.*

INGEZONDEN

Heilige taak

WHILE TOURING your island I was impressed by the beauty of its beaches and its landscape, by the fine design of its old buildings, and by the care given in their upkeep by the development of the infrastructure (roads, bridges, hotels, ITC etc.) and by the nice atmosphere which makes the stay in Curaçao a real pleasure.

I also understand that, on top of the impressive complex of the oil refineries and of the harbour and its dry dock, some other imporant industrial activities are going on.

However I must admit my dismay in seeing that, apparently little use is made of the land you have at your disposal which is green but, appears to be mostly untilled. I was told that this is due to some historical reasons which have a psychological impact on the present.

Though, when you think that families, tribes, peoples struggled in the past and are possibly still waging wars today for the possession of a land, a land to be cultivated and loved, it is hard to understand how the holy and beautiful gift you were given goes wasted like that. Just think about the efforts currently made elsewhere in the world to make the deserts bloom.

With the development of modern machinery, farming doens't need any more to be equated to hard labour. Wise irrigation methods may compensate for water scarcity. Your wonderful climatic conditions and your wonderful wise choice of crops, could make of Curaçao the producer for its own consumption and the exporter of a variety of tropical vegetables, fruits and flowers.

In my eyes the abandoned land is crying for its redemption. In a surrealistic vision you might say that it points the silent fingers of the cactuses towards the sky as a sign of accusation and protest.

I think that the leaders of this island (from the government to the church, the business and opposition leaders etc.) should take up the situation and find the ways to promote the use of the land for the sacred purpose for which it was given to mankind, to futher beautify the island and increase its prosperity. I wish them and everybody success!

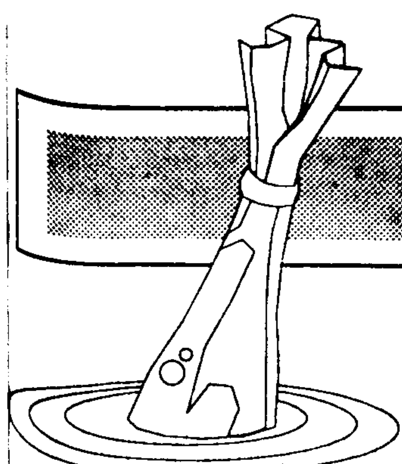
ELIO D'ANGELI
Haifa
Israël

VOETBAL / LONDEN - Don Howe wordt coach van de Engelse eerste-divisieclub Coventry. Hij was eerder werkzaam bij de nationale selectie, Arsenal, Wimbledon en QPR. Howe volgt de ontslagen Mick Mills op. Hij gaat samenwerken met oud-international Terry Butcher, die als speler-trainer bij Coventry onder contract stond maar het voetbal er wegens knieproblemen aan heeft gegeven.

Tadzjikistan van partij met unie

MOSKOU - De president van Tadzjikistan, Ramon Nabijev, kondigde woensdag aan dat hij binnenkort het nieuwe unieverdrag zal ondertekenen.

"Het volk van Tadzjikistan is voorstander van het scheppen van een nieuwe confederale staat op democratische grondslag en wil de banden met de republieken van de vroegere Sovjetunie bewaren", aldus Nabijev volgens het persbureau Tass.

INGEZONDEN

Ontoelaatbaar

IN AMSTERDAM-ZUIDOOST, een eufemisme voor Bijlmermeerpolder, steekt een jonge Curaçaoënaar een beveiligingsbeambte neer. In Den Haag wordt een Curaçaoënaar doodgeschoten in maffiastijl in een autowasserette. Twee doden in één weekeinde, beiden terug te voeren tot dezelfde oorzaak: de erbarmelijke toestand van het Curaçaose onderwijs!

In een laatste wanhopige poging nog iets van hun leven te maken gaan steeds meer jonge mensen weg van hun geboorte-eiland in de vergeefse hoop, dat ze in Nederland nieuwe en liefst betere kansen hebben. Dat blijkt niet zo te zijn.

De jongen, die een moord pleegde in de Bijlmer, wilde zijn MAVO-opleiding afmaken. Hij had geen schijn van kans, zijn kennis van de Nederlandse taal bleek ver beneden de maat. In plaats van deze jongen een jaar lang op te vangen en hem bij te spijkeren, koos de schoolopleiding de gemakkelijkste weg: niet toelaten!

Hoeveel mensenlevens zal deze kortzichtige politiek nog moeten kosten voor er echt iets gedaan gaat worden aan de werkelijke oorzaak. Het barslechte onderwijs op Curaçao? In plaats vandaar aan te werken maken gedeputeerde Mendes de Gouveia en Errol Cova liever ruzie! Dat is gemakkelijker dan de hand in eigen boezem te steken en zelf de schuld te erkennen die nu al twintig jaar boven de Sitek en de onderwijsautoriteiten hangt.

Het kortzichtige nationalisme waarin Papiamentu werd gepropageerd en het Nederlands naar het strafbankje werd verbannen, heeft er toe geleid dat de volksscholen op Curaçao thans halve analfabeten doorsturen naar het voortgezet onderwijs, waar men er ook geen raad mee weet. In een poging daar nog iets van te maken verzinnen de autoriteiten en de deskundigen van Edukal nieuwe namen. LADVO en dergelijke. Deze nieuwe etiketten veranderen natuurlijks niets aan de feitelijke toestand.

Wil men mensenlevens sparen dan zal het onderwijssysteem hier weer volwaardige mensen af moeten leveren. Tijdens de zogenaamde koloniale periode konden de leerlingen wel in een periode van zeven of acht jaar behoorlijk geschoold worden, ook in het Nederlands! Wat nodig is, is het inzicht dat men nu totaal verkeerd bezig is. Slechts 25 procent van de leerlingen heeft globaal genomen de capaciteiten voor vervolgonderwijs op het niveau van MAVO, HAVO en/of VWO. De overige 74 procent hebben dat niet van node.

Voor hen is behoorlijk onderricht in de eigen taal een zegen. Zowel op de basisschool, als ook in het vervolgonderwijs, of dat nu Lager Beroeps Onderwijs of anders heet. Slechts 25 procent van de leerlingen, die naar middelbaar of hoger niveau getild moet worden, is gediend met onderwijs, vanaf de kleuterklas, in de Nederlandse taal als voertaal. Dan kan Papiamentu best op het lesrooster blijven staan als apart vak, zoals op de volksscholen Papiamentu als voertaal moet dienen en het Nederlands als vak wordt opgevoerd.

Dit tweesporensysteem ligt politiek vanzelfsprekend erg gevoelig, vandaar dat de politici en de onderwijsautoriteiten er al twinig jaar omheen lopen, zoals een kat om de hete brij heendanst. Toch zal men hiertoe moeten gaan besluiten, wil men niet de kans lopen dat nog meer jonge mensen hun eigen leven en dat van anderen verknoeien. De Sitek heeft de afgelopen twintig jaar verdiensten gehad in de sfeer van salarisverbeteringen voor de eigen leden, voor de leerlingen is er niets bereikt. Zolang het roer niet radicaal wordt omgegooid en begonnen wordt met een deugdelijke opleiding van het onderwijzend personeel, die als eersten getoond hebben het Nederlands niet op behoorlijke wijze machtig te zijn, zolang zal er niets verbeteren.

Daarnaast is een akte L.O. Papiamentu in feite een 'must' voor elke leerkracht op welke school dan ook. Maar dan moet die akte ook inderdaad de zwaarte en het gewicht hebben van een L.O.-akte Spaans, Engels, Frans of Duits. Vroeger betekende het cijfer 4 op de onderwijzersopleiding voor Nederlands, dat men geen akte kon behalen. Al waren alle andere vakken afgesloten met hoge punten, de vier voor Nederlands was dodelijk. Diezelfde maatstaf zou men ook moeten aanleggen met het vak Papiamentu voor de leerkrachten die op de volksscholen werkzaam zullen moeten zijn. Voor de opleidingsscholen blijft Nederlands als voertaal vereist, dus zal men daar ook inderdaad voldoende voor moeten scoren. Het Curaçaose onderwijs van nog niet zo lang geleden kende voldoende leerkrachten, ook van lokale bodem, die aan deze eis ruimschoots voldeden. Het verleden heeft aangetoond, dat het dus wel degelijk kan.

Echter niet op de wijze zoals men nu te werk gaat. Het systeem van nu kost alleen maar verwoeste mensenlevens op grote schaal. Daarvan getuigen de breed uitgemeten verhalen in de Nederlandse dagbladen. Aan die moorden en doden is de totale Curaçaose gemeenschap in feite medeplichtig. We stonden erbij en we keken ernaar, al twintig jaar lang!

Naam en adres bij
de redactie bekend
Curaçao

■ *WILLEMSTAD — Onlangs werd door een groep die bestaat uit direkte familieleden van Luis Brion een historische bijeenkomst gehouden op Jandoret, met als doel de naam en de daden van wijlen Brion levend te houden voor ieder landskind.*

De bijeenkomst vond plaats te Jandoret en door de aanwezigen werd besloten dat alles zal worden gedaan de herinnering aan Pedro Luis Brion levend te houden. Er zal regelmatig historische informatie aan het volk worden gegeven.

Op bijgaande foto: de initiatiefnemers van "Proyekto Brion".

WILLEMSTAD — Het bejaardenteam van de Afdeling Geestelijke Gezondheid (AGV) houdt aanstaande vrijdag 6 december een informatieve mini-bazaar. Van 9:00 uur tot 16:30 uur kan men in het gebouw van de AGV aan de Rembrandtstraat 67 (achter het sanatorium) terecht voor informatie over het bejaardenwerk en de verkoop van artikelen.

Tussen negen en elf uur zullen boven de kantine korte lezingen gehouden worden door de volgende personen: H. Francisca (sous-chef AGV), C. Janga (bejaardenteam), M. Hersilia (therapeutische bejaardengroep), Edna Jackson (activiteiten therapeute Betesda), Felix Etienne (activiteiten therapeut SEHOS) en Beatrix Etienne (verpleegster AGV).

De gehele dag kan men zoetigheden en door de bejaarden vervaardigde artikelen (Kerstkleden, plantenpotten enzovoorts) kopen.

Medelanders

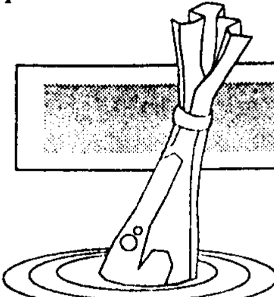
NAAR AANLEIDING van het ingezonden stuk (aangaande de expositie van 'Th. Anesi') stromen brieven binnen (van vrienden in Nederland en de Nederlandse Antillen). Jonge Antilliaanse studenten blij dat er met de bel gerammeld wordt en Nederlandse vrienden die zich verbonden voelen met de Nederlandse Antillen, allen hadden het (ingezonden) stuk uitgeknipt en naar mij gezonden, wetend hoezeer ik mij verbonden voel met de Nederlandse Antillen.

Allen wisten met welk doel de expositie getoond zou worden. Namelijk de oudere mens via de kunst te leren omgaan met andere culturen, want ook zij moeten leren leven met de medemens onder een dak.

Bestuur en directie van verzorgingstehuis 'Den Hardgang' te Tilburg dank ik voor hun verre blik. Die hadden 'het' goed begrepen! (als naschrift durf ik te schrijven) Mensen voor mensen.

Als kind van een Nederlander en buitenlandse moeder weet ik waarover ik schrijf. Helaas deze keuze is heden ten dage over heel de wereld ver te zoeken.

ANS VAN GORP
Tilburg

INGEZONDEN

Aids-test ?

WIJ, EEN Antilliaans gezin, wonen nu één jaar op Aruba. Elk jaar moet onze verblijfsvergunning verlengd worden. Hiervoor is een medische keuring vereist. De hele medische keuring houdt slechts een bloedtest in. De hele bloedtest houdt slechts een aids-test en een test op geslachtsziekten in. Een beetje gevoelig persoon zou zich hierdoor beledigd voelen.

Op Aruba worden alleen buitenlanders en zwangere vrouwen op aids getest. Zoals mr. Nouwt en mr. Van Aller in hun lezingen reeds hebben gezegd, ontbreekt hier een wettelijke basis voor. Het mag dus niet! Je kunt niet iemand op aids testen zonder zijn of haar uitdrukkelijke toestemming. De reden dat ik dat wil benadrukken, is de volgende: iedereén, of het nu een chirurg is of patiënt, of het een Immigratie-ambtenaar is of een prostituee, of het een Nederlander is of Antilliaan, iederéén kan met het aids-virus besmet zijn. Hetzij door eigen schuld (onder andere onveilig vrijen) of per ongeluk (onder andere bloedtranfusies). Dus eigenlijk zou iedereen op aids getest moeten worden. Afgezien van de haalbaarheid van deze maatregel zou men eerst over de wenselijkheid hiervan moeten nadenken.

Stel, je wordt getest en seropositief bevonden. Dat wil zeggen je bent besmet met het aids-virus; ook al zul je de ziekte aids of full blown aids, zoals dat heet, nooit krijgen, houdt op dat moment het leven, zoals je dat kent, op. De kans is nihil dat je arbeidscontract verlengd wordt en dat je ooit nog elders aan de slag komt. Geen verzekeraar zal je nog accepteren, reizen worden belemmerd. En dat terwijl je jezelf en misschien ook een gezin te onderhouden hebt.

Onze maatschappij is er niet op toegerust seropositieven adequaat op te vangen. Deze mensen vluchten in eenzaamheid. Het zou veel zinniger zijn het geld en de energie die nu in de aids-tests worden gestoken te besteden aan research en behandeling van deze verschrikkelijke ziekte.

Gaan we toegeven aan het verplicht stellen van aidstests dan zetten we een proces in werking dat moeilijk te stoppen zal zijn. De volgende stap zal zijn het voeren van genetische tests op embryo's. Mocht blijken dat de foetus op latere leeftijd kanker of een spierziekte of 'n andere enge ziekte zal krijgen, kan het meteen geaborteerd worden. De laatste stap is natuurlijk het afschieten van bejaarden, zieken en gehandicapten. Blijft er een goede gezonde maatschappij over.

J. DA SILVA
Aruba

Prijsuitreiking tekenen Amnesty

WILLEMSTAD — Op dinsdag 10 december, de datum waarop in 1948 de universele verklaring van de rechten van de mens werd ondertekend door de 56 landen die toen deel uitmaakten van de Verenigde Naties, vindt in de Openbare Leeszaal de prijsuitreiking plaats van de tekenwedstrijd die georganiseerd is door Amnesty International.

Deze tekenwedstrijd is in samenwerking met de andere afdelingen van Amnesty International in het Caribisch gebied opgezet voor kinderen en jongeren van zeven tot negentien jaar. De tekenwedstrijd heeft als thema: 'Ik droom van een wereld voor vrede en vrijheid'. Een deskundige jury heeft de tekeningen beoordeeld en er zullen prijzen worden uitgeloofd in vijf leeftijdscategorieën.

De werkstukken die als beste uit de bus komen, worden opgestuurd naar Barbados en worden daar opnieuw gejureerd. Vervolgens wordt er een winnaar voor het gehele Caribisch gebied gekozen.

In het Caribisch gebied zijn Amnesty-groepen actief in de volgende landen: Aruba, Barbados, Bermuda, Costa Rica, Grenada, Guyana, Puerto Rico en Curaçao.

Opening Adviesburo Paramaribo

WILLEMSTAD/PARAMARIBO — Op uitnodiging van het adviesburo International Consultancy Association for Projects Development (ICAD) in Suriname is Lionel Hooi onlangs voor de opening van dit buro naar Paramaribo gereisd. Lionel Hooi is op Curaçao verbonden aan Prolinc (Progress Linkages Curaçao) en aan G-Plus Development Projects.

In verband met de opening van het nieuwe adviesburo werden diverse lezingen gehouden met als centraal thema de (economische) veranderingen in Suriname, toegespitst op de technologie die in de produktieve sector toegepast wordt.

Het ICAD heeft 30 professionele consultants van verschillende disciplines uit Suriname, Nederland en Curaçao in dienst. In Suriname houdt het adviesburo zich bezig met de voor het land noodzakelijke veranderingen op technologisch terrein. Op Curaçao wordt het ICAD door Prolinc vertegenwoordigd.

EG twijfelt geloofwaardigheid Jakarta

Oosttimorees verzet in Australie teleurgesteld

CANBERRA - De Oosttimorese delegatie die met premier Bob Hawke van Australie heeft gesproken over de schietpartij in Dili, waar Indonesische militaren tientallen mensen doodschoten, is "bitter teleurgesteld" in de houding van de Australische regering. Het gesprek heeft niets opgeleverd, aldus een van de delegatieleden. De EG heeft een algemene veroordeling uitgesproken over het bloedbad.

Australie wilde zich door de delegatie niet laten afbrengen van haar beleid van goed nabuurschap jegens Indonesie. De regering wil pas reageren op de schietpartij wanneer zij het verslag heeft ontvangen van een Indonesische militaire onderzoekscommissie die probeert er achter te komen wat er precies is gebeurd in de Oosttimorese hoofdstad. Hawke verklaarde dat Australie het onderzoek op de voet zal volgen. Het moet een volledig, onpartijdig en eerlijk onderzoek zijn en wij verwachten dat de verantwoordelijken worden gestraft.

Het Australische ministerie van Buitenlandse zaken heeft overigens maandag de Indonesische troepen er wel van beschuldigd "zeer buitensporig" geweld te hebben gebruikt op 12 november in Oost-Timor toen troepen het vuur openden op een menigte mensen die de dood herdachten van een voorstander van onafhankelijkheid van Oost-Timor. In een verklaring tegenover een Australische parlementscommissie die een onderzoek instelt naar de gebeurtenissen, verklaarde John McCarthy, een hoge functionaris van Buitenlandse zaken, dat de troepen geen waarschuwingsschoten hadden afgevuurd en geen pogingen hadden gedaan de menigte op conventionelere wijze te verspreiden.

De EG-ministers van Buitenlandse zaken zijn het maandagavond in principe eens geworden over een verklaring naar aanleiding van het recente bloedbad in de Oosttimorese hoofdstad Dili waarin nog niet onmiddellijk sprake is van sancties tegen Indonesie. Dit heeft de woordvoerder van de Portugese ambassade bij de EG gezegd. De ministers uiten in de verklaring hun twijfel over de geloofwaardigheid van het eigen, door Jakarta gelaste onderzoek naar het bloedbad van 12 november. Ze verzoeken de Verenigde Naties om een directe dialoog tot stand te brengen tussen het Oosttimorese verzet en de Indonesische regering.

IRA-militant begraven

■ *BELFAST - Sinn Fein president Gerry Adams was een dergenen die de kist droegen van de IRA-militant Frank Ryan die om het leven kwam toen een door hem te plaatsen bom te vroeg tot ontploffing kwam bij een IRA-actie in Engeland. Sinn Fein is de politieke vleugel van de Noordierse beweging die zich verzet tegen het Britse bestuur. De militaire vleugel ervan is het verboden IRA-verzet.*

(AFP-satellietfoto)

LIMA - De voormalige Peruaanse president Alan Garcia wordt niet vervolgd op de beschuldiging tijdens zijn ambtsperiode overheidsgelden te hebben verduisterd.

De onderzoeksrechter die Garcia vrijpleitte, zei dinsdag dat er volstrekt geen reden is om hem te vervolgen. "Geen enkel aan Garcia toegeschreven delict valt met harde feiten te bewijzen", aldus rechter Roger Salas Gamboa, een goed bekende van de ex-president. Hij had 22 november van de Procureur-Generaal van het hooggerechtshof een negenduizend bladzijden tellend dossier ontvangen en kreeg vervolgens tien dagen de tijd om het te onderzoeken op frauduleuze praktijken. Ook daarna stelde Salas Gamboa, een voormalig docent van Garcia, dat hij geen enkel smetje op het blazoen van Garcia had kunnen vinden. De benoeming van Salas Gamboa, die lange tijd een rol speelde in de sociaal-democratische APRA waartoe ook Alan Garcia behoorde, is uitgebreid bekritiseerd in de pers.

Venezolaanse president over militairen:

Staan we Haïti toe,da[t] volgt Suriname mete[en]

CARTAGENA - Wanneer we de staatsgreep in H[aïti] toestaan zullen we spoedig worden geconfronte[erd] met een nieuwe staatsgreep in Suriname. Zo w[aar]schuwde president Carlos Andres Perez van Ve[ne]zuela zijn twaalf ambtgenoten die deel uitmaken [van] de Groep van Rio. Deze hield een topconferentie [in] Colombia.

Het militarisme is verminderd in onze landen, aldu[s de] Venezolaanse president. Maar als we het militarisme [de] kans geven zich weer te nestelen dan staan we aan het b[egin] van een nieuwe etappe van militaire staatsgrepen, a[ldus] Carlos Andres Perez die zijn collega's vroeg hem niet kwa[lijk] te nemen dat hij de profetenmantel aantrok. In Suriname meent hij, is er al de grote kans op weer een nieuwe milit[aire] greep naar de macht. Daar doet zich de verzwar[ende] omstandigheid voor dat Suriname zich heeft ontwikkeld [tot] een belangrijke tussenhaven voor de drugshandel in La[tijns] Amerika.

Om al deze redenen is het van het grootste belang om [een] krachtige houding aan te nemen ten aazien van het emb[argo] tegen Haiti zoals dit is afgekondigd door de Organisatie [van] Amerikaanse Staten. De Venezolaanse president vindt dat men onverkort moet vasthouden aan het standpunt [het] rechtmatige bewind van Jean-Bertrand Aristide te blij[ven] erkennen als de regering van Haiti. Hij drong er bij [zijn] collega's op aan zich geen zand in de ogen te laten stro[oien] door een schertsverkiezing welke het Haitiaanse leger gaan organiseren.

DRESDNER BANK, de op een na grootste bank van Duitsland, stevent dit jaar af op een recordwinst. De winst uitgezonderd de handel voor eigen rekening nam met 12,6 procent toe tot 1,76 miljard mark. De totale winst groeide wat minder. Duitse banken zijn niet verpl[icht] hun totale winst bekend [te] maken. De winsten en [ver]liezen op de handel in meer aandelen en valu[ta] die zij voor eigen reken[ing] bedrijven, worden buiten [de] boeken gehouden. Het bal[ans]totaal nam met twee pro[cent] toe tot 289 miljard mark.

PARIJS - Een onafhankelijk tribunaal moet in de toekomst oordelen over de rechtmatigheid van "inmenging" van de wereldgemeenschap in binnenlandse conflicten op humanitaire gronden.

Dit heeft de scheidende secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Javier Perez de Cuellar, dinsdag in Parijs voorgesteld. "Er kunnen grenzen zijn aan het geheiligde recht van niet-inmenging", verklaarde Perez de Cuellar voor de Franse televisie met het oog op Joegoslavie en de vervolging van de Kurden in Irak. Omdat de begrenzing van het recht op niet-inmenging "met grote voorzichtigheid en met moed" moet worden bepaald, heeft het tribunaal "een grote morele en politieke autoriteit" nodig. Het moet bestaan uit drie of vier onpartijdige, internationale persoonlijkheden, die niet onderhevig zijn aan de controle van een regering.

Russische waarschuwing voor Kravtsjoek

Jeltsin achter Unieverdrag van Gorbatsjov

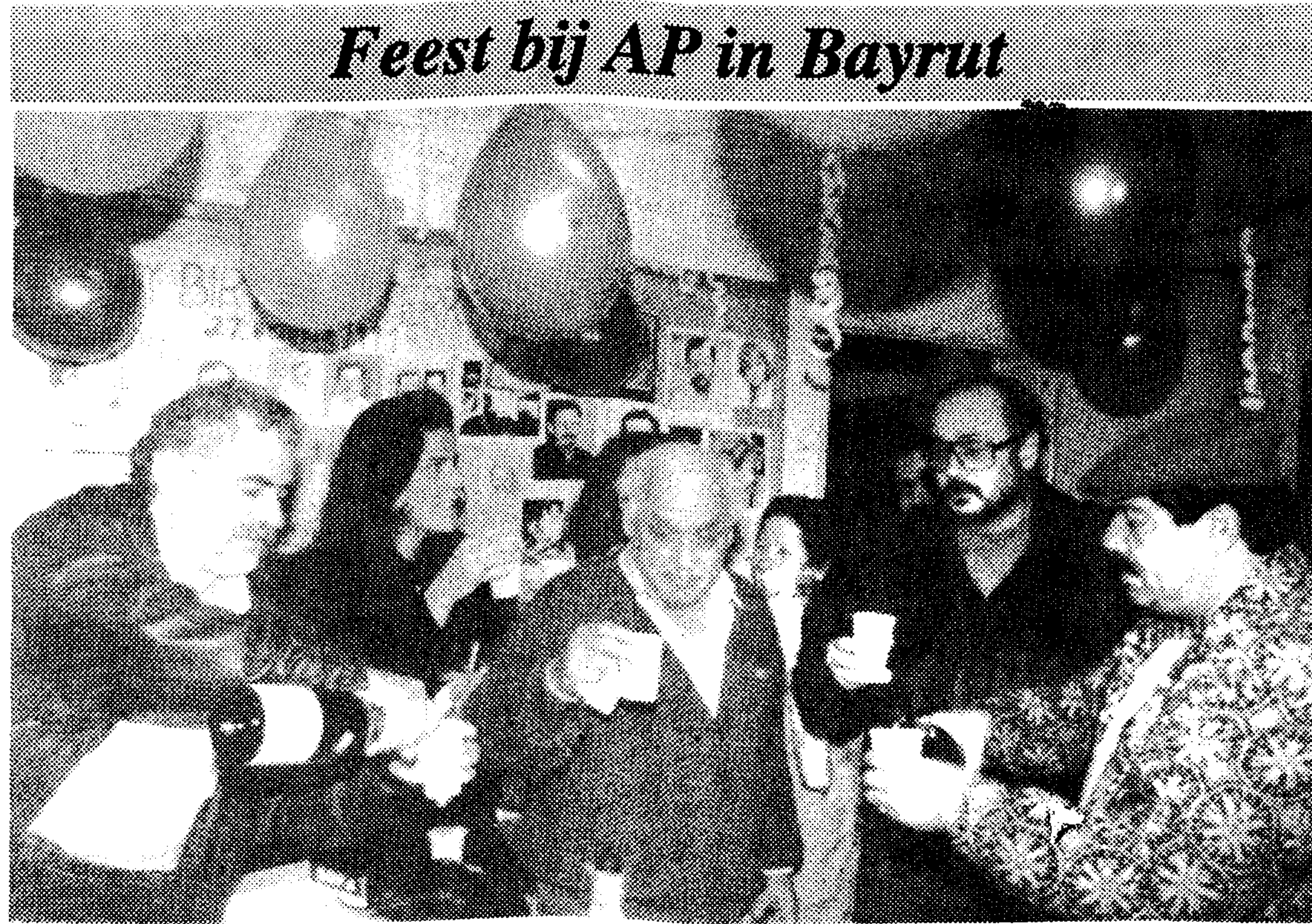
MOSKOU - De Russische president Boris Jeltsin steunt Sovjetstaatshoofd Michail Gorbatsjov in diens streven naar het realiseren van een nieuwe unie van soevereine staten tussen twaalf van de vijftien voormalige Sovjet-republieken. De inmiddels onafhankelijk geworden drie Baltische staten blijven buiten de unie. Dat heeft Sovjet-minister van Buitenlandse zaken Edoeard Sjevardnadze woensdag in Moskou verklaard na een gesprek met Jeltsin.

Volgens het persbureau Interfax zei Sjevardnadze dat Jeltsin van mening is dat de toch al uiterst moeilijke situatie in de Sovjetunie nog zal verslechteren als er geen nieuw unieverdrag wordt getekend. De Russische president zal zaterdag in de hoofdstad van Wit-Rusland, Minsk, overleg plegen met de pas gekozen president van de Oekraine, Leonid Kravtsjoek. "Met het oog op de ondertekening van het unieverdrag is het standpunt van de leiding van de Oekraine op dit moment van het aller grootste belang", aldus Sjevardnadze.

De burgemeester van Sint Petersburg, Anatoli Sobtsjak, dreigde de Oekraine in een woensdag verschenen interview in de krant Le Figaro met "territoriale aanspraken" van de kant van Rusland "voor het geval de Oekraine weigert mee te doen aan een nieuw politiek pact". Sobtsjak, een voorvechter van democratische en liberale hervormingen in de SU, acht een militaire staatsgreep heel wel mogelijk. "De staatsgreep in augustus mislukte omdat hij van de kant van de communisten kwam. Maar een militaire dictatuur, die erop is gericht de orde te herstellen, maakt een kans op succes", aldus de burgemeester van St Petersburg.

De senaat van het Sovjetparlement, waarin nog maar zeven van de twaalf overgebleven Sovjet-republieken zijn vertegenwoordigd, heeft het door Gorbatsjov gepropageerde unieverdrag woensdag goedgekeurd. Volgens het persbureau Tass werd het verdrag door de parlementariers slechts op ondergeschikte punten gewijzigd.

Feest bij AP in Bayrut

■ *BAYRUT - In het kantoor van het Amerikaanse persbureau AP in Bayrut werd woensdag spontaan feest gevierd in verband met de vrijlating van Terry Anderson die leiding aan het Midden Oosten-bureau heeft gegeven van AP en die ruim zes jaar geleden werd ontvoerd door militanten van de Islamitische Jihad. Hij was de laatste Amerikaanse gijzelaar die vrijkwam en heeft het langst gevangen gezeten.*

(AFP-satellietfoto)

Voorzichtig optimisme over komende Maastricht-top

Kohl: alleen Duitse handtekening onder onomkeerbare unieverdragen

BONN - De Duitse kanselier Helmut Kohl heeft woensdag in Bonn gedreigd de verdragen over een Europese politieke unie (EPU) en een Europese monetaire unie (EMU), die op 9 en 10 december in Maastricht aan de orde komen, niet te ondertekenen.

"Als de grenzen niet opengaan, als het eenwordingsproces omkeerbaar blijft, dan zal men mijn handtekeningen niet onder het verdrag zien, zo simpel is dat", zei Kohl in een interview op de Duitse televisiezender ZDF. Kohl merkte op wel te willen accepteren dat een of twee landen sterke reserves uiten, "maar de grote meerderheid moet volmondig ja zeggen tegen een gemeenschappelijke toekomst". "Het moet niet gebeuren dat men over een paar jaar zegt van mening te zijn veranderd", aldus de Duitse regeringschef.

Kohl zei in te zien dat hij zijn ideeën niet aan anderen kan opleggen en dat hij in Maastricht bereid moet zijn compromissen te sluiten. Kohl: "Waar ik echter niet mee akkoord kan gaan is dat er besluitvorming plaatsvindt waardoor de Europese trein niet stevig op de rails komt te staan".

NIEUW FONDS

De Europese topconferentie in Maastricht lijkt gedoemd om een succes te worden. Twee jaar lang hebben twaalf EG-lidstaten politiek geinvesteerd in de onderneming die moet leiden tot een Europese unie. Geen enkele lidstaat durft het aan om de schuld van een debacle in zijn schoenen geschoven te krijgen. Dat is de stellige mening van Nederlandse topdiplomaten in Brussel. Het Nederlandse voorzitterschap wil op 9 en 10 december in Maastricht een punt zetten achter de maandenlange onderhandelingen over de EPU en EMU. Een "vervolgtop" zit er niet in. Iedereen wil het karwei nu geklaard zien: "De helden zijn vermoeid". Maar dit wil nog lang niet zeggen dat premier Ruud Lubbers het succes maar voor het oprapen heeft. De topconferentie belooft nog een hard gevecht te worden omdat de Britten nog steeds niets willen weten van een echte Europese sociale politiek. Bepaalde besluiten op sociaal gebied willen ze ook in de toekomst kunnen blijven tegenhouden met een veto.

De Spaanse premier, Felipe Gonzalez, zal zich in de Limburgse hoofdstad ook duchtig weren. Madrid wil dat in het nieuwe verdrag wordt vastgelegd dat er een veel forsere geldstroom op gang komt van de rijkere noordelijke EG- landen naar de armere zuidelijke. Madrid, met in zijn kielzog Athene, Lissabon en Dublin, wil dat er een nieuw Europees "hulpfonds" bij komt. Uitkeringen uit dat fonds moeten ertoe leiden dat het inkomen per hoofd van de bevolking in de zuidelijke landen dichter bij dat in de noordelijke komt te liggen. Maar ondanks deze problemen blijft men voorzichtig optimistisch over het eindresultaat van de top.

Cholera in Venezuela geconstateerd

CARACAS - Het eerste geval van cholera is in Venezuela geconstateerd. De patient, een Colombiaan, is opgenomen in een ziekenhuis in Maracaibo.

De minister van Volksgezondheid Pedro Paez Camargo heeft persoonlijk de patient Alfredo Herrera bezocht. De Colombiaan is van beroep vrachtwagenchauffeur en reist regelmatig tussen Colombia en Venezuela. In verband met erge buikloop meldde hij zich bij het ziekenhuis, waar onderzoekingen uitwezen dat hij cholera onder zijn leden had.

SAARC-top in Sri Lanka

COLOMBO - De top van regeringsleiders van de South Asia association for regional cooperation, die vorige maand op het laatste moment niet doorging, zal nu op 21 december in de Srilankaanse hoofdstad Colombo plaatsvinden. Tot de SAARC behoren verder Sri Lanka, India, Pakistan, Bangladesh, Nepal en Bhutan.

CARACAS - In verband met het voortduren van de betogingen heeft president Carlos Andres Perez spoedberaad uitgeschreven in het presidentiele paleis na zijn terugkeer van het bijwonen van de Rio- en Andes-topconferenties in Colombia.

Een protestmars van studenten en docenten in de Venezolaanse hoofdstad is woensdag uitgelopen op een geweldadige botsing waarbij ook winkels werden geplunderd. Ook werd de brand gestoken in enige voertuigen. Er is geen melding gemaakt van slachtoffers. De demonstranten protesteerden tegen het economische beleid van de regering van president Carlos Andres Perez. Waarschijnlijk gaan de universiteiten en de middelbare scholen voorlopig dicht in het belang van de orde en de rust.

Arabieren negeren Israëlisch verzoek

VS gevraagd nieuwe datum voor MO-overleg te bepalen

WASHINGTON - De Arabische delegaties bij het vredesoverleg over het Midden-Oosten in Washington, hebben woensdag besloten de Verenigde Staten te vragen een nieuwe datum voor te stellen om de besprekingen te hervatten. Dat heeft een Palestijnse afgevaardigde in de Amerikaanse hoofdstad meegedeeld.

Israel liet woensdag verstek gaan bij de hervatting van het vredesoverleg over het Midden-Oosten. De Palestijns-Jordaanse delegatie wachtte op het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken vergeefs een uur lang op haar gesprekspartners. De Libanese en Syrische delegaties waren het wachten al na twintig minuten moe. Israel heeft gezegd dat het bereid is volgende week maandag, 9 december, in Washington aan de onderhandelingen deel te nemen. De onderhandelaars van de Syrie, Libanon, Jordanie en de Palestijnen besloten woensdag tijdens een gezamenlijke vergadering de VS en de Sovjetunie te vragen een nieuwe datum voor te stellen.

De Arabische delegaties negeren met hun verzoek een Israelisch aanbod om direct met dat land contact op te nemen om een afspraak te maken over een andere datum. In een gemeenschappelijke verklaring die na afloop van hun vergadering werd uitgegeven, vragen zij Washington en Moskou hun mening te geven over het wegblijven van Israel.

Israel heeft woensdag voorgesteld een bijeenkomst met de Arabische delegaties te houden om over technische voorbereidingen voor het overleg te spreken. Volgens de Israelier die anoniem wilde blijven, heeft Israel de suggestie gedaan om tijd te winnen bij de bilaterale gesprekken met de Arabische delegaties. De drie Israelische delegaties komen zondag in de Amerikaanse hoofdstad aan, zo verklaarde een Israelische diplomaat. Israel praat afzonderlijk met Syrie, Libanon en de Jordaans-Palestijnse delegatie.

Zes republieken bereiken akkoord met SU

Moskou: Voorlopig geen aflossing op schulden

MOSKOU - De Vnesjekonombnak, de Sovjetbank voor buitenlandse economische betrekkingen, heeft laten weten per donderdag te stoppen met het aflossen van leningen die de Sovjetunie in het buitenland heeft lopen. Een woordvoerder van de bank verklaarde woensdag dat het besluit in Wenen is meegedeeld tijdens overleg met vertegenwoordigers van de grootste bankcrediteuren. De rente zal normaal worden doorbetaald.

De maatregel past in de overeenkomst die in november tot stand kwam met de zeven grootste industrielanden (G-7). In die overeenkomst kreeg de SU uitstel van betaling plus een overbruggingskrediet van een miljard dollar. Het uitstel van betaling heeft betrekking op 3,6 miljard dollar. De buitenlandse schuld van de Sovjetunie wordt geschat op tachtig miljard dollar, waarvan 21 miljard dollar bij banken. Deutsche Bank, de grootste bank van Duitsland, heeft van alle banken het meest uitstaan in de Sovjetunie. Deze bank heeft woensdag het verzoek gekregen een commissie in het leven te roepen om de buitenlandse schulden van de SU onder de loep te nemen. Het verzoek is ingewilligd.

Zes Sovjetrepublieken zijn het eens geworden over de verdeling van de schulden en de tegoeden van de SU. Ook over de wijze waarop rente en aflossing van de schulden wordt betaald is overeenstemming bereikt. De zes republieken zijn Rusland, de Oekraine, Kazakstan, Tadjikistan, Kirgizie en Armenie. Details moeten nog verder worden uitgewerkt en de overige republieken hebben het advies gekregen speciale regelingen te treffen met de republieken die wel hun handtekening hebben gezet.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

****

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan de heer E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9.

****

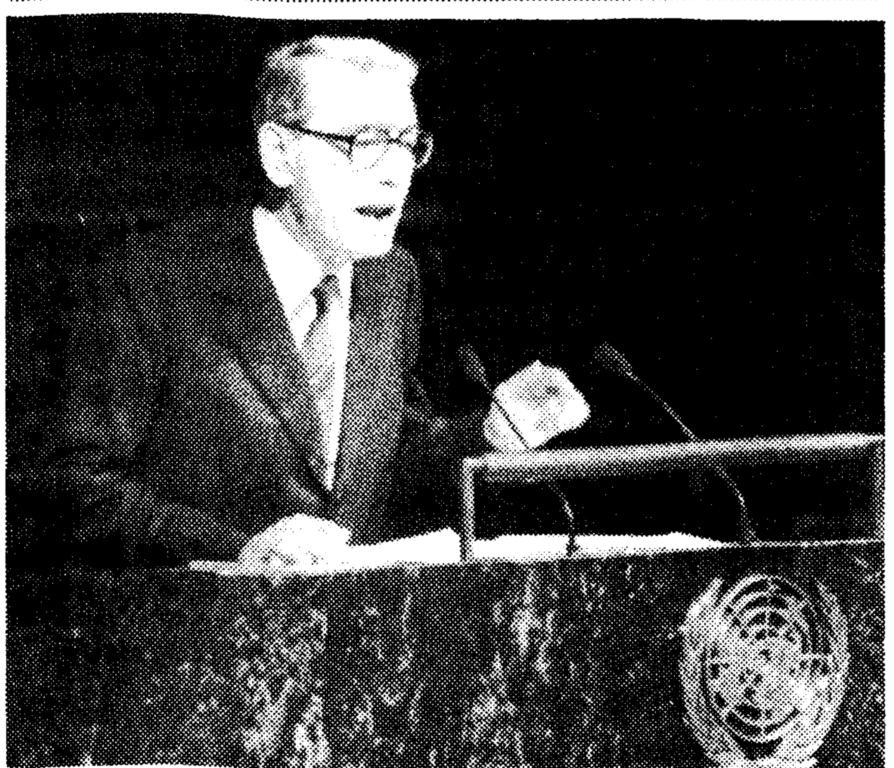
In Nederland

Ook zwangere Vietnamezen in hongerstaking

UTRECHT - Bij de 180 Vietnamese asielzoekers die sinds zeven dagen uit protest tegen hun dreigende uitzetting uit Nederland niet eten, hebben zich woensdag 26 zwangere vrouwen gevoegd.

Deze vrouwen hebben tot woensdagmiddag gewacht op een positief bericht van staatssecretaris Kosto (Justitie), maar dat is uitgebleven, aldus woordvoerder R. van Wijk namens de hongerstakers. Volgens Van Wijk zijn al enkele Vietnamezen flauwgevallen. Een asielzoeker in het opvangcentrum in Alkmaar zou naar het ziekenhuis zijn gebracht. Van Wijk noemt de sfeer onder de hongerstakers, die overigens verdeeld zijn over opvangcentra in het hele land, vastberaden.

Nieuwe VN-secretaris

■ NEW YORK - De nieuwe, 69-jarige secretaris generaal van de Verenigde Naties Boutros Boutros Ghali heeft de eed afgelegd in zijn nieuwe functie, waarin hij Javier Perez de Cuellar opvolgt. Ghali is de eerste Afrikaan die deze functie bekleedt. De Algemene vergadering van de VN bevestigde de keuze door de Veiligheidsraad met acclamatie.
(AFP-satellietfoto)

[V]oor premier geen manoeuvreerruimte

[K]abinet van Togo [k]omt vandaag bijeen

[L]OME - Nadat premier [Jos]eph Kokou Koffigoh en [pr]esident Gnassingbe Eyadema van Togoi dinsdagavond in een gezamenlijk communique kenbaar hadden gemaakt een "voorlopige regering van nationale eenheid" te vormen, [is] de rust in de hoofdstad van Togo, Lome, weer teruggekeerd. Toch blijven de grenzen van het land vooralsnog gesloten en zijn alle verbindingen met Lome nog steeds verbroken.

De militairen hebben zich inmiddels uit het stadscentrum teruggetrokken en tevens de controle opgeheven die zij al een week lang op de radio en televisie uitoefenden. Overgangspremier Koffigoh, die dinsdag door de presidentsgezinde militairen werd gearresteerd en vervolgens met president Eyadema besprekingen voerde over een oplossing van de politieke problemen in het land, zit verschanst in zijn ambtswoning. Aan journalisten deelde een nog zichtbaar aangeslagen Koffigoh mee dat hij vrij is om te gaan en staan waar hij maar wil. Dit hebben de militairen nog eens bevestigd.

Wat de 43-jarige voormalige mensenrechtenadvocaat Koffigoh betreft, deze heeft volgens politieke waarnemers vanaf dit moment geen enkele keus, zijn onderhandelingspositie is nihil. Koffigoh weigert enige mededeling te doen over de samenstelling van de nieuwe regering.

['R]adulphus-Sint' [w]eer zeer actief

[W]ILLEMSTAD — Vorig [jaar] december hebben de leer[ling]en van het Radulphus [Coll]ege onder leiding van de [tek]enkdocent, Williams, een [inza]melingsactie gehouden [van] afgedankt, maar nog [brui]kbaar speelgoed. Er is [toe]n onvoorstelbaar veel binnengekomen. Diverse zakenmensen hebben ook uit hun [voo]rraad het een en ander [afge]staan. Op de feestdag [van] de Goede Sint werden [...] kinderen van diverse [tehu]izen op het eiland ver[blijd] met een cadeautje.

[H]et succes van vorig jaar [deed] docenten en leerlingen [...] besluiten dit jaar weer [tot] deze actie te komen. [Will]iams heeft praktisch de [hele] school gemobiliseerd. [Daa]rnaast verleenden verschillende enthousiaste [oude]rs hun medewerking. [Het] resultaat: ruim dertien[hon]derd stuks speelgoed, [vari]ërend van puzzeltjes tot [elek]trisch aangedreven [bo]otjes en vliegtuigen, van [scho]ne poppetjes tot complete babyseries. Ook werd [sn]oepgoed ontvangen.

[D]e leerlingen zijn deze [wee]k in hun vrije tijd volop [bezi]g geweest met het sor[tere]n en inpakken van al dit [moo]is. Vandaag vertrok Sint [Nic]olaas vergezeld van zijn [Z]warte Pieten, omstreeks [...] uur van het Radulphus [Coll]ege naar de krèsh Bai [...] Pasa dia, en het Sehos. [Vers]cheidene andere instel[linge]n werden tegen het mid[dag]uur bezocht.

Ambtenaren vroeger vrijaf

WILLEMSTAD — In de vergadering van de Raad van Ministers van 2 december 1991 werd besloten dat op dinsdag 24 en dinsdag 31 december 1991 aan alle werknemers in dienst van het land — voor zover de dienst zulks toelaat — vanaf twaalf uur 's middags vrijaf kan worden gegeven.

Normaliter kunnen ook ambtenaren van de eilandsbesturen (aan de vooravond van) de feestdagen vroeger naar huis.

[P]ARIJS - De Assemblee [van] de Westeuropese Unie [(WE]U) heeft zich woens[dag]avond in Parijs [nage]wel unaniem [ges]chaard achter een rap[port] van de CDA'er Jaap [de H]oop Scheffer over de [mogelijke] oprichting van een [Eu]ropese interventie[ma]cht.

[E]nkele maanden geleden [opge]richte Frans-Duitse bri[gade] zou tot zo'n interventie[mach]t kunnen uitgroeien. [Belgi]e en Spanje hebben al [late]n weten mee te willen [doen]. De WEU-assemblee is [de e]nige supranationale par[lemen]taire instelling in West[-Euro]pa die bevoegd is te [sprek]en over militaire aan[gele]genheden.

[D]e gebeurtenissen in Joe[gosl]avie tonen de wenselijk[heid] van een Europese inter[ven]tiemacht aan. Die moet [sn]el mogelijk in de start[blo]ken staan om naar brand[haar]den te gaan op het ogen[blik] dat de condities dat mogelijk maken en "bij voorkeur [met] groen licht van de ver[enigde] naties". De laatste [formu]lering kwam na een [lang] debat als compromis uit [de bu]s. De Britse socialist [...]y wilde aanvankelijk de [...]n van de VN als een [absol]ute voorwaarde vastleggen. "Natuurlijk geef ik er de voorkeur aan als de VN er achter staan. Maar ik vind ook dat we moeten uitkijken niet de gijzelaar te worden van het veto van een lid van de Veiligheidsraad", vertelde De Hoop Scheffer na afloop desgevraagd, "En dan denk ik uiteraard aan China". Uiteindelijk waren ook de socialisten het daarmee eens.

Het woord is nu aan de ministerraad van de WEU. Die overlegt zo snel mogelijk na de komende top in Maastricht, wellicht al in de marge daarvan, liet de Duitse minister van Buitenlandse zaken Genscher doorschemeren. Dan ook moet worden bekeken hoe het opperbevel van zo'n Europese interventiemacht eruit ziet.

De WEU lijkt hoe langer hoe meer een brugfunctie te krijgen tussen de NAVO en de EG. In de WEU zitten diverse Europese NAVO-partners en Frankrijk, dat zich niet onder het NAVO-opperbevel heeft gesteld. Alle WEU-landen zijn lid van de EG, maar niet alle EG-landen zijn lid van de WEU (Denemarken en Griekenland, die overigens wel NAVO-leden zijn, en Ierland, dat geen NAVO-lid is)

■WILLEMSTAD — Op 1 december 1956 kreeg P. Willems van Fatum/De Nederlanden van 1845 een agentschap voor het sluiten van alle vormen van schadeverzekeringen. Doe Willems had op dat moment al jaren ervaring in het vak, aangezien hij al van voor de oorlog autoverzekeringen verkocht. De uitbreiding met het agentschap van Fatum betekende echter de start van een bloeiend bedrijf.

Nu 35 jaar later is Seguros Doe en Dé Willems uitgegroeid tot een der grootste assurantie tussenpersonen van de Nederlandse Antillen. Ter gelegenheid van dit jubileum bood de directie van Fatum een lunch en een herinneringsplakkaat aan.

Haïtiaanse premier Honorat:

Crisis moet opgelost door middel overleg

PORT-AU-PRINCE - Het hoofd van de "voorlopige" regering van Haiti, Jean-Jacques Honorat, wil dat de besprekingen onder auspicien van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) hervat worden en dat de crisis in het land "via onderhandelingen opgelost wordt".

Hij pleitte voor een "compromis" tussen de tegenover elkaar staande partijen, omdat er "geen andere oplossing is voor de crisis". "De toestand kan alleen via onderhandelingen opgelost worden, in de huidige wereld is er geen sprake van een oplossing via geweld. Men kan de oplossing niet vinden via geweld, van welke kant dat ook komt.

Volgens Honorat zijn de gesprekken in Carthagena (in Colombia, met de gekozen president Jean Bertrand Aristide die op 30 september door de militairen ter zijde geschoven is) "niet mislukt", maar dat ze eerder "een etappe waren waar men de kwade trouw heeft geconstateerd van een van de Haitiaanse partijen". Honorat uitte felle kritiek op het embargo dat aan Haiti is opgelegd, omdat er sprake is van "een oplossing met geweld, een dwangmiddel, een vorm van geweld die niet op zijn plaats is en helemaal niet bijdraagt aan het oplossen van de crisis".

Op de vraag of er verkiezingen gehouden worden als de nieuwe onderhandelingen mislukken zei Honorat alleen dat hij hoopt dat de Haitiaanse rivalen "de beleefdheid" hebben in de komende dagen een oplossing te vinden, want "een institutionele crisis kan niet langer dan twee maanden duren". "Er moet een oplossing komen want het gaat om het prestige van de OAS die deze crisis heeft verergerd doordat ze ontijdig een resolutie heeft aangenomen die veel te ver ging".

Afdeling Bonaire vraagt ABVO om maatregelen

KRALENDIJK — In een schrijven, gericht aan voorzitter Hubert 'Bèbè' Rojer en de overige leden van het ABVO-bestuur, heeft de dienstgroep ABVO-Bonaire een dringend beroep gedaan op het bestuur om de centrale regering te bewegen de decentralisatie van de Landsradiodienst (LRD) te realiseren.

De dienstgroep herinnert het bestuur eraan dat de PTT-Telecom het roer zou overnemen van de Telbo en dat betekende dat de werknemers in aanmerking zouden komen voor een cao waarin zij zich goed kunnen vinden.

Die cao zou per 1 januari van dit jaar zijn ingegaan. Naar de mening van de werknemers van de dienstgroep hebben de ABVO-onderhandelaars, onder leiding van voorzitter Rojer, uitstekend werk verricht in Nederland. Dit zal voor de werknemers van Telbo vruchten afwerpen indien de cao geldig wordt.

Dat is tot op heden niet het geval. De werknemers hebben de buik vol van alle problemen rond de decentralisatie en hebben geen moeite onder leiding van de vakbond in actie te gaan.

Levensonderhoud weer duurder

ORANJESTAD — Gedurende de maand juli is het indexcijfer voor kosten van levensonderhoud met 0.5 procent gestegen. In de maand augustus ging dit cijfer met 0.2 procent omhoog. De hoogste cijfers in juli waren voor volksgezondheid (0.9%) en voedsel ().5%) en in augustus huisvesting (0.4%) en voedsel (0.3%).

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt en geen neerslag van betekenis.
Matige, af en toe tot vrij krachtige (tussen acht en 22 knopen) oostelijke wind.

WEEROVERZICHT:
Momenteel bevinden zich geen storingen die van belang zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. In de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	30	23	1.0
Bonaire	licht bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	licht bewolkt	30	25	0.0
St Eustatius	zwaar bewolkt	29	25	0.0
St Maarten	zwaar bewolkt	30	24	1.3
Amsterdam	licht bewolkt	06	05	0.0
Kingston	licht bewolkt	32	24	0.0
New York	licht bewolkt	08	-3	0.3
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	31	24	0.0
San Juan	half bewolkt	--	23	3.3

Ziende blind

HET IS TE begrijpen, dat de werknemers van de Telbo nv ongeduldig worden. Sedert januari 1991 wachten zij al op de mooiste cao die een vakbond voor zijn leden ooit heeft kunnen afsluiten. Hoewel de dienstgroep ABVO-Bonaire zich, in tegenstelling tot de Simabo en de STGB, geheel afzijdig heeft gehouden, toen er actie werd gevoerd om de secundaire arbeidsvoorwaarden weer terug te krijgen, is het duidelijk dat de overgang van ambtenaar naar employée ook dit stukje onrecht zou oplossen.

De ABVO onder leiding van Hubert 'Bèbè' Rojer en de wat opmerkelijk functionerende Erik Tjietjie, heeft volkomen terecht gebruik gemaakt van de springplank Bonaire, die de PTT-Telecom de toegang tot de Antillen moest verschaffen. Ook de bereidwilligheid van de Union Patriotiko Boneriano (UPB), drie maanden voor een verkiezing is daar niet vreemd aan geweest. Nog vóór de zeven miljoen van de PTT-Telecom ooit op tafel werden gelegd, werd dat al drie keer uitgegeven. Vooral aan 'mooie' projecten, zoals sporthallen, sportterreinen en zwembaden.

Nu echter alles niet van het leien dakje loopt als de werknemers van Telbo nv zouden willen, nu blijkt dat ook zij nog steeds de secundaire arbeidsvoorwaarden niet hebben teruggekregen, waar niet zij, maar hun minder bevoorrechte collega's van de STGB hun nek voor hebben uitgestoken, nu is Leiden in last. Nu dreigt de gemeenscahp de dupe te worden van een actie en een eventuele staking van de werknemers van de Telefoondienst.

Dan lijkt de tijd gekomen om de zaken toch even op een rijtje te zetten. De vakbond ABVO voerde — in Nederland verwelkomd in vijf sterren-hotels — de cao-onderhandelingen met een aandeelhouder die slechts beschikte over 49 procent van het totaalpakket. Weliswaar onder het welwillend toeziend oog van het Bestuurscollege van Bonaire, maar de afspraken werden gemaakt met een Nederlands bedrijf, dat Bonaire als de toegangspoort zag voor een participatie in Setel. Terug in de Antillen werd met veel heisa in Harbour Village Beach Resort — de thuishaven van het UPB-Bestuurscollege — een cao ondertekend tussen de ABVO en de PTT-Telecom, waarbij inderdaad ook vertegenwoordigers van LRD en het BC aanwezig waren.

Niet een klein beetje duidelijk, maar érg duidelijk, werd gesteld dat er een cao was afgesloten met partners, die geen zeggenschap hadden in de decentralisatie die noodzakelijk was voor het verkrijgen van de (uiterst) gunstige cao-voorwaarden. Voorwaarden die op Bonaire — en misschien ook op Curaçao — ongekend zijn. Tussen neus en lippen door merkten zowel Rojer als Ellis op, dat nu gewacht moest worden op de medewerking van de Staten.

De vakbond en het BC beloofden de werknemers een cao die afhankelijk was van de toestemming van de Staten. Hoewel Bonaire in die tijd beschikte over drie Statenleden, werd er van die zijde in ieder geval geen enkele druk uitgeoefend op de regering. De Staten zijn trouwens geen Bonaireaanse vertegenwoordiging, maar een vertegenwoordiging van alle eilanden van de Nederlandse Antillen. Dát belang moet in de gaten gehouden worden en niet alleen het belang van een handjevol werknemers op Bonaire, dat niet solidair bleek met de eveneens gedupeerde collega's over onrechtvaardige inleveringen.

Alle acties van de Telbo nv gericht tegen de centrale regering en tegen de bevolking van Bonaire zijn uit den boze. Als de werknemers van Telbo problemen hebben met het vertragen van de decentralisatie en de beloften die door de UPB zijn gedaan, wetende dat zíj in ieder geval niet in staat waren om de beloften te verwezenlijken, dan is het adres om te klagen Kas Patriotiko te Sabana.

De UPB heeft belóófd, de UPB heeft PTT-Telecom voor het karretje gespannen. De UPB heeft het doel bereikt: zes zetels in de Eilandsraad en drie in de Staten. De dienstgroep ABVO Bonaire moet wel ziende blind zijn, om telkens naar het verkeerde adres te bellen.

Conform het gestelde in artikel 30 van PB. 1944. No. 202 maakt de Kamer van Koophandel en Nijverheid Bonaire, hierbij de kandidatenlijst bekend voor de Verkiezing van één lid voor het Kleinbedrijf.

Kandidatenlijst:
1. Paul Edward Maduro
2. Aubrey Frances Sealy

A.F. Sealy, Voorzitter
Kamer van Koophandel
en Nijverheid Bonaire

Ingevolge artikel 33 van P.B. 1944, NO. 202 maakt de Voorzitter van de Verkiezingscommissie bekend dat de Verkiezing ter vervulling van één opengevallen plaats voor leden van het Kleinbedrijf zal plaatsvinden op **23 december 1991** van **09.00** tot **12.00** uur ten kantore van de **Kamer van Koophandel en Nijverheid Bonaire** aan de **Kaya Princesa Marie # 8,** te Bonaire.

Y. Faber
Voorzitter Verkiezingscommissie
van de Kamer van Koophandel
en Nijverheid Bonaire

MENSEN

Peulvruchten verminderen kans op galstenen

Het regelmatig eten van **peulvruchten** halveert de kans op galstenen. Verder beschermt matig alcoholgebruik enigszins tegen het ontstaan van galstenen. Dat blijkt uit het proefschrift van C. Thijs waarop hij 19 december promoveert aan de rijksuniversiteit Limburg.

Ongeveer een op de drie oudere vrouwen heeft galstenen. Bij de mannen is dit een op zes. Van deze mannen heeft eenderde een galblaasoperatie ondergaan, bij vrouwen was dit de helft. De kans op galstenen neemt toe naarmate de leeftijd vordert. Maar ook in de eerste vijf jaar na zwangerschap treden galstenen 2,5 keer zo vaak op.

Alex Graham overleden

Alex Graham, de schrijver van de Britse tekenfilm "Fred Basset", is dinsdag op 74-jarige leeftijd overleden. Dit heeft zijn familie woensdag bekendgemaakt.

De avonturen en bespiegelingen van de teckel Basset, de geniale hond die zijn dagen doorbrengt met het kijken naar wat er om hem heen gebeurt, zijn in verschillende talen uitgebracht. Al jaren verschijnen ze in de Verenigde Staten, de Britse krant the Daily Mail brengt sinds 1963 een dagelijkse strip van de hond.

Alex Graham, die simpel maar trefzeker tekende, had zijn geesteskind eerst gebruikt voor het illustreren van prentbriefkaarten.

■*Vandaag is het een extra mooie dag voor de welbekende pater Amado Römer, die zijn zeventigste geboortedag herdenkt. Pater Römer is de eerste Curaçaoënaar die zijn doktoraal in theologie behaalde en dient de gemeenschap reeds 45 jaar als pater. Hij is de stichter en adviseur van verscheidene vakbonden en coöperaties en menig vakbondsleider is onder zijn begeleiding "gegroeid".*

Zo'n gezegende leeftijd is niet aan een ieder gegeven, maar mensen zoals pater Römer zijn onmisbaar in de gemeenschap, dus hopen wij dat hij nog vele jaren in ons midden mag zijn. Een van harte pabien aan pader.

Australische paleontologen hebben in het noordwesten van het land het volledige **skelet** van een reusachtig buideldier gevonden dat volgens de wetenschappers 200.000 jaar waarschijnlijk de dood vond toen een hongerige krokodil het beest in het moeras trok.

Het buideldier, anderhalve ton zwaar, zag eruit als een wombat. Omdat de "diprotodon" in de modder van een mangrovebos wegzonk, is het skelet uitstekend geconserveerd gebleven.

Noorwegen vangt weer walvissen

Noorwegen laat de **jacht op dwergwalvissen** voor wetenschappelijke doeleinden weer toe. Zoals dinsdag in Oslo bekend werd, heeft de regering de vangst van 400 dwergwalvissen in de komende drie jaar goedgekeurd.

Een woordvoerder van de milieu-organisatie Greenpeace in Noorwegen, Ingrid Berthinussen, noemde de beslissing "ongelooflijk". Ze zei dat achter de vangst geen wetenschappelijk belang steekt maar alleen die van de vissersgemeenschap.

Minister van buitenlandse zaken Thorvald Stoltenberg sprak daarentegen van "een onaantastbare en serieuze basis" voor het weer toelaten van de vangst.

De regering in Oslo stopte de vangst voor wetenschappelijke doeleinden in 1989 nadat vanuit de Verenigde Staten was gedreigd met een economische boycot.

Puriteinen ogen dicht!

■ *Bovenstaande afbeelding geeft aan wat er allemaal in een auto van een gerenommeerd merk kan gebeuren. Arm- en beenruimte genoeg vertelt de tekst van de advertentie, die in een eveneens gerenommeerd Nederlands dagblad verscheen.*

Opvallend is dat het aspect "transport" geheel in het niet verdwijnt. Bekijkt u de illustratie goed dan merkt u wel, dat er niet één suggestie is voor iemand die zich gewoon even snel van het ene naar het andere punt wil verplaatsen ...oh ja, met de auto.

Voor degenen die evenals ondergetekende het niet meteen door hadden, dit is een advertentie voor een auto.

Zwangerschap eist veel levens

Meer dan een half miljoen vrouwen over de hele wereld sterft ieder jaar tijdens de **zwangerschap** of de bevalling. Dat heeft de wereldgezondheidsorganisatie (WHO) woensdag bekendgemaakt.

Bijna de helft van dit aantal heeft betrekking op vrouwen uit Zuid-Azië. De VN-organisatie zegt in een onderzoek dat in veel gebieden de situatie er op vooruit is gegaan. Maar in de armste gebieden is de toestand volgens de WHO verslechterd.

De risico's zijn het grootst in Afrika ten zuiden van de Sahara, een gebied waar de economische en gezondheidssituatie achteruitgaan. De meeste vrouwen sterven echter in Zuid-Azië, omdat daar de meeste kinderen worden geboren, aldus de WHO.

De organisatie constateert echter verbeteringen in andere delen van Azië. In Latijns-Amerika lijkt de sterfte onder deze categorie vrouwen met een kwart te zijn verminderd.

Tijdens de zwangerschap en in het kraambed sterft in Afrika een op de 21 vrouwen. Voor Azië is de verhouding een op de 54 en in Latijns-Amerika een op de 73. Daarentegen overlijdt in Noord-Europa een op de 10.000 vrouwen tijdens zwangerschap of bevalling.

De WHO zegt lidstaten te helpen hun medische voorzieningen voor moeders te verbeteren, bij het wegnemen van de sociale ongelijkheid tussen vrouwen door hun te informeren over geboortebeperking en door het garanderen van goede verloskundige hulp.

HBO

DONDERDAG

16.00 Adventures of Tintin
17.30 Adventures of Tintin
18.00 Movie: 'Race for Your Charlie Brown' (1977, Animated)
19.30 Movie: 'Fast Forward' (John Scott Clough/Don Franklin)
21.30 Movie: 'Bonfire of the Va (1990, Tom Hanks/Melanie Griff
24.00 Inside the NFL
01.00 Play by Play: A History Sports Television (host: Jim Mc
02.00 Movie: 'Wild at Heart' (Nicolas Cage/Laura Dern)
04.05 Movie: 'MindGames' (Maxwell Caulfield/Edward Albert)
05.40 Movie: 'Ordinary People' (Donald Sutherland/Mary Tyler Mo

TBS

DONDERDAG

16.05 Tom and Jerry's Funhouse
17.35 Brady Bunch
18.05 Happy Days
18.35 Good Times
19.05 Beverly Hillbillies
19.35 Andy Griffith
20.05 Too Close for Comfort
20.35 Sanford & Son
21.05 Movie: 'Giant' (1956, Dean/Elizaeth Taylor)
01.05 Movie: 'The Magnificent Ambersons' (1942, Tom Holt)
03.00 Movie: 'The Defiant Ones' (Tony Curtis)
05.05 All in the Family
05.35 Hogan's Heroes
06.05 Gomer Pyle
06.35 CNN Headline News.

TELECURAÇAO

DONDERDAG

17.00 Ora pa Mucha;
18.00 E Man Drechi di Dios.
18.15 Agedres na Plaka Chikí m Omalio Merien;
18.30 Informe Deportivo m Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Rikesa Universal met Mav Albertina;
20.00 Telenotisia;
20.30 Telenovela: 'Fiera Radical';
21.00 Desirée's Banquet met Desirée Leito: 'Bolo Pretu Griego';
21.30 Disco-Rally;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Science & Technology Week;
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 Aktividat met Hubert Hoofvliet;
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)
* * * * * *

Wega di Number Kòrsou

8 5 1 3 9 6 10 4 2

4931
2649
4846

CBS

DONDERDAG

21.00 Top Cops
22.00 Trials of Rosie O'Neill
23.00 Knots Landing.

NBC

DONDERDAG

21.00 Cosby Show
21.30 Different World
22.00 Cheers
22.30 Wings
23.00 L.A. Law.

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Debrot-Steegstra, Hennie Harinck, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondenten:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Zwelbast door Marten Toonder

3421 — De wind gierde over de vlakte en joeg zware regenvlagen voor zich uit. In de zwarte lucht flitste de bliksem en knalde de donder, zodat het heer Bommel bang om het hart werd.

"Ik geloof, dat Tom Poes gelijk had", prevelde hij moedeloos. "Koude lucht bij warmte geeft onweer, dat weet iedereen!"

Hij bukte zich, toen een hevige donderslag de rotsen deed trillen. De echto's stierven langzaam weg en nu stak hij het hoofd weer op en riep met dunne stem: "Ik wilde dat het gewoon maar warm weer bleef!"

Maar Tom Poes had ingezien, dat hij verkeerd gedaan had en hij haastte zich om zijn opmerking ongedaan te maken. "Laat het maar koel worden", riep hij. "Net als heer Ollie zei; gewoon maar koel!"

Het geweld der elementen nam toe en de bliksemschichten verlichtten het toneeltje nu van alle kanten tegelijk.

De gids On stak in wanhoop de handen omhoog. "Heren, heren!" riep hij vermanend boven de donderslagen uit. "Weest u toch even stil! Dit leidt tot tierelier! Als de heren nu even stil zijn, dan kan dit afdrijven".

Dat was een redelijk verzoek. Tom Poes en heer Ollie trokken zich terug in de beschutting van een steenklomp en wachtten totdat de wind afnam en het onweer overdreef.

Het gidsje was op een steen gaan zitten en keek ontmoedigd naar de doorweekte figuren van zijn vakantiegangers. "Die kleine had hier niet moeten komen", prevelde hij. "Niets dan trammelant!"

HENRY ® By Dick Hodgins

HENRY'S RHYMES FOR OUR TIMES
Television talk shows' make mothers sputter.
Most get their guests...
CLICK!
...from the very same gutter.

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

WE GOT A NICE THANK-YOU NOTE FOR THE CAKE WE SENT BEETLE
HE'S A GOOD BOY
IT'S IN SARGE'S HANDWRITING
SEND MORE!

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

WHERE ARE YOU GOING IN SUCH A HURRY, MEDICINE MAN?
TO CHANGE A DEATH CERTIFICATE I SIGNED YESTERDAY
I SIGNED MY NAME IN THE SPACE MARKED "CAUSE OF DEATH"

Stockmarkets-NEWS

YORK	PREV.	4-12	FRANKFURT	PREV.	4-12	AMSTERDAM	PREV	4-12
JONES	2929.	2914.	DAX INDEX	1546	1560	CBS GEN.INDEX	88.30	88.70
.BRANDS	39.38		ASKO	665.00	697.00	ABN-AMRO	41.70	42.10
.EXP.	19.13	18.75	BASF	226.10	228.40	AEGON	119.00	119.00
BUSER B	55.13	55.50	BMW	464.50	470.80	AHOLD	78.50	78.50
T	36.63	36.50	COMMERZBANK	242.00	244.50	AMEV	50.60	51.00
DEN	30.00	30.13	DAIMLER BENZ	699.50	705.50	AKZO	125.30	126.20
PBELL S	77.63	77.75	DEUTSCHE BANK	651.50	660.00	BOLS	42.80	42.70
YSLER	11.88	11.75	HOECHST	224.10	225.80	BUHR.TET.	38.50	37.90
CITICORP	10.63	10.38	KAUFHOF	450.00	456.00	DAF	22.10	21.70
STAL CO	26.25	25.50	MAN	329.50	326.10	DSM	97.40	98.50
A COLA	71.75	71.38	PREUSSAG	310.00	312.00	ELSEVIER	94.10	94.40
GITAL	60.38	58.63	SIEMENS	602.70	609.30	FOKKER	27.40	27.20
PONT	44.88	45.63	VW	295.50	298.80	GIST BROC.	30.10	30.20
T.KODAK	47.00	47.88				HAGEMEYER	129.00	128.00
XON	58.50	57.88				HEINEKEN	153.60	153.70
D	24.75	24.00	LONDON			HOOGOVENS	46.40	47.70
.ELECT.	64.75	63.63				ING	47.00	47.00
.MOTORS	30.38	29.88	FT-100 INDEX	2420	2423	KLM	37.60	37.80
NE	38.00	38.00				KNP	44.70	45.90
STAKE	15.50	15.75	ARGYLL	2.86	2.86	NEDLLOYD	54.10	54.40
IBM	91.38	90.13	BARCLAYS BANK	3.57	3.48	PHILIPS	32.50	32.30
LLOGG	112.38	111.38	BASS	9.26	9.60	ROBECO	93.90	94.20
DONALDS	34.00	33.88	BRITISH STEEL	0.73	0.72	ROLINCO	94.00	94.70
RCK	150.38	150.00	BRITISH TEL	3.49	3.46	RORENTO	69.00	69.00
S.MNG	87.63	87.50	BTR	3.82	3.82	RODAMCO	56.50	56.30
IL CORP	64.75	63.63	CADBURY	3.99	3.99	ROYAL DUTCH	143.60	143.60
			CABLE & WIRE	5.38	5.39	UNILEVER	168.20	169.10
IZER	68.13	68.25	GRAND MET	8.26	8.47	VMF STORK	41.60	41.60
MORRIS	69.00	68.25	MARKS & SPENCER	2.79	2.82	VOC	41.70	41.60
KER	69.63	70.00	REDLAND	4.62	4.53	VNU	73.00	73.00
S	35.38	35.13	TATE & LYLE	3.81	3.83	WESSANEN	80.30	81.10
JOHN	40.75	40.00						
OLWORTH	25.25	25.25						
			TOKYO					
LD	364.20	365.50				TORONTO		
			NIKKEI DOW IND.	22166	22669			
VER	4.05	4.05				TSE 300	3452.	3421.
			BRIDGESTONE	1040	1060			18.63
E OIL	21.12	20.56	CANON	1370	1420	ALCAN	19.13	47.00
			DAI ICHI KANGYO	2450	2440	BELL	47.50	47.00
US$/Yen	129.55	129.45	DAIWA SEC.	1170	1210	BANK OF NS	20.63	20.37
			HITACHI	924	945	CAN.PAC.	17.75	17.38
/DMARK	1.62	1.62	HONDA MOT.	1480	1480	IMASCO	35.00	34.75
			JAPAN AIRLINES	948	971	LAIDLAW	8.63	8.75
/US$	177.35	177.15	NEC			MOORE	23.00	22.38
			NOMURA SEC.	1680	1700	NORANDA	17.75	17.63
/NLG	1.82	1.82	NIPPON STEEL	366	373	PLACER DOME	13.38	13.25
/US$	126.20	126.25	MAZDA	490	513	POWER CORP.	14.00	13.88
/US$	88.22	88.11	SONY	4330	4360	ROYAL BANK	27.25	26.38

Heineken naar Vietnam

AMSTERDAM - Heineken gaat een nieuwe bierbrouwerij bouwen en exploiteren in de buurt van de Vietnamese hoofdstad Ho Chi Minh Stad. Het belang in de brouwerij wordt ondergebracht bij Asia Pacific Breweries (APB) in Singapore, waarin Heineken een belang heeft van 42,5 procent. APB krijgt in de Vietnamese brouwerij een aandeel van 60 procent. De andere 40 procent van de aandelen komt in handen van het commerciële departement van Ho Chi Minh Stad. De investering van APB bedraagt 6,5 miljoen Amerikaanse dollar, aldus Heineken.

In APB heeft, behalve Heineken, Fraser and Neave uit Singapore een belang van 42,5 procent. De overige 15 procent van het aandelenkapitaal heeft notering op de effectenbeurs van Singapore.

De nieuwe brouwerij in Vietnam krijgt de naam Vietnam Brewery Company. Naar verwachting komt het bedrijf eind 1993 in gebruik. De begincapaciteit is 300.000 hectoliter per jaar. De brouwerij gaat in licentie Tigerbier van APB brouwen. Voor een later stadium overweegt men produktie van lokaal bier. Tiger en APB zijn op dit moment marktleiders in het importsegment in Vietnam.

De bierconsumptie per hoofd van de bevolking is in Vietnam momenteel 1,2 liter per jaar, slechts gering in vergelijking met Europese landen als Nederland, waar het rond de 84 liter ligt. Heineken verwacht dat de biermarkt in Vietnam in de komende jaren aanzienlijk zal groeien, mede door een toenemende oriëntatie van het communistische Vietnam op een vrije-markteconomie.

Heineken moet de groei juist buiten Europa zoeken. In veel landen in Europa zelf is er sprake van een stagnerend bierverbruik. In een land als Spanje treedt zelfs een daling op. Dit alsmede de produktiviteitsverbetering bij de brouwerijen heeft er volgens een woordvoerster toe geleid dat de Spaanse brouwer El Aquila, voor 52 procent in handen van Heineken, onderzoekt of een of twee van de vier brouwerijen verkocht kunnen worden. De totale verkopen van Heineken in Spanje omvatten ongeveer 4,9 miljoen hectoliter per jaar. De Spanjaarden drinken per man ongeveer 68 liter bier per jaar.

***

ROOD TESTHOUSE, MTL Microtechnology (exclusief Microtech Semiconductors) en Ses Electronics gaan per 1 januari 1992 samen verder onder de nieuwe naam: Rood Technology.

Vrije roebelkoers mogelijk voorbode van hyperinflatie

MOSKOU - De koers van de roebel wordt in de Sovjetrepubliek Rusland vanaf 1 januari vastgesteld door vraag en aanbod. Met die uitspraak heeft Jegor Gaidar, de Russische vice-premier, de interne convertibiliteit van de roebel met ingang van het nieuwe jaar bevestigd. President Boris Jeltsin had de maatregel al op 15 november aangekondigd.

De officiële koers en de handelskoers van de roebel worden afgeschaft. Volgens de officiële koers is de roebel meer dan f 3,- waard en volgens de handelskoers ongeveer f 1,-. De toeristenkoers werd deze week afgeschaft, waarna voor een roebel nog maar twee cent werd betaald in de valutawinkels. Dat is in de buurt van de zwartemarktkoers.

Jeltsin heeft ook al aangekondigd de prijzen vrij te geven, vanaf 15 december in Moskou en vanaf 1 januari in heel Rusland. Sovjet-deskundige prof. Dr. M.J. Ellman, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, verwacht door de combinatie van maatregelen een hyperinflatie in Rusland die vergelijkbaar is met die in Duitsland in 1923.

Gaidar zei dat de prijzen niet de pan uit rijzen als de koers van de roebel niet lager wordt dan 18 tot 20 per dollar. Dat is vijf keer zoveel als op dit moment op de vrije markt wordt betaald. Ellman durft geen voorspelling te doen over de roebelkoers. "Als je dat kunt, kun je heel snel miljonair worden."

Toen Polen vorig jaar de Zloty convertibel maakte, werd een zogenoemde ankerkoers gebruikt. In Rusland wordt de koers geheel aan de markt overgelaten. Daardoor, en omdat het land in grote chaos verkeert, is de situatie voor de beleidsmakers veel moeilijker, aldus Ellman. Broodrellen en grootscheepse stakingen zijn niet uit te sluiten. "Op korte termijn komt er zeker geen verbetering in de situatie van de Russische burgers", zegt Ellman.

Financieel Nieuws

Damrak zonder surprises
DUITSE RENTE ONVERANDERD

AMSTERDAM — De dollar begon de dag op f.1,7985, twee cent lager dan de slotkoers van gisteren en kwam nauwelijks meer van zijn plaats. De koers van de 'green back' staat onder druk van de zeer matige economische groei van de Verenigde Staten.

Alle ogen waren vandaag gericht op nieuws van de Duitse Bundesbank, die vanmiddag zou laten weten, of de rente al dan niet verhoogd zou worden. In een speciale persconferentie, welke vanmiddag om half vijf (plaatselijke tijd) werd gehouden, werd bekendgemaakt, dat er geen renteverhoging zou plaatsvinden.

Tokyo, Londen en Frankfurt sloten alle lager. De Dow Jones was tegen het eind van de morgen nauwelijks veranderd, na het verlies van gisteren van acht punten op 2.913,24 punten.

Het Damrak zette aan het begin van de handel een neerwaartse trend neer, die later op de dag alleen maar sterker werd.

Onder invloed van de lagere buitenlandse koersen en de lagere dollar gleden de aandelen ook in Amsterdam weg. De gedachten van de meeste handelaren zaten al bij pakjesavond.

Verzekeraar Amev maakte bekend in de eerste negen maanden van dit jaar 16,5 procent meer winst te hebben gemaakt. Men verwacht over het totale jaar minimaal het niveau van verleden jaar te zullen bereiken en de winst per aandeel gelijk te kunnen houden.

Deze vage opmerkingen konden de koers van het aandeel niet echt stimuleren. Met een winst van zeventig cent op f.51,70 was het gebeurd. Hiermee zit men nog steeds f.10,00 af van de hoogste notering van dit jaar.

DSM leek gisteren goed op weg te zijn naar de honderd gulden-grens, maar dat bleek vandaag maar schijn. Het aandeel ging weer met tachtig cent terug naar f.97,70.

Philips zit het de afgelopen week ook niet echt mee. Vandaag noteerde het bedrijf twee kwartjes verlies op f.31,80.

Borsumij kon ook geen goed doen en dat kostte het handelshuis anderhalve gulden verlies op f.58,20.

Elsevier zakte weer weg en staat na een lichte stijging van het begin van de week, met negentig cent verlies op f.93,50 weer op dezelfde plaats als een week geleden.

Ook collega VNU deed het slecht; met een verlies van f.1,10 staat de Haarlemse uitgever op f.71,90.

Beleggers in bierfondsen geven de laatste weken duidelijk de voorkeur aan Grolsch in plaats van aan Heineken. De Groenlose bierbrouwer staat al geruime tijd in de belangstelling en mocht vandaag weer met f.1,10 omhoog naar f.182,60 en is niet meer zo ver verwijderd van het hoogste punt van de afgelopen twaalf maanden op f.187,00. Heineken daarentegen moest negentig cent terug op f.152,80.

Er waren enkele uitschieters vandaag, zoals het onroerend-goedaandeel Rodamco, waarvan de koers met f.1,60 stevig opliep naar f.57,90. Er waren onbevestigde geruchten, als zou er ook sprake zijn van een soort van samenwerking met het pensioenfonds PPGM.

Automatiseringsbedrijf Volmac, gisteren nog de favoriet op het Beursplein, moest de volle winst van f.1,10 van gisteren inleveren en staat dus weer op f.20,70.

Op de lokale markt, mag om onbekende reden tot maandagmorgen niet gehandeld worden in Grasso.

Elders lag Palthe flauw met een sterk verlies van f.4,00 op f.55,00.

Met de informatie uit de eerste hand, heeft Sint vandaag zoetwarenfabrikant Van Melle laten zakken met een verlies van f.12,00 op f.485,00.

PGGM/ Rodamco-samenwerking

WILLEMSTAD/ROTTERDAM — Het pensioenfonds PGGM en Rodamco N.V. bevestigen dat in het kader van de goede onderlinge contacten recentelijk op directieniveau oriënterend en informeel is nagegaan of en in hoeverre samenwerking voor beide partijen nuttig kan zijn en welke vormen van samenwerking in aanmerking kunnen komen. Van deze contacten is het bestuur van de PGGM op de hoogte. Besluitvorming is thans nog niet aan de orde.

***

De WERELDBANK heeft een overeenkomst met de SU ondertekend voor dertig miljoen dollar aan technisch steun bij de overgang naar een markteconomie. De bank had dat bedrag eerder al gereserveerd uit de winst over het afgelopen boekjaar. Voor leningen van de Wereldbank komt de SU niet in aanmerking zolang het land geen volwaardig lid is van de instelling. Het geld is onder meer bestemd voor hulp van deskundigen bij de herstructurering van de voedselsector, het bankwezen en het stelsel voor sociale zekerheid. Het grootste deel zal worden verdeeld over de afzonderlijke republieken. Met de EG zal overleg plaatsvinden over coordinatie bij het gebruik van een fonds van 500 miljoen dollar dat de E heeft gevormd voor steun aan de SU.

Volgens zijn 'eigen' krant
Robert Maxwell beticht van verduistering f 1,7 miljard

LONDEN - Mediamagnaat Robert Maxwell heeft in de weken voor zijn dood zijn eigen bedrijven 526 miljoen pond sterling (f 1,7 miljard) lichter gemaakt. Dat heeft de Daily Mirror, het vlaggeschip van het Maxwell-imperium, donderdag bericht.

Maxwell maakte honderd miljoen pond (f 322 miljoen) zoek in de boekhouding van Mirror Group Newspapers (MGN) en haalde 426 miljoen pond (f 1,38 miljard) uit de kas van de pensioenfondsen van MGN, Maxwell Communication en het Marktonderzoeksbureau AGB. "De advocaten van de bedrijven zijn tot dusverre niet in staat geweest een cent boven water te brengen." Het geld is spoorloos verdwenen, aldus de Daily Mirror.

Het Britse fraudebureau maakte woensdag bekend een onderzoek te starten naar de vermeende plundering uit de pensioenkassen. Toen werd gesproken over een bedrag tussen de 100 en 300 miljoen pond dat zou zijn verdwenen.

AGENDA CURAÇAO

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria 17: 682344/682947, 682412/682574 (tussen zeven uur 's morgens en vijf uur 's middags); Montagne Abao: tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht): tel.: 618577; Bonam: dinsdag van 09.00-11.00 uur. Van 4 tot en met 10 december heeft zuster Felipa, tel.: 692255, nachtdienst.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Pietersz, tel.: 671147, pageboy 027-053 b.g.g. 691838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Pietersz, tel.: 671147.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Van Herwijnen, tel.: 642798 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

STICHTING VAN HET WITE GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 648225 of 672699.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
Union, Breedestraat 137, tel.: 623575.

Punda
Wilhelmina, Hendrikplein 13, tel.: 612380/613078.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa **(op zaterdag)**: voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

CURAÇAOSE POSTZEGELVERENIGING
20.00 uur maandelijkse bijeenkomst (zaal is reeds om 19.30 uur) - zaal van Asiento te Rust & Burgh.

VRIJDAG

TOERISTENSCHIP
07.00-16.00 uur 'Regent Star' (MBJ.).
* * * * * * * * * * * * * * * * * *

"Dios ta mi wardador, mi no tin falta di nada."
Salmo 23

Tristo cu el a bay laga nos, pero agradecido pa loke el a nifica pa nos y conforme cu Dios su boluntad, nos ta participa fayecimento di nos querida Mama, Suegra, Abuela y Bisabuela:

JOZEFITA VICENTA EMERENCIA-MARIE
Mihor conoci como Shon Fita
kende a fayece na edad di 98 aña

Na nomber di su yiu y nueranan:
Henrico y Lina Emerencia-Tromp
Jaime y Florencia Emerencia-Martis
Morris y Arnolda Emerencia-Wanga
Silvio y Anchi Emerencia-Goeloe
Su 26 nietonan, 32 bisanietonan y demas famianan na Aruba, Bonaire, Curacao, Hulanda y Canada.
Famianan: **Emerencia, Tromp, Martis, Wanga, Goeloe, Emerenciana, Josefa, Coffi, Roch, Rosaria, Erasmus, Veldkamp, Hilkhuysen, Wolsing, Shak Shie, Rens, Kock, Ramsawak, v.d. Wolf, Langerak, de Palm, Cecilia, Manuela, Evertsz, Solognier, compañeronan di Huize Maris Stella, amigonan, famianan, y conocirnan**
ta worde invita pa asisti na acto di entiero cual ta tuma lugar diabierna 6 di December pa 4'or di atardi saliendo for di Iglesia Sta. Theresita pa santana catolico na San Nicolas. E restonan mortal lo ta reposa for di 2'or den Iglesia Sta. Theresita na San Nicolas.

Direktie, Staf en Personeel van

Curaçao Port Services Inc. N.V.

maakt met leedwezen het overlijden bekend van hun medewerker:

ALFRED CECILIO PRESILIA

In leven werkzaam als Checker in de afdeling Operations.

God geve zijn echtgenote en kinderen de nodige kracht om dit grote verlies te dragen.

INTERBANK ARUBA N.V.

Met grote droefheid maken wij het overlijden bekend van

IRAIDA ROBERTA TRINIDAD

In leven employee van onze bank

Bij ons, die zij vereerde met haar vriendschap, zal zij altijd in herinnering blijven als een geliefd en goedhartig persoon.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DONDERDAG 5 DECEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.545	1.565	1.585
PND STERLING	3.115	3.17	3.23
NED GLD	98.45	99.17	99.97
ZW FRANCS	125.47	126.19	126.99
FR FRANCS	31.37	32.47	33.17
DUITSE MARK	111.09	111.81	112.61
IT LIRE	1.15	1.45	1.51
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 / **100.00
JAPANSE YEN	137.61	138.47	139.27
ECU	-.-	227.72	228.52

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIE-LENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF DONDERDAG 5 DECEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	100.99
8 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1991	100.00
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.86

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.